

OGRES NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA

2004.gads

SATURA RĀDĪTĀJS

<i>Izmantotie saīsinājumi un terminu skaidrojums</i>	4
<i>Ievads</i>	6
<i>Esošās situācijas analīze</i>	8
<i>Vēsture</i>	8
<i>Reljefs</i>	9
<i>Klimats</i>	10
<i>Ekonomiskās situācijas analīze</i>	11
<i>Nodarbinātība</i>	11
<i>Bezdarbs</i>	14
<i>Darba algas līmenis</i>	16
<i>Ekonomiski aktīvie uzņēmumi</i>	18
<i>Finanšu pakalpojumi</i>	27
<i>Uzņēmējdarbības attīstība</i>	27
<i>Iekšzemes kopprodukts</i>	29
<i>Rūpniecība</i>	31
<i>Sociālās situācijas analīze</i>	34
<i>Vispārējs raksturojums</i>	34
<i>Pirmsskolas izglītība</i>	36
<i>Vispārējās izglītības sistēma</i>	38
<i>Interesu izglītība</i>	44
<i>Tālākizglītība</i>	45
<i>Veselības aprūpe</i>	47
<i>Sociālā palīdzība</i>	49
<i>Kultūra un sports</i>	53
<i>Infrastruktūras analīze</i>	60
<i>Ceļi</i>	60
<i>Dzelzceļš</i>	60
<i>Sabiedriskais transports</i>	61
<i>Informācijas komunikāciju tehnoloģijas</i>	62
<i>Ūdensapgāde un kanalizācija</i>	64
<i>Siltumapgāde</i>	65
<i>Atkritumu apsaimniekošana</i>	65
<i>Elektroapgāde</i>	65
<i>Mājoklis</i>	66
<i>Kapsētas</i>	67
<i>Vides situācijas analīze</i>	68
<i>Tūrisms</i>	69
<i>Līdzšinējās investīcijas</i>	72
<i>SVID</i>	76
<i>Attīstības stratēģija jeb vīzija</i>	82

<i>Ieteikumi</i>	<i>91</i>
<i>Prioritātes</i>	<i>95</i>
<i>Ieviešanas nodrošināšana</i>	<i>104</i>
<i>Publicitātes pasākumi</i>	<i>105</i>
<i>Pielikumi</i>	<i>106</i>
<i>1.pielikums – Pašvaldības raksturojums</i>	<i>106</i>
<i>2.pielikums – Pašvaldības budžets 2002.-2003.</i>	<i>109</i>
<i>3.pielikums – Ogres novada uzņēmēju un NVO aptaujas rezultātu analīze</i>	<i>115</i>

IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI UN TERMINU SKAIDROJUMS

SAĪSINĀJUMI

DP	dabiskais pieaugums
ES	Eiropas savienība
EURO	Eiropas Savienības valūta Euro
IKP	iekšzemes kopprodukts
IKT	informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
ISO	starptautiskais kvalitātes standarts
IT	informācijas tehnoloģijas
KPV	kopējā pievienotā vērtība
LR	Latvijas republika
LVL/Ls	Latvijas lats
MVU	Mazie un vidējie uzņēmumi
NACE	Ekonomiskās darbības statistiskā klasifikācija Eiropas savienībā
NAP	Nacionālais attīstības plāns
NMPC	Neatliekamās medicīniskās palīdzības centri
NUTS	Statistisko teritoriālo vienību klasifikators
NVO	Nevalstiskās organizācijas
NVS	Neatkarīgo valstu savienība
PHARE	Eiropas savienības pirmsiestāšanās atbalsta programma
PPP	sabiedriskās-privātās partnerattiecības
PSRS	Padomju sociālistisko republiku savienība
PVIS	Pašvaldību Vienotās Informācijas sistēma
RP	Reģionālā prioritāte
RPK	Rūpniecības produkcijas kopapjoms
SAPARD	Speciālie pirmsiestāšanās pasākumi lauksaimniecības un lauku attīstības veicināšanai
ISPA	Speciālie pirmsiestāšanās pasākumi transporta un vides aizsardzības sektoros
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SVID	analīzes matrica (spēks, vājums, iespējas, draudi)
TINA	Eiropas autoceļu infrastruktūras vajadzību izvērtējums (Transport Infrastructure Needs Assessment)
VPD	Vienotais programmdokuments

TERMINU SKAIDROJUMS

ekselences centri	- uzņēmums vai to kopums, kam ir zinātniskās pētniecības vai apmācības un ražošanas centri, ar skaidri noteiktiem izpētes mērķiem, kam ir vai var būt starptautiska nozīme noteiktā nozarē.
eutrofikācija	- apstākļi, kad ūdenstilpnē, pateicoties biogēno elementu (slāpekļa, fosfora, silīcija savienojumi) satura pieaugumam, ievērojami palielinās bioloģisko procesu intensitāte, kas vispirms novērojama kā aļģu attīstība un organiskās vielas uzkrāšanās, un noved pie ievērojamas ūdens kvalitātes pasliktināšanās.
integrētā plānošana	- plānošana, kas ņem vērā teritorijas sociālos, ekonomiskos, vides un telpiskos aspektus, kā arī sociālo partneru un grupu vajadzības ilgtspējīgas attīstības veicināšanai.
kvalitātes vadības iniciatīvas	- pasākumi starptautiskās kvalitātes standartu ISO ieviešanai.
klusters	- nozaru, uzņēmumu grupa, kurus vieno kopējas izejvielas, ražošanas ķēdes vai citi faktori, ar mērķi koordinēt ražošanu.
kohēzija	- attīstība vai pasākumi, kas vērsti uz attīstības līdzsvarošanu, novēršot nevēlamas atšķirības starp dažādām teritorijām.
kvartārais ekonomiskais sektors	- pēc NACE klasifikatora L,M,N,O grupas nozares – pārvalde, izglītība, veselības, sociālie un komunālie pakalpojumi.
partnerība	- indivīdu un/vai grupu sadarbība noteiktu mērķu sasniegšanai.
primārais ekonomiskais sektors	- pēc NACE klasifikatora A,B,C grupas nozares – izejvielu ražošana un ieguve.
produkcijas ražošanas ķēde	- uzņēmumu un ražošanas procesu secīgs kopums, kas nodrošina izejvielu kompleksu pārstrādi.
sekundārais ekonomiskais sektors	- pēc NACE klasifikatora D,E,F grupas nozares – izejvielu apstrāde, enerģijas ražošana, būvniecība.
terciārais ekonomiskais sektors	- pēc NACE klasifikatora G,H,I,J,K grupas nozares – tirdzniecība, komercdarbība, pakalpojumi, transports, sakari, finanses.
vienas pieturas aģentūra	- pašvaldību/valsts iestādes struktūrvienība pilna informācijas un pakalpojumu pieejamības spektra nodrošināšanai iedzīvotājiem, uzņēmējiem u.c. klientiem.

IEVADS

Ogres novada attīstības programma (turpmāk – programma) ir attīstības politikas sastāvdaļa, kas nosaka prioritātes, mērķus un pasākumus, lai sekmētu novada attīstību laika posmā no 2005. līdz 2013.gadam.

Programmas virsmērķis ir veicināt Ogres novada iedzīvotāju dzīves līmeņa pieaugumu un ilgtspējīgu lauku un pilsētas teritorijas attīstību, sekmējot novada ekonomisko izaugsmi, sociālo stabilitāti un vides kvalitāti kā Rīgas plānošanas reģiona sastāvdaļai.

Tās galvenais uzdevums ir līdzsvarot novada vispārējo attīstību un piesaistīt ārvalstu (divpusējās, daudzpusējās un ES), nacionālās un reģionālās investīcijas. Šī iemesla dēļ stratēģijas gala termiņš ir noteikts, saistot to ar ES Struktūrfondu programmēšanas cikla beigām.

Programmas pamatā ir virzība uz ģeogrāfiskā izvietojuma priekšrocību izmantošanu, inovatīvu uzņēmējdarbību un augsti kvalificētu un motivētu darba spēku kā pamatu dinamiskas reģiona izaugsmes nodrošināšanai.

Lai to sasniegtu, programmā ir ievērota sociālekonomisko sektoru savstarpējā mijiedarbība un ietekme.

Jāuzsver, ka programma nevar sasniegt šeit uzskaitītos attīstības mērķus, kamēr nav panākts vienots atbalsts tās noteiktajām prioritātēm un īstenošanas mehānismam reģionālajās un novada varas iestādēs, kā arī uzņēmējdarbības un nevalstisko organizāciju pārstāvju vidū.

Programmas sagatavošana ir balstīta uz novada ietvaros sagatavotajiem stratēģiskajiem dokumentiem, to noteiktajiem attīstības virzieniem un prioritātēm, kā arī nacionālā līmeņa starpnozaru un nozaru dokumentos noteiktajām attīstības prioritātēm un rīcības virzieniem, kas atbilst pašvaldības interesēm.

Programmas sagatavošanas gaitā atbilstoši Eiropas Savienības prasībām ir ievēroti sekojoši principi:

- ✚ **partnerības princips** — programmas sagatavošanas gaitā ir nodrošināta sadarbība un regulāra informācijas apmaiņa starp pašvaldību, interešu grupām un pieaicinātajiem ekspertiem;
- ✚ **atklātības princips** — programmas sagatavošanas process ir bijis atklāts. Ikvienam sabiedrības loceklim ir bijusi iespēja iegūt informāciju un piedalīties programmas tapšanā;
- ✚ **saskaņotības princips** – programmas izstrādes gaitā ir izmantoti līdz šim sagatavotie un politikas veidošanas procesā izmantotie plānošanas dokumenti gan nacionālā, gan reģionālā un vietējās pašvaldības līmenī;
- ✚ **subsidiaritātes princips** – programmas sagatavošanā tika iesaistīti eksperti un institūcijas, kas ir viskompetentākās attiecīgās daļas sagatavošanā un var sekmēt to vispārējās kvalitātes celšanu;
- ✚ **ilgtspējības princips** — programma ir vērsta uz to, lai esošajām un nākamajām paaudzēm nodrošinātu kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu, kā arī dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu;
- ✚ **telpiskuma princips** – katra programmas sadaļa ir vērsta uz to, lai veicinātu novada kā noteiktas telpas ar tās stiprajām un vājajām pusēm attīstību un trūkumu, kas traucē tās izaugsmi, novēršanu.
- ✚ **mērķtiecības princips** - katrā sadaļā ir jāsniedz tikai pati svarīgākā informācija, izvairoties no maznozīmīgu datu uzskaitīšanas;
- ✚ **mijiedarbības princips** – programmā ietvertajā analīzē ir ņemti vērā nacionālā un starptautiskā līmenī pieņemtie regulējošie dokumenti. Analizējot nozares un novada attīstību, ir ņemta vērā mijiedarbība starp vides situāciju, ekonomisko izaugsmi un sociālo stabilitāti;

- ✚ **izmērāmības princips** - informācija, kur tas ir iespējams, ir papildināta ar kvantitatīviem rādītājiem, kas ir salīdzināti vismaz ar Rīgas plānošanas reģiona statistikas datiem.;
- ✚ **papildinātības princips** – programmas noteiktajām prioritātēm un pasākumiem ir papildinošs raksturs. Tās papildina jau esošajos novada, plānošanas reģiona un nacionālā līmeņa stratēģiska rakstura dokumentos noteiktās prioritātes un pasākumus;
- ✚ **līdzfinansējuma princips** – programmā noteikto pasākumu finansējuma daļu no novada budžeta ir jāuzskata par pamatfinansējumu, bet finansējuma daļu no citiem finansu avotiem – par līdzfinansējumu.

Saturiski ir izšķirami sekojoši programmas bloki:

- ✚ Esošās situācijas analīze - novada vispārējās situācijas raksturojums, ietverot analīzi par ekonomisko, sociālo un vides situāciju, infrastruktūru un līdz 2004.gadam saņemtajām investīcijām.
- ✚ SVID (Stipro, vājo pušu, iespēju un draudu) analīze - apkopojoša specifiskā informācija par Esošās situācijas analīzē sniegto raksturojumu par ekonomisko, sociālo un vides situāciju un infrastruktūru.
- ✚ Attīstības stratēģija jeb vīzija - iespējamais Ogres novada attīstības skatījums 2013.gadā, pieņemot, ka tiks attīstītas novada stiprās puses un iespējas, kā arī samazināta vai novērsta vājo pušu un draudu ietekme uz novada izaugsmes potenciālu.
- ✚ Ieteikumi - priekšlikumu uzskaitījums par nepieciešamajiem pasākumiem, lai nodrošinātu Attīstības stratēģijas sasniegšanu programmas īstenošanas rezultātā.
- ✚ Prioritātes - galvenie darbības virzieni ar mērķiem un pasākumiem, lai nodrošinātu novada sociālekonomisko attīstību.
- ✚ Rīcības daļa ar finansējuma plānu – pasākumu un projektu apraksts, norādot plānojamo finansējumu, novada sociālekonomiskās attīstības nodrošināšanai.

Līdz ar to programma gan saturiski, gan pēc ievērotajiem sagatavošanas principiem ir uzskatāma par atbilstošu Eiropas Savienības un Latvijas ietvaros noteiktajām likumdošanas prasībām un sociālekonomiskās attīstības interesēm.

ESOŠĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE

Vispārējs raksturojums

Ogres novads ir viena no administratīvi teritoriālās reformas rezultātā izveidotajām pašvaldībām Rīgas plānošanas reģionā. To veido Ogres pilsēta un Ogresgala pagasts. Pagasta teritorijā ir trīs apdzīvotas vietas - Ciemupe, Kārļi un Lībieškalns. Novads robežojas ar Ikšķiles, Suntažu, Rembates, Daugmales pagastu un Ķeguma un Ikšķiles pilsētas lauku teritoriju.

Novads atrodas Ogres upes krastos - pie tās ietekas Daugavā, 36 km no Rīgas. Kopējā tā teritorija aizņem 108,88km² (pagasta platība – 95,3 km², pilsētas – 13,58km²), ko apdzīvo 28 849 iedzīvotāji, no kuriem 26 198 (uz 2004.gada 1.janvāri) dzīvo Ogres pilsētā. Procentuāli novadā vairāk dzīvo sievietes – 55,37%, kas atbilst vidējam rādītājam valstī.

Novadā ir vērojama tendence samazināties iedzīvotāju skaitam Ogres pilsētā (2003.gadā - par 175, salīdzinot ar 2001.gadu), bet palielināties – Ogresgala pagastā (2003.gadā - par 77, salīdzinot ar 2001.gadu).

Vidējais iedzīvotāju blīvums pagastā ir 24 cilv./kv.km.

Pēc iedzīvotāju nacionālā sastāva vairāk nekā 84 % iedzīvotāju ir latvieši (Ogres pilsētā – 65%).

Ogres novada ģeogrāfiskais izvietojums un pieejamā infrastruktūra ir uzskatāma par ļoti izdevīgu, lai sekmētu novada sociālekonomisko attīstību, kā arī iedzīvotāju skaita pieaugumu tuvākajā laikā. Cauri novada teritorijai iet Rīgas-Daugavpils autoceļš, kā arī elektrificēta dzelzceļa līnija (ar pieturām Jaunogrē, Ogrē, Pārogrē un Ciemupē), kas nodrošina iedzīvotāju mobilitātes iespējas, t.sk. nokļūšanu līdz galvaspilsētai ~40 min. laikā.

Vēsture

Kā liecina arheoloģiskie izrakumi Ķentes (Ķences) kalnā, jau I gs.p.m.ē. Ogres teritoriju apdzīvojuši līvu cilts. Mūsu ēras 5.-9.gs. Ķentes kalnā atradusies stipri nocietināta apmetne.

Pēc krustnešu iebrukuma (13.gs.) apvidus nokļuva Rīgas bīskapijas valdījumā, bet vēlāk to pārvaldīja poļi, zviedri, krievi.

Daudzie kari noplicināja apkārtni. Līdz 19.gs. vidum Ogres apkārtne, kas tolaik piederēja Ikšķiles muižai, bija tikai dažas saimniecības, bet satiksmi ar Rīgu nodrošināja zirgu ceļš.

Dzelzceļa līnijas atklāšana līdz Rīgai 1861.gadā un labvēlīgie ģeogrāfiskie un klimatiskie apstākļi veicināja Ogres attīstību par vasarnīcu un atpūtas vietu, un jau 1862.gadā tika atklāts kūrorts.

Pirms I pasaules kara Ogrē bija vairāk nekā 300 vasarnīcu, tomēr karš apbūvi gandrīz pilnīgi nopostīja.

1920.gadā Ogrē ieguva miesta tiesības, bet 1928.gadā tai tika piešķirts pilsētas statuss. Tolaik Ogrē dzīvoja 1100 iedzīvotāju, bet pilsētas platība bija 428,5 ha.

Pretstatā plānveidīgi attīstītai pilsētas daļai Ogres upes labajā krastā, kreisajā krastā – Pārogrē - joprojām saglabājās Sprēstiņu muižai kādreiz piederējušās lauku viensētas.

Īpašs posms Ogres pilsētas attīstībā bija Mālkalnes sadalīšana gruntsgabalos (101 gab.) un apbūve, kas sākās 1926.gadā. Vietu vasarnīcu būvei te pārsvarā saņēma rīdzinieki. Šajā pašā laikā teritoriju starp Daugavu un dzelzceļu blakus Mālkalnei sadalīja apbūves gabalos, kurus piešķīra Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībniekiem. No rūpniecības objektiem tolaik darbojās kartona fabrika, Ogres dzirnavas, Štārķa cementa lietuve, galdniecība. 1935.gadā Ogres pilsētas platība bija 850 ha, iedzīvotāju skaits – 1727. Iedzīvotāju sastāvs bija nacionāli viendabīgs (83% bija latviešu).

Pēc II pasaules kara – 1949.gadā - Ogre kļuva par apriņķa centru.

Būtisku pavērsieni Ogres attīstībā ienesa pēckara gados plānotā pilsētas pārveidošana par rūpnieciski attīstītu Ogres rajona centru, īpaši 1965.gadā uzsāktā trikotāžas kombināta būvniecība un 70.gados uzsāktā rūpniecības rajona veidošana pie pilsētas austrumu robežas Pārogrē. Šāda rūpniecības attīstība bija par pamatu ļoti straujam iedzīvotāju skaita pieaugumam un nacionālā sastāva izmaiņām. Ja līdz 1967.gadam iedzīvotāju skaits bija pieaudzis līdz 11 900 cilvēku, tad periodā no 1967.gada līdz 1984.gadam tas palielinājās vairāk nekā divas reizes un sasniedza 28.6 tūkst. cilvēku (46,3 % no rajona iedzīvotājiem).

Tik krass iedzīvotāju skaita pieaugums izraisīja nepieciešamību veikt liela apjoma dzīvojamo ēku būvniecību. Ogres pilsētā tika nojauktas daudzas pirmskara laika vasarnīcas, lai vietā uzceltu daudzstāvu tipveida dzīvojamās ēkas. Tā rezultātā būtiski tika degradēta vēsturiskā, Ogres raksturīgā pilsētvide. Pārogrē saglabājās individuālās apbūves sektors.

Pēc Latvijas valstiskuma atjaunošanas 1991.gada 21.augustā bija vērojama tautsaimniecības lejupslīde, kas izpaudās krasā ražošanas samazināšanās. Tas savukārt izraisīja būtisku iedzīvotāju dzīves līmeņa pazemināšanos un skaita samazināšanos pašreizējā novada teritorijā.

Nozīmīgs pagrieziena punkts novada attīstībā bija 2002.gada 9.decembrī, kad Ministru kabinets pieņēma noteikumus par Ogres rajona Ogres novada izveidošanu, balstoties uz Ogres pilsētas domes un Ogresgala pagasta padomes pieņemtajiem lēmumiem - attiecīgi 24. un 31.oktobrī – par novada izveidi šo pašvaldību teritorijā. Izveidojot novadu un apvienojot vienkopus tā iedzīvotāju resursus, paveras arī plašākas iespējas sekmēt teritorijas sociālekonomisko augšupeju.

Reljefs

Ogres novads ģeogrāfiski atrodas Latvijas vidusdaļā - Viduslatvijas nolaidenuma rietumu daļā. Ogresgala pagasts robežojas ar Ogres pilsētu tās austrumos. Pagasta centrs – Ogresgals jeb Kārļi - atrodas 10km attālumā no novada centra – Ogres pilsētas.

Pilsētas teritorijas reljefs vietām ir stipri paugurains. No Ikšķiles līdz Ķegumam cauri Ogres dienvidaustrumu virzienā stiepjas garu vaļņveida pauguru virkne - Ogres Kangari. Tā ir 20 km gara osu virkne, kas 3 - 4 km garumā - ar nelieliem atzarojumiem - ietilpst pilsētas teritorijā. Šī vaļņveida pauguru grēda apgrūtina virszemes ūdeņu noteci uz Daugavu, veicinot apkārtnes pārpurvošanos uz ziemeļiem no grēdas, sevišķi Pārogrē pie Lazdu kalniem. Liela Ogres teritorijas daļa atrodas Daugavas

virspalu terasēs, kuru platums sasniedz 1500 m. Daugavas paliene ir vāji izteikta, un to, tāpat kā terases, klāj 1,5 - 3 m biezs smilšu slānis, zem kura atrodas dolomīta pamatieži.

Atsevišķām pilsētas pauguru grēdām un pauguriem vēsturiski ir radušies dažādi nosaukumi - Zilie kalni, Vilku kalni, Lazdu kalni u.c. Visos šajos kalnos ir ievērojami grants krājumi; tas rada saimniecisko un ekoloģisko interešu sadursmi pilsētā.

Ārpus osu virknes Ogres teritoriju aizņem viļņots līdzenums ar atsevišķiem pauguriem, kuru augstums ir 15 - 30 m, bet ziemeļrietumu daļā arī nedaudz lielāks.

Klimats

Ogres novads atrodas rajona rietumos, kur ir siltāks un sausāks nekā lielākajā Ogres rajona daļā. Gaisa vidējā diennakts temperatūra janvārī ir $-5,8^{\circ}\text{C}$, jūlijā tā ir $17,2^{\circ}\text{C}$, tomēr kopš 70.gadiem gaisa vidējā temperatūra janvārī Ogrē bieži svārstās ap $-5,4^{\circ}\text{C}$. Vasarā gaisa temperatūras maiņas pilsētā ir mazāk krasas, jo apkārtējie pauguri un meži daļēji aiztur vējus piezemes gaisa slānī, uz gaisa temperatūras svārstībām izlīdzinoši darbojas arī Daugavas ūdensvirsmā. Ziemā valdošie ir dienvidrietumu un dienvidu vēji, bet vasarā - ziemeļrietumu un rietumu vēji. Pavasarī vējš samērā bieži iegriežas no ziemeļiem un ziemeļaustrumiem, atnesdams salnas.

Bez sala periods pilsētā ilgst apmēram 140 dienas. Gada vidējais nokrišņu daudzums parasti ir 600 - 650 mm, tie izkrīt vidēji 185 dienas gadā. Ogrē ir samērā mazs apmākušos dienu skaits gadā, vidēji 126 (salīdzinājumam Rīgā - 160). Šāds - mazs - apmākušos dienu skaits Latvijā ir vērojams vēl tikai Zemgales līdzenuma dienvidu daļā.

Ekonomiskās situācijas analīze

Nodarbinātība un darba samaksa

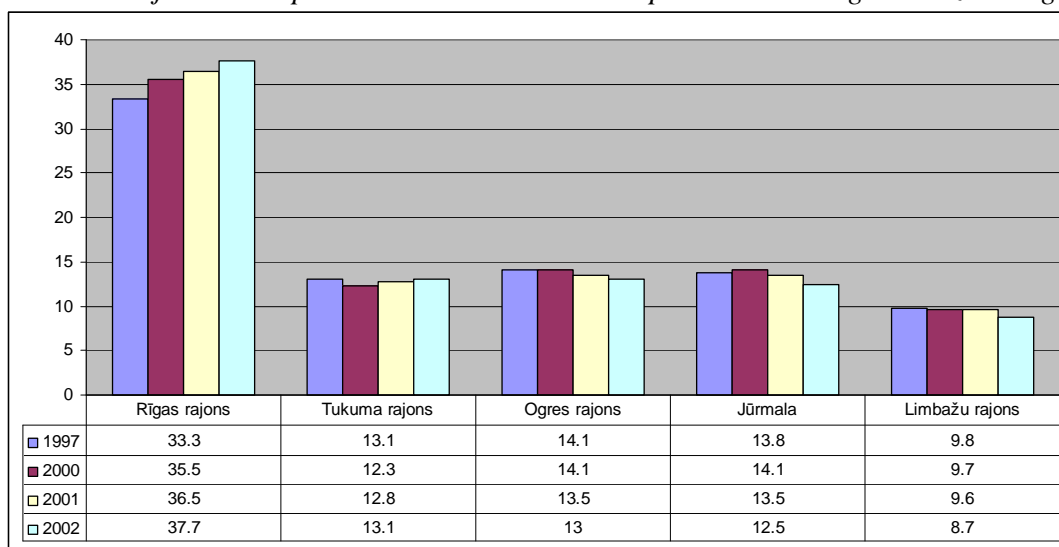
Nodarbinātība

Valstī kopš 1996.gada līdz 1998.gada vidum bija vērojama tendence pieaugt nodarbināto skaitam. Lai gan Krievijas krīzes ietekmē daudzos Latvijas uzņēmumos nācās atlaist darbiniekus, kopš 1999.gada tautsaimniecībā nodarbināto iedzīvotāju skaits ir sācis atkal pieaugt. Neskatoties uz to, nodarbināto skaita pieauguma ātrums ir būtiski zemāks nekā iekšzemes kopprodukta izaugsmes temps.

Vērojams atšķirīgs nodarbinātības līmenis dažādos Latvijas reģionos. 2003.gadā visaugstākais tas bija Rīgas plānošanas reģionā (65.7%), Kurzemē (60.7%), Zemgalē (62%), Vidzemē (60.3%), Latgalē (55.7%).

2002.gadā Ogres rajonā bija 39 818 jeb 63.2% iedzīvotāju darbības vecumā (vīrieši no 15 līdz 61 gadam un sievietes no 15 līdz 58 gadiem). Saskaņā ar Centrālās statistikas datiem, 2002.gadā Ogres rajonā strādājošo skaits pamatdarbā bija 13 tūkst. cilvēku. Laika posmā kopš 1997.gada strādājošo skaitam pamatdarbā Ogres rajonā ir tendence samazināties līdzīgi kā citās Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās – Jūrmalas pilsētā un Limbažu rajonā.

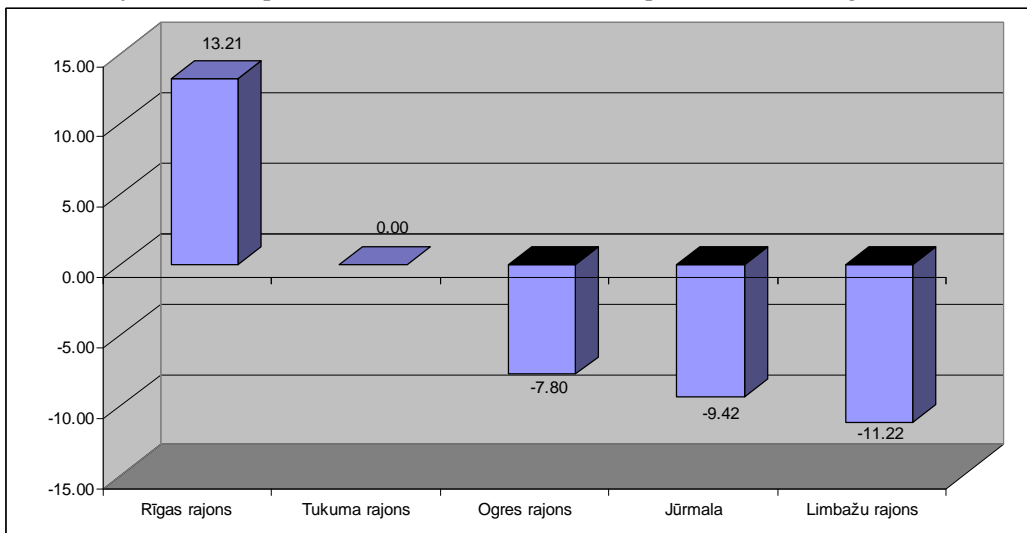
1.attēls - Strādājošo skaits pamatdarbā tūkst.cilv. laika posmā no 1997.gada līdz 2002.gadam

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 1998, 2003

Piecu gadu laikā Rīgas plānošanas reģionā strādājošo skaits pamatdarbā, neskaitot Rīgu, ir palielinājies tikai Rīgas rajonā. 2002.gadā Tukuma rajonā strādājošo skaits ir saglabājies 1997.gada līmenī, Ogres rajonā samazinājies par 7.8%, Jūrmalas pilsētā par 9.42% un Limbažu rajonā par 11.2%

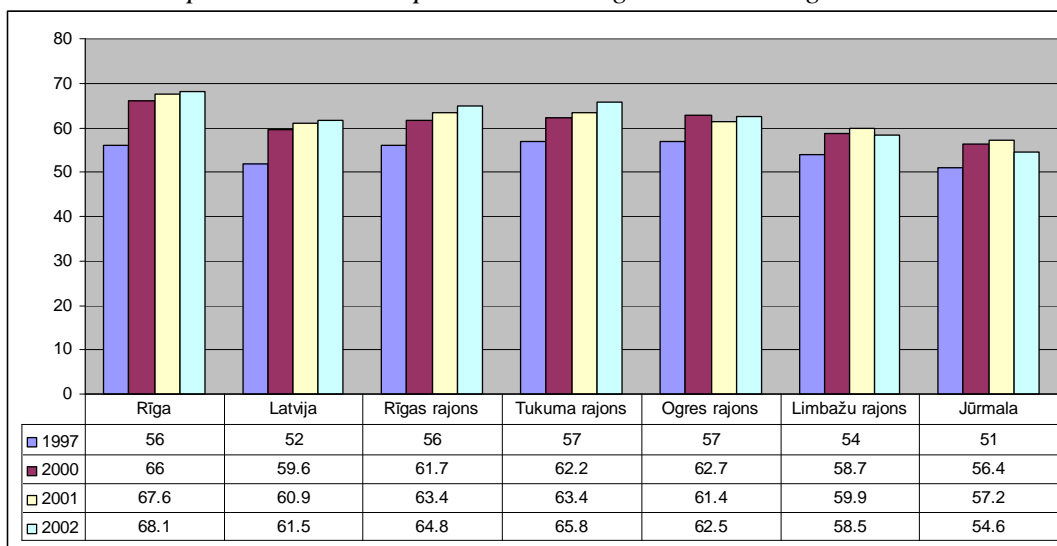
2.attēls - Strādājošo skaita pamatdarbā izmaiņas % laika posmā no 1997.gada līdz 2002.gadam

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 1998, 2003

Saskaņā ar statistikas datiem, valstī lielākā daļa strādājošo ir nodarbināti privātajā sektorā. Valstī vidēji privātajā sektorā 2002.gadā tika nodarbināti 61.5% strādājošo. Augstāks rādītājs par valsts vidējo strādājošo līmeni privātajā sektorā bija sekojošām Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībām – Rīgas pilsētai, Tukuma rajonam, Rīgas rajonam un Ogres rajonam, taču zemāks – Limbažu rajonam un Jūrmalas pilsētai. Tas norāda, ka Rīgas pilsētā, Tukuma, Rīgas un Ogres rajonos ir ievērojami aktīvāka un attīstītāka uzņēmējdarbības vide nekā Limbažu rajonā un Jūrmalas pilsētā.

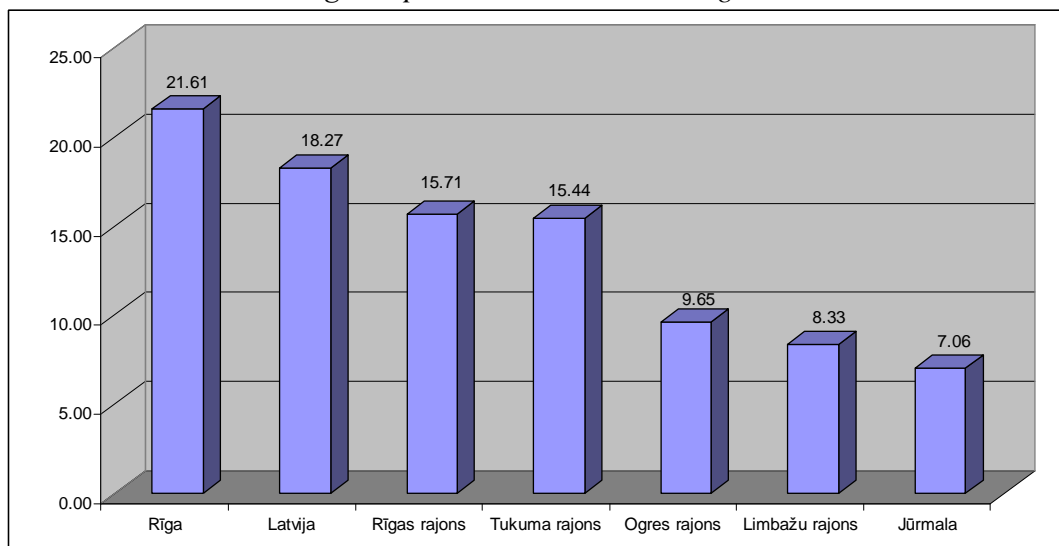
3.attēls - Strādājošo skaits pamatdarbā privātajā sektorā (%) Latvijā un Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās laika posmā no 1997.gada līdz 2002.gadam

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

Valstī strādājošo skaits privātajā sektorā piecu gadu periodā kopš 1997.gada ir pieaudzis par 18.27%.

4.attēls - Strādājošo skaita pamatdarbā privātajā sektorā pieaugums (%) Latvijā un Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās 1997./2002.gadā

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

Ogre, pateicoties nelielajam attālumam līdz Rīgai un labajiem transporta un Interneta sakariem, ir kļuvusi par pievilcīgu vietu uzņēmējdarbības attīstībai. Pēdējo gadu laikā Ogrē savu darbību ir uzsākušas vairākas jaunas uzņēmējdarbības, kas ir nodrošinājušas jaunas darba vietas novada iedzīvotājiem. Piemēram, darbu uzsācis Norvēģijas valsts investīciju korporācijas SIVA tehnoloģiskais parks, kurā tiek izgatavotas jahtu un kuģu dzenskrūves, ir atvērta zviedru elektronikas uzņēmuma “Hansa Electronica” ražotne, somu „Fazer” maiznīcas „Druva” ražotne, darbu uzsācis firmas “Jauda koks” birojs, jaunā SIA “Greis” vairumtirdzniecības bāze tirdzniecībai ar “Marlboro”, “Gillette” u.c zīmolu precēm, izveidota jauna SIA “Priedes mēbeles” ražotne, atvērti jauni veikali, kas pārsvarā gan ir iebūvēti dzīvojamās ēkās. Pārogrē darbu uzsācis jau ceturtais vietējā uzņēmuma SIA “Jumis” lielveikals Ogrē.

Analizējot darba tirgus pieprasījumu Ogres novadā, trūkst tādu speciālistu kā inženieri, elektriķi, tehniķi, metālapstrādes speciālisti.

Uz zināšanām balstītai ekonomikai nepieciešams darbaspēks ar dažāda līmeņa zināšanām un prasmēm. Elektronikas un metālapstrādes nozaru attīstībai ir nepieciešami darbinieki ar augstāka līmeņa izglītību, īpaši, ja ražošanas funkcijas, kuras pašlaik veic salīdzinoši lēts darbaspēks, turpmāk tiks aizstātas ar iekārtām, ar kurām jāstrādā darbiniekiem ar inženiera izglītību. Ogrē nav iespēju iegūt augstāko izglītību inženierzinātnēs, tādēļ jaunieši, kuri vēlas iegūt IV un V līmeņa profesionālo izglītību, visbiežāk, dodas uz Rīgas skolām. Ņemot vērā novada ģeogrāfiskās priekšrocības, būtu apsverama inženierzinātņu programmu ieviešana profesionālajās skolās.

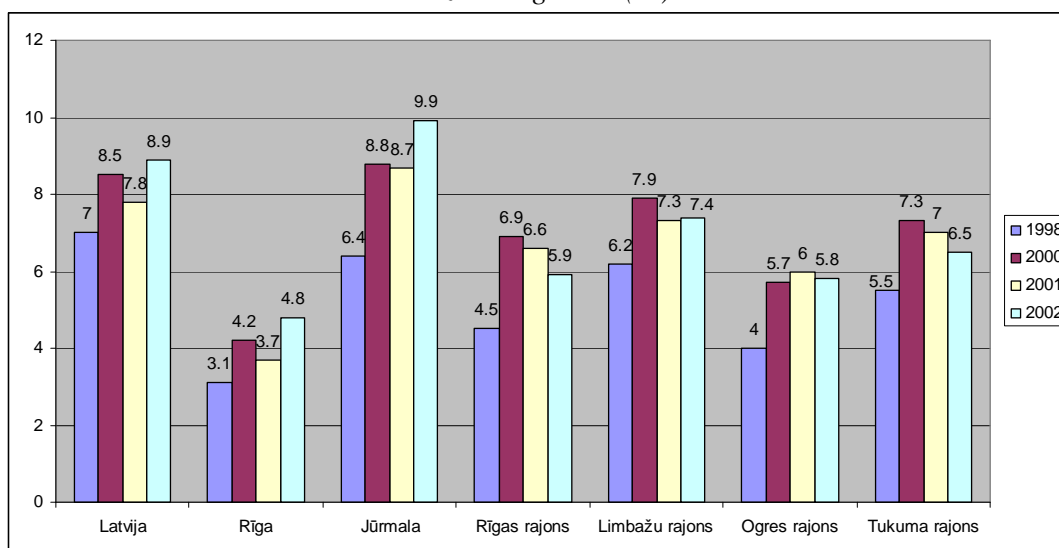
Bezdarbs

Kopš 1998.gada valstī reģistrētais bezdarba līmenis sāka strauji pieaugt Krievijas krīzes ietekmes rezultātā, kad daudzos Latvijas uzņēmumos nācās atlaist strādājošos. Bezdarba līmenis valstī savu augstāko robežu sasniedza 1999.gada aprīļa beigās (10.2%), pēc tam pakāpeniski samazinājās. Lielākā daļa bezdarbnieku bija vienkāršo profesiju pārstāvji. Turklāt valstī sāka pieaugt bezdarbnieku daļa vecumā no 50 līdz 60 gadiem un vairāk. Tas bija saistīts ar pensijas vecuma pakāpenisku paaugstināšanu. Turpināja saglabāties zems sieviešu nodarbinātības līmenis.

Bezdarba līmenis valstī 2002.gadā pietuvojās 9% robežai. Augstākais bezdarba līmenis Rīgas plānošanas reģionā bija Jūrmalas pilsētā, kas par 1% pārsniedza vidējo bezdarba līmeni valstī, pēc tam sekoja Limbažu rajons un Tukuma rajons. Viszemākais bezdarba līmenis bija Rīgas pilsētā.

Ogres rajonā ir salīdzinoši zems bezdarbnieku skaita īpatsvars (5.8%), salīdzinot ar vidējo bezdarba līmeni valstī (8,9%).

5.attēls - Bezdarba līmenis Latvijā un Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās laika posmā no 1998.gada līdz 2002.gadam (%)

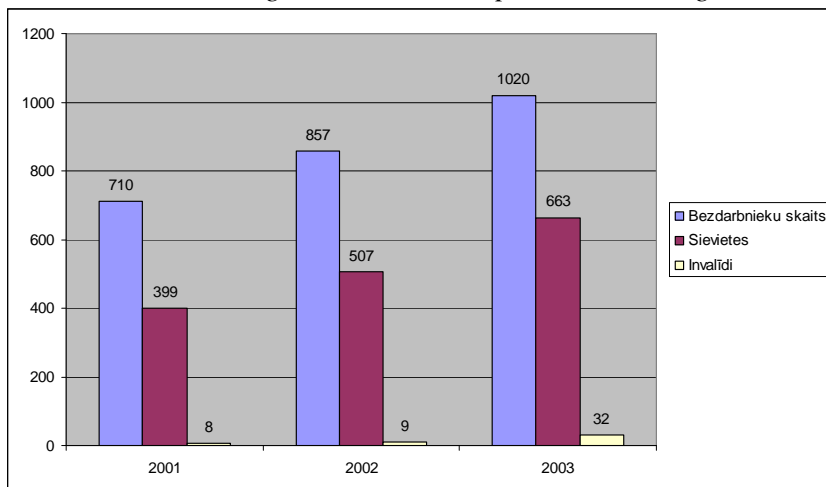

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

2003.gadā Ogres novadā tika reģistrēti 1020 bezdarbnieki, kas ir 5.44% no darbaspējīgiem iedzīvotājiem.

Ogres novadā no kopējā bezdarbnieku skaita 65% ir sievietes. Lai gan sieviešu bezdarba īpatsvars kopējā bezdarbnieku skaitā ir raksturīgs arī valstī kopumā, novadā galvenais iemesls sieviešu bezdarbam ir ražojošo uzņēmumu, kuros tika nodarbinātas galvenokārt sievietes, reorganizācija vai slēgšana, kā arī izmaiņas darba tirgus pieprasījumā pēc jaunu profesiju speciālistiem, kā rezultātā daļa nodarbināto sieviešu - nespēdamas savlaicīgi pārkvalificēties atbilstošu mācību programmu trūkuma dēļ - zaudēja darbu.

6.attēls - Bezdarbnieku skaits Ogres novadā laika posmā no 2001.gada līdz 2003.gadam

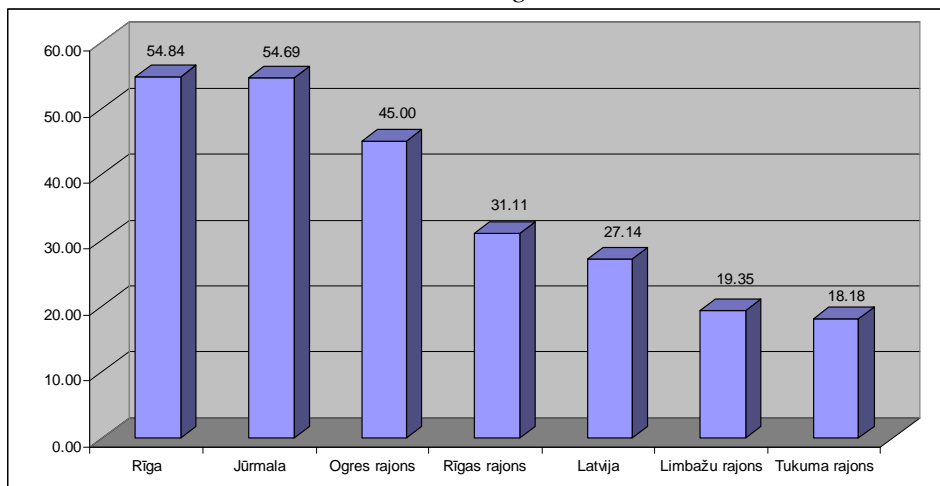
Avots: NVA, Ogres filiāle, 2004

Bezdarba līmeņa izmaiņas

Latvijā vidējais bezdarba līmenis kopš 1998.gada ir pieaudzis par 27.14%.

Lielākais bezdarba līmeņa pieaugums Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās bija Rīgas un Jūrmalas pilsētās. Ogres rajonā bezdarba līmenis četros gados palielinājies par 45%.

7.attēls - Bezdarba līmeņa izmaiņas (%) Latvijā un Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās 1998./2002.gadam

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

Ogres novadā bezdarba līmenis trīs gadu periodā kopš 2001.gada ir pieaudzis par 310 bezdarbniekiem jeb 43.66%. Turklāt, ievērojami – par 66,16% - ir palielinājies sieviešu bezdarba īpatsvars. Tam ir raksturīga ikgadēja pieauguma tendence - 2002.gadā tas palielinājās par 27.06% pret 2001.gadu, savukārt 2003.gadā par 30.77% pret 2002.gadu.

Ievērojams sieviešu bezdarba īpatsvara pieaugums kopējā bezdarbnieku skaitā ir saistīts ar Ogres trikotāžas rūpnīcas pārstrukturizāciju. Šo procesu rezultātā rūpnīcā, kurā pārsvarā ir nodarbinātas

sievietes, notikusi ievērojama štatū samazināšana. Tā kā daļai bezdarbnieku ir specifiska kvalifikācija, kas nepieciešama tikai tekstilindustrijā, kā arī ņemot vērā viņu vājās latviešu valodas zināšanas, atlaistajiem strādniekiem ir grūti atrast jaunu darbu.

Kā vēl viens aspekts sieviešu bezdarba līmeņa pieaugumam ir minams tas, ka novadā netiek radītas jaunas darba vietas, kurās būtu nepieciešams sieviešu darbaspēks, kā arī pastāv tendence, ka sievietes, kuras ir zaudējušas darbu, dažādu apstākļu dēļ nespēj pielāgoties un konkurēt esošajā darba tirgū.

Ogres novadā ir vērojams arī invalīdu bezdarba pieaugums trīs gadu periodā kopš 2001.gada. Līdz 2003.gadam invalīdu bezdarba līmenis ir pieaudzis par 24 bezdarbniekiem. Līdzīgi kā citviet Latvijā, sociālā riska grupām, īpaši invalīdiem, nav gandrīz nekādu iespēju atrast darbu Ogres pilsētā. Tai pat laikā ražošanā ir vairāki pienākumi, kurus varētu veikt šīs grupas cilvēki, ja vien attiecīgās ražošanas telpas būtu speciāli pielāgotas viņu vajadzībām.

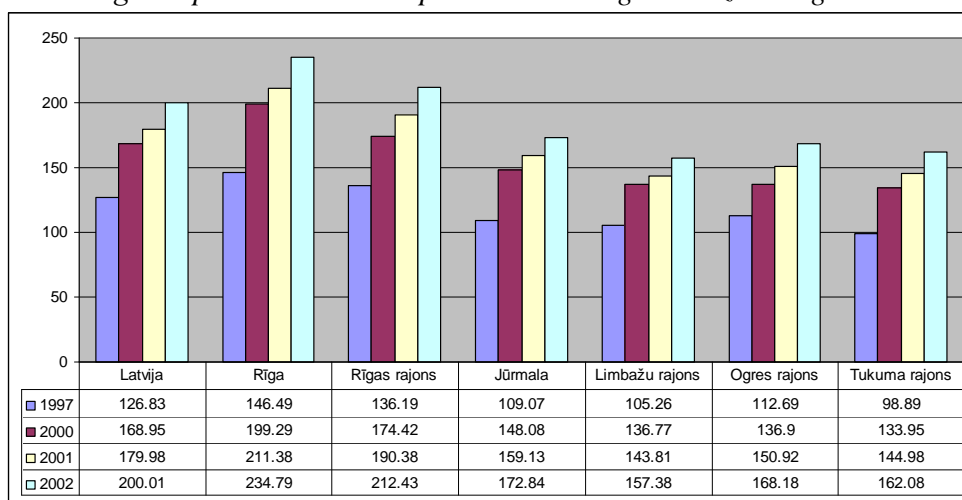
Darba algas līmenis

Vidējās algas rādītājs ir tieši saistīts ar reģionu ekonomisko attīstību. Līdz 2000.gadam (ieskaitot) par pilsētām un rajoniem ir pieejami dati gan par algu kopumā, gan atsevišķi privātajā un sabiedriskajā sektorā, taču pēc 2000.gada šāds sadalījums pieejams tikai par valsti kopumā un par Rīgu. Par pārējām pilsētām un rajoniem ir pieejama tikai informācija par bruto darba samaksu sabiedriskajā sektorā.

Saskaņā ar CSP datiem, 2002. gadā nodarbināto vidējā bruto darba samaksa pamatdarbā Latvijā bija 172,78 LVL, valsts sektorā nodarbinātie vidēji pelnīja vairāk kā 200 LVL, bet privātajā sektorā vidēji 155 LVL.

Salīdzinot Rīgas plānošanas reģiona pašvaldības pēc nodarbināto vidējās darba algas sabiedriskajā sektorā, virs valstī vidējā darba algas līmeņa 2002.gadā bija algas Rīgas pilsētā, Rīgas rajonā, taču zemāka par valstī vidējo darba algas līmeni bija darba samaksa Jūrmalas pilsētā, Ogres rajonā, Tukuma rajonā un Limbažu rajonā.

8.attēls - Nodarbināto vidējā darba alga pamatdarbā sabiedriskajā sektorā Latvijā un Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās laika posmā no 1997.gada līdz 2002.gadam

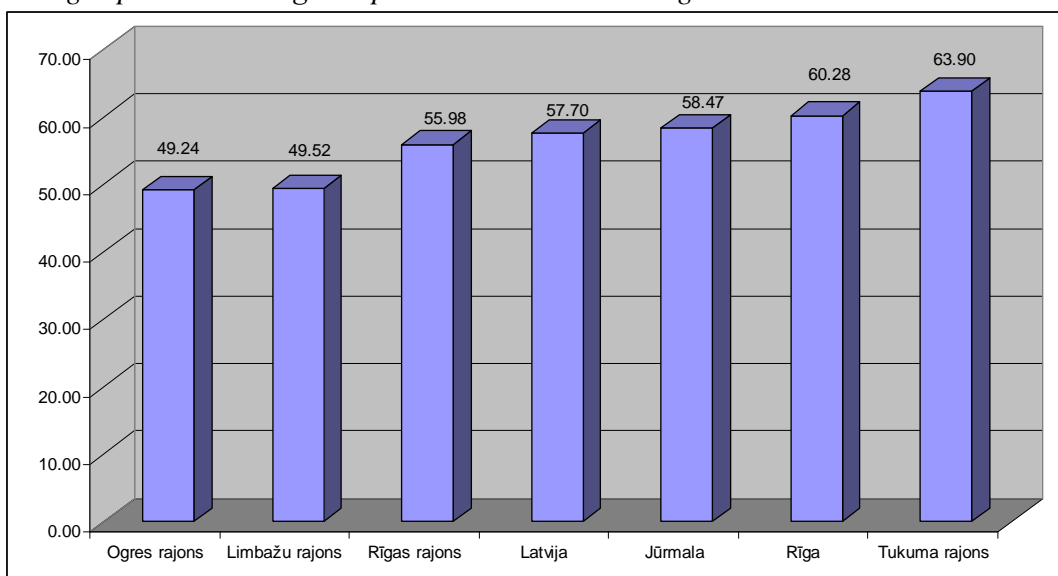

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

Ogres rajonā strādājošo bruto darba samaksa pamatdarbā sabiedriskajā sektorā 2002.gadā bija 168,18 LVL, kas, salīdzinājumā ar citiem Rīgas plānošanas reģionā ietilpstošiem rajoniem un pilsētām, ir augstāka nekā Limbažu rajonā (157,38 LVL) un Tukuma rajonā (162,08 LVL), taču zemāka nekā Jūrmalā (172,84LVL), Rīgas rajonā (212,43 LVL) un Rīgā (234,79 LVL).

Salīdzinot darba samaksas pieauguma tempus 1997.-2002.gadā, vislielākais pieaugums ir bijis Tukuma rajonā (63.9%). Vismazākais pieaugums darba algām sabiedriskajā sektorā ir bijis Ogres rajonā (49.2%).

9.attēls - Pieaugums nodarbināto vidējā darba algas apmērā pamatdarbā sabiedriskajā sektorā Latvijā un Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās 1997./2002.gadā

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

Ekonomikas rādītāji

Ekonomiski aktīvie uzņēmumi

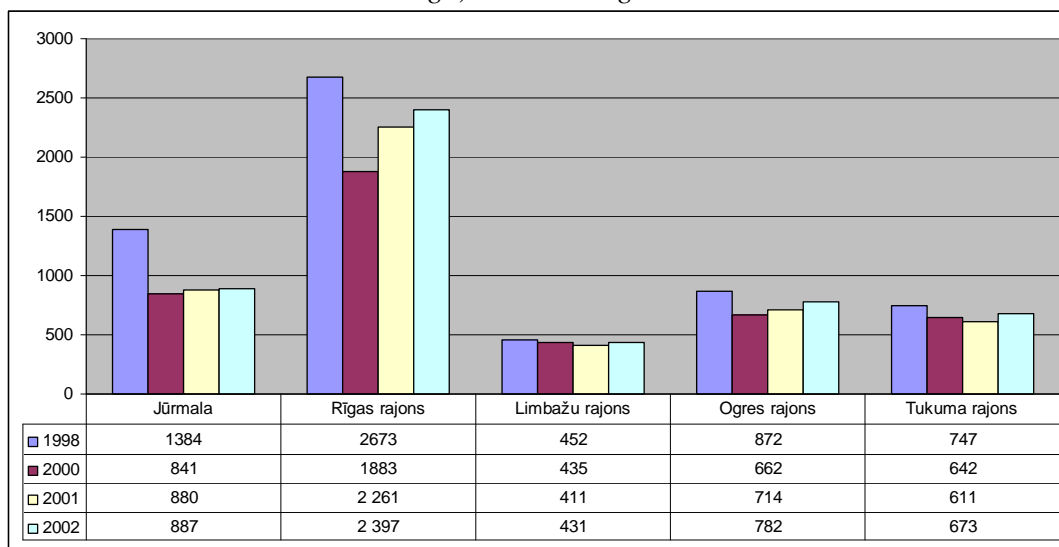
2002.gadā valstī darbojās 42 534 ekonomiski aktīvie uzņēmumi.

Valstij raksturīga ir sektoru uzņēmumu koncentrācija Rīgas plānošanas reģionā ar samērā līdzsvarotu to izvietojumu pārējos reģionos.

Rīgas plānošanas reģionā 2002.gadā darbojās 28547 ekonomiski aktīvie uzņēmumi. Salīdzinot Rīgas plānošanas reģiona pašvaldības pēc ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaita, neapšaubāmi lielākais uzņēmumu skaits ir Rīgas pilsētā (23 377). Vismazākais ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits reģionā ir Limbažu rajonā.

Ogres rajonā kopumā 2002.gadā bija 782 ekonomiski aktīvie uzņēmumi. 2002.gadā ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits, salīdzinot ar 1998.gadu, ir samazinājies par 10%, taču ir vērojama pozitīva uzņēmējdarbības attīstības tendence kopš 2001.gada, kad ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits ir sācis pakāpeniski pieaugt.

10.attēls - Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās(izņemot Rīgu)1997./2002.gadā

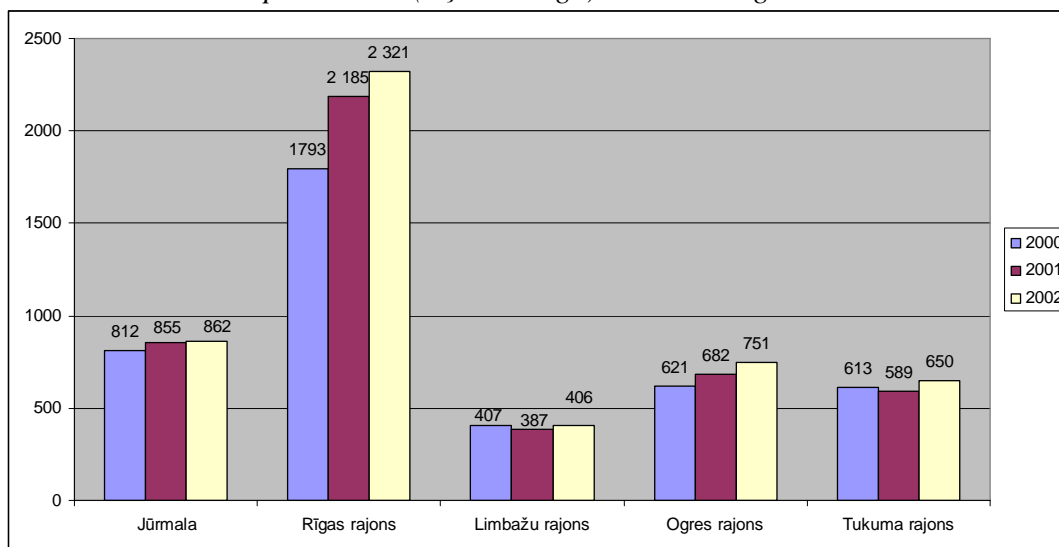
Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

Valstī lielākais uzņēmumu īpatsvars darbojas privātajā sektorā.

2002.gadā Rīgas plānošanas reģionā lielākais ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits privātajā sektorā, neskaitot Rīgas pilsētu, bija Rīgas rajonā, bet vismazākais - Limbažu rajonā. 2002.gadā Ogres rajonā privātā sektorā darbojās 751 uzņēmumi jeb96% no Ogres rajonā darbojošos ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaita. Turklāt privātajā sektorā ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits, salīdzinot ar 2000.gadu, bija pieaudzis par 130 uzņēmumiem, kas liecina par pozitīvu tendenci uzņēmējdarbības

attīstībā, kā arī norāda uz uzņēmēju vēlmi attīstīt savu darbību tieši privātajā sektorā pretstatā sabiedriskajam sektoram.

11.attēls - Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits privātajā sektorā Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās (izņemot Rīgu) 2000./2002.gadā

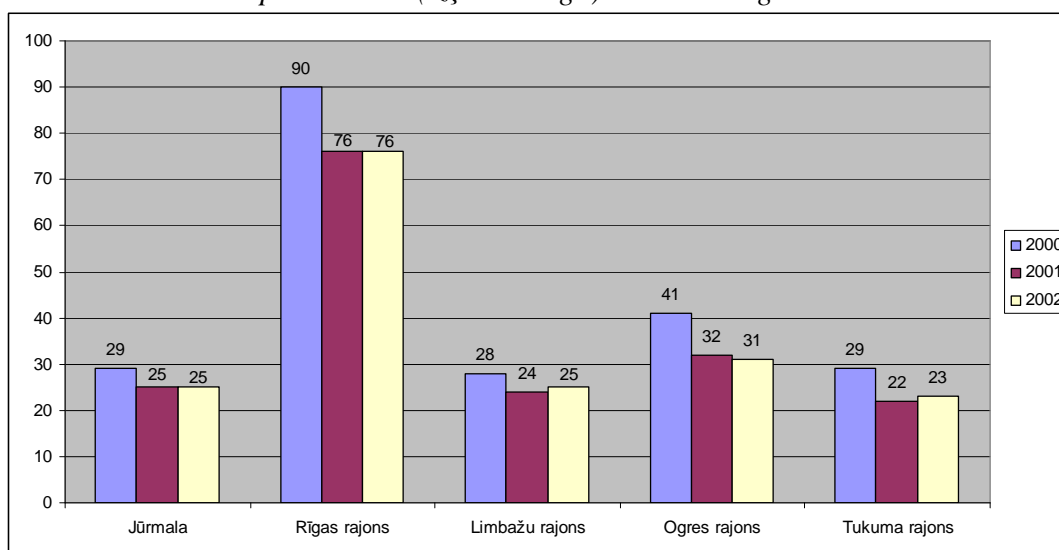

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

Ievērojami mazāks ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits ir sabiedriskajā sektorā.

2002.gadā Rīgas plānošanas reģionā vislielākais ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits sabiedriskajā sektorā, neskaitot Rīgas pilsētu, ir Rīgas rajonā, bet vismazākais - Tukuma rajonā. 2002.gadā Ogres rajonā sabiedriskajā sektorā darbojas 31 uzņēmums, kas ir par 10 uzņēmumiem mazāk nekā 2000.gadā.

12.attēls - Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits sabiedriskajā sektorā Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās (izņemot Rīgu) 2000./2002.gadā

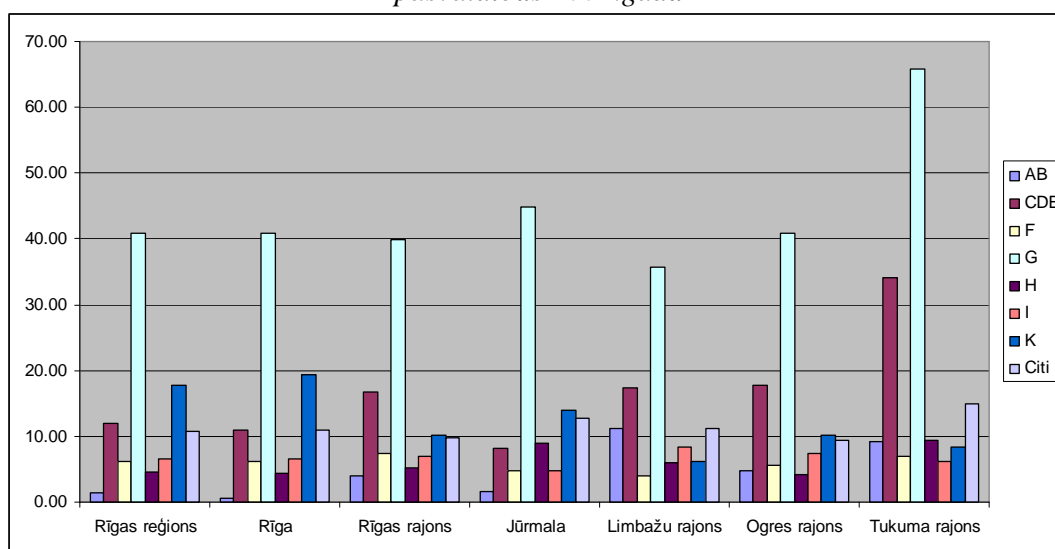

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

Ekonomiski aktīvie uzņēmumi pa darbības veidiem

Rīgas plānošanas reģionā visvairāk ekonomiski aktīvo uzņēmumu darbojas vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā, otrs lielākais darbības veids ir operācijas ar nekustamo īpašumu, noma, datorpakalpojumi, zinātne un citi komercpakalpojumi un trešais - ieguves rūpniecība, apstrādes rūpniecība, elektroenerģija, gāze un ūdens apgāde.

13.attēls - Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits (%) pa darbības veidiem Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās 2002.gadā

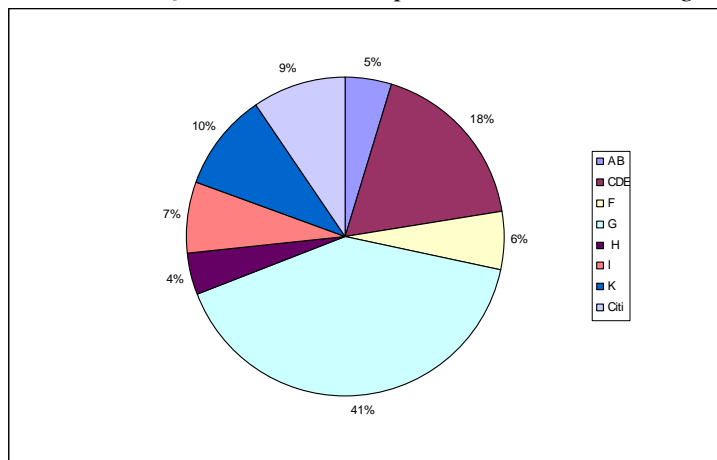

Teritorija/%	AB	CDE	F	G	H	I	K	Citi
Rīgas reģions	1.33	11.92	6.20	40.79	4.63	6.58	17.68	10.86
Rīga	0.51	11.00	6.25	40.82	4.38	6.63	19.41	11.00
Rīgas rajons	4.01	16.81	7.34	39.84	5.09	7.05	10.14	9.72
Jūrmala	1.69	8.12	4.85	44.87	9.02	4.74	13.98	12.74
Limbažu rajons	11.14	17.40	3.94	35.73	6.03	8.35	6.26	11.14
Ogres rajons	4.86	17.77	5.63	40.79	4.22	7.29	10.10	9.34
Tukuma rajons	9.21	34.13	6.92	65.87	9.31	6.21	8.35	15.04

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

Ogres rajonā lielākais ekonomisko aktivitāšu veids ir vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība (319 uzņēmumi), ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde, apstrādes rūpniecība, elektroenerģija, gāze un ūdens apgāde (139 uzņēmumi), operācijas ar nekustamo īpašumu, noma, datorpakalpojumi, zinātne un citi komercpakalpojumi (79 uzņēmumi).

14.attēls - Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits % pa darbības veidiem Ogres rajonā 2002.gadā

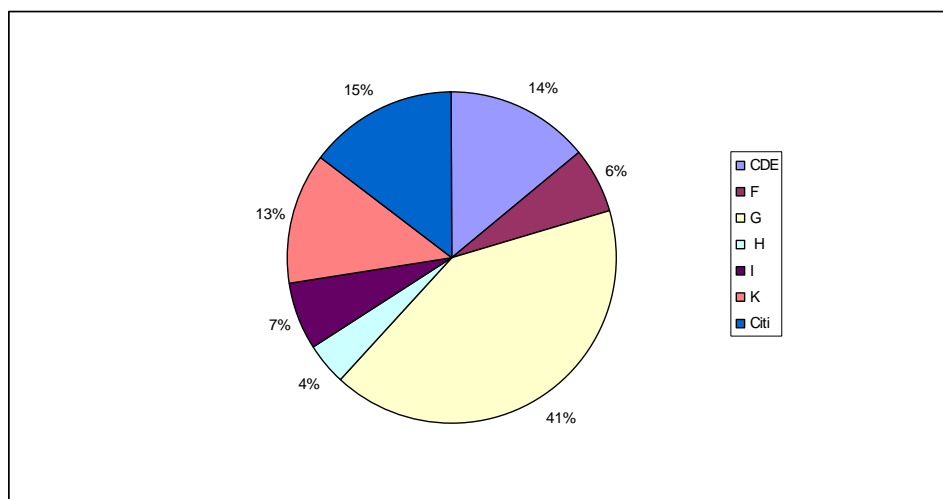

AB – Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība, zvejniecība; **CDE** – Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde, apstrādes rūpniecība, elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde; **F** – Būvniecība; **G** – Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu, sadzīves aparatūras un iekārtu remonts; **H** – Viesnīcas un restorāni; **I** – Transports, glābšana un sakari; **K** – Operācijas ar nekustāmo īpašumu, noma, datorpakalpojumi, zinātne un citi komercpakalpojumi; **Citi**: finanšu starpniecība; valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana; izglītība; veselība un sociālā aprūpe; sabiedriskie, sociālie un individuālie pakalpojumi.

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

Ogres novadā 2002.gadā lielākais ekonomisko aktivitāšu veids bija vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība (172 uzņēmumi), pēc tam seko apstrādes rūpniecība (59 uzņēmumi), operācijas ar nekustāmo īpašumu, noma, datorpakalpojumi, zinātne un citi komercpakalpojumi (53 uzņēmumi), transports, glābšana un sakari (28 uzņēmumi), būvniecība (27 uzņēmumi), viesnīcas un restorāni (18 uzņēmumi) un citi.

15.attēls - Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits % pa darbības veidiem Ogres novadā 2002.gadā

AB – Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība, zvejniecība; **CDE** – Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde, apstrādes rūpniecība, elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde; **F** – Būvniecība; **G** – Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu, sadzīves aparatūras un iekārtu remonts; **H** – Viesnīcas un restorāni; **I** – Transports, glābšana un sakari; **K** – Operācijas ar nekustāmo īpašumu, noma, datorpakalpojumi, zinātne un citi komercpakalpojumi; **Citi**: finanšu starpniecība; valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana; izglītība; veselība un sociālā aprūpe; sabiedriskie, sociālie un individuālie pakalpojumi.

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

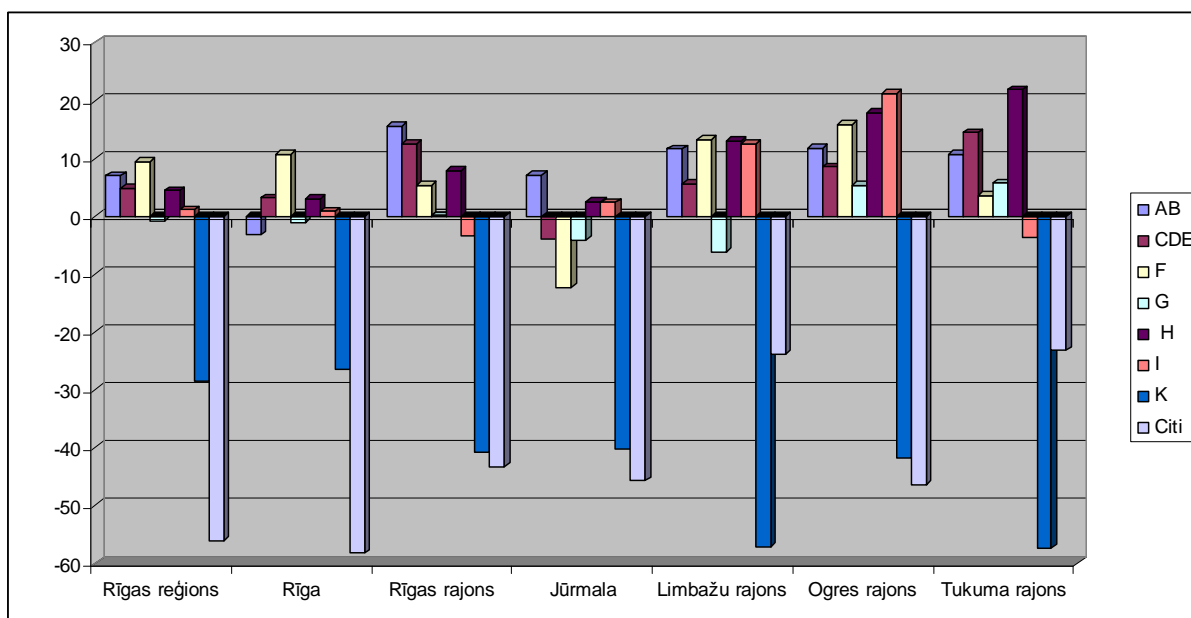
Laika posmā no 2001.gada līdz 2002.gadam ir palielinājies ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits, kas darbojas būvniecībā - tas ir pieaudzis par 9.46%.

Ogres rajonā vislielākais pieaugums ir bijis uzņēmumu skaitā, kas darbojas transporta, glābšanas un sakaru jomā (21.28%), viesnīcu un restorānu sektorā (17.86%), būvniecībā (15.79%).

Kopumā Rīgas plānošanas reģionā 2002.gadā pret 2001.gadu ir strauji samazinājies ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits, kuri nodarbojas ar operācijām ar nekustamo īpašumu, nomu, datorpakalpojumiem, zinātni un citiem komercpakalpojumiem.

Šāda tendence ir vērojama arī Ogres novadā.

16.attēls - Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaita (%) pa darbības veidiem izmaiņas Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās 2001./2002.gadā

Teritorija/%	AB	CDE	F	G	H	I	K	Citi
Rīgas reģions	7.06	4.77	9.46	-0.8	4.42	1.13	-28.59	-56.11
Rīga	-3.23	3.21	10.67	-1.03	3.02	0.85	-26.40	-58.3
Rīgas rajons	15.66	12.57	5.39	0.1	7.96	-3.43	-40.88	-43.31
Jūrmala	7.14	-4	-12.24	-4.1	2.56	2.44	-40.38	-45.67
Limbažu rajons	11.63	5.63	13.33	-6.1	13.04	12.5	-57.14	-23.81
Ogres rajons	11.76	8.59	15.79	5.28	17.86	21.28	-41.91	-46.32
Tukuma rajons	10.71	14.4	3.57	5.75	21.88	-3.7	-57.32	-23.17

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

Ogres novadā ir izveidota pievilcīga vide dzīvošanai un uzņēmējdarbībai. Iedzīvotāji ir nodrošināti ar darbu, veidojot stabilu nodokļu bāzi pašvaldības budžetam. Bezdarba līmenis ir salīdzinoši zems, darbaspēks ir augsti kvalificēts, labi atalgots un sociāli aizsargāts.

Kā iepriekš tika minēts, Ogres novadā lielākais ekonomisko aktivitāšu veids ir mazumtirdzniecība un vairumtirdzniecība. Nākamais lielākais ekonomisko aktivitāšu veids ir ražošana. Saskaņā ar statistikas datiem, tekstilindustrija joprojām ir dominējošā ražošanas nozare, kas saražo 45% no kopējās ražošanas

produkcijas. Tās vadošā loma ir saglabājusies no padomju laikiem, kad Ogrē tika uzcelta trikotāžas rūpnīca. 1990.-jos gados rūpnīca tika privatizēta, un kopš tā laika norisinās mēģinājumi pielāgot tās darbu jaunā tirgus apstākļiem. Līdz 2004.gadam ir pabeigta uzņēmuma pārstrukturizācija.

Aiz tekstilindustrijas seko pārtikas un dzērienu ražošana ar 27% no kopējā ražošanas produkcijas apjoma. Šajā ražošanas nozarē darbojas vairāki mazie un vidējie uzņēmumi ar tendenci to skaitam pieaugt. Kā lielākais uzņēmums, kas darbojas šajā nozarē, ir "Fazer" grupas uzņēmums - maiznīca „Druva”, kas kopš 2001.gada nodarbina 200 strādājošo. Maiznīca ir trešais lielākais maizes ražotājs Latvijā ar 7% tirgus daļu.

Nākamā nozīmīgā ražošanas nozare ir kokapstrāde ar 14% no kopējās ražošanas produkcijas.

Šobrīd Ogrē, īpaši Pārogres industriālajā teritorijā, attīstās vairākas citas ražošanas nozares. Šī teritorija atrodas pie pilsētas austrumu robežas, Daugavas krastā, tikai 700 m attālumā no šosejas Rīga-Daugavpils-Maskava. Kopējā šīs teritorijas platība ir 52 ha. Tai līdzās atrodas 97 ha no Ogresgala pagasta teritorijas, ar iespēju to izmantot tehnoloģiskā parka nolūkiem, ja tam būtu nepieciešams paplašināties.

Pārogres industriālā teritorija ir veidojusies padomju laikos. Teritorijā atrodas dažādas ēkas un platības, kuras lielākoties ir privatizētas. Dažās no tām notiek strauja - uz zināšanām balstītas ekonomikas - uzņēmējdarbības attīstība, piemēram elektronikas un metālapstrādes nozarēs.

“Hanzas Elektronika” un “SIVA Biznesa Parks” ir uzskatāmi par uz zināšanām balstītas ekonomikas pamatlicējiem Ogrē.

“Hanzas Elektronika” ir privāta kompānija, kas dibināta 1999.gadā. “Hanzas Elektronika” ražo augstas kvalitātes elektroniskās ierīces un sniedz projektēšanas pakalpojumus. Galvenie “Hanzas Elektronika” klienti ir Ziemeļeiropas uzņēmumi, kuri “Hanzas Elektronika” ražoto produkciju izmanto gatavo izstrādājumu komplektācijai. Latvijā ir aptuveni pieci uzņēmumi, kuri darbojas šajā jomā. 2003.gadā uzņēmums atvēra jaunu ražotni, kurā ir nodarbināti 65 cilvēki, 20% no tiem ir inženieri. Pamata kvalifikācija, kas nepieciešama pārējiem nodarbinātajiem, saistīta ar lodēšanas tehniku.

Darbs pie “SIVA Ogres Industriālais Parks” izveidošanas sākās 1999.gadā, kad “SIVA SF” - Norvēģijas Industriālās Attīstības korporācija izvēlējās Ogrī kā piemērotāko vietu jauna industriālā parka izveidošanai. Tika dibināts Latvijā reģistrētais “SIVA” meitas uzņēmums “Business Park SIVA”, kura tālākā darbība bija saistīta ar industriālā parka izveidošanu, nomnieku uzņēmumu piesaistīšanu un tālāku parka pārvaldīšanu un attīstību. Parks ir vērsts uz metālapstrādes nozares attīstības veicināšanu – šajā objektā savas ražotnes iecerējušas sākotnēji izvietot 5 – 6 metālapstrādes firmas.

“SIVA Ogres Industriālais Parks” oficiālā atklāšana notika 2003. gada jūnijā. Industriālajā parkā kopējais investīciju apjoms nekustamajā īpašumā un ražošanas iekārtās ir 4,5 miljoni Ls.

Līdz 2003.gada oktobrim ir noslēgtas vienošanās ar diviem nomnieku uzņēmumiem –SIA “TMMetal Baltic” un SIA “Ring Baltic”. SIA “TMMetal Baltic” specializējas kuģu dzenskrūvju un citu krāsaino metāla lējumu ražošanā. Pirmajā darbības periodā rūpnīca piedāvās 30 jaunas darba vietas Ogres un tās apkārtnes iedzīvotājiem. Nākotnē plānots kopējo darba vietu skaitu palielināt līdz 50.

SIA "Ring Baltic" darbība ir saistīta ar dažādu biroju un transporta līdzekļu krēslu mehānisko detaļu izgatavošanu.

Pārogres industriālajā teritorijā darbojošies uzņēmumi elektronikas un metālapstrādes nozarēs, kas ir ar ievērojamu zināšanu ietilpību, kā arī to attīstības plāni liecina, ka Ogrē arī turpmāk ir nepieciešams nodrošināt atbalstu šīm nozarēm. Tādejādi varētu tikt panākta Ogres kā uz zināšanām balstītas ekonomikas valsts un reģiona nozīmes centra izveide, kas dod priekšroku produkcijas ar augstu pievienoto vērtību ražošanai, balstoties uz tehnoloģiju un *know-how* importu īsākā laika termiņā un sadarbību ar vietējiem zinātniskiem un attīstības institūtiem ilgākā laika periodā.

Bez augstākminētām nozarēm atsevišķi ir apskatāma lauksaimniecība. Ogres novada lauku teritorijā nozīmīga tautsaimniecības nozare ir lauksaimniecība, kuras attīstībai ir ievērojams potenciāls, ņemot vērā ģeogrāfisko stāvokli un lauksaimniecībā izmantojamo zemju kadastrālo novērtējumu, kā arī lauksaimniecības produkcijas ražošanas un realizācijas daudzveidības iespējas. Teritorija atrodas piepilsētas zonā, kas nodrošina iespējas plašai produkcijas realizācijai kā tirzniecības tīklā, tā pārstrādes uzņēmumiem, ņemot vērā katra produkcijas veida ekonomisko izdevīgumu. Pozitīva nozīme ir arī situācijai, ka lielā mērā ir saglabājusies bijušo lielsaimniecību ražošanas bāze, kas tiek izmantota un ir pamats, uz kā pilnveidot un modernizēt ražošanas tehnoloģiju, īpaši lopkopības nozarē.

Novada lauku teritorijā 2004.gadā darbojas ap 30 zemnieku saimniecības, tomēr ekonomiski aktīvas, ar nostabilizējušos specializāciju ir tikai apmēram trešā daļa saimniecību.

Piena lopkopība un šķirnes liellopu audzēšana sekmīgi attīstās zemnieku saimniecībās „Zvaigznītes”, „Ogre” un SIA „Kārļi”. Šīs saimniecības ir apguvušas progresīvas, mūsdienu zinātnes atzītas lopkopības produkcijas ražošanas un lopu barošanas tehnoloģijas, ieviesušas augstākās kvalitātes piena ieguves un pirmapstrādes tehnoloģijas, kas kopumā nodrošina stabilu nozares attīstību.

SIA „Kārļi” attīsta arī graudu un zālāju sēklkopību un rapša audzēšanu rūpnieciskai pārstrādei. Kartupeļu, dārzeņu kultūru audzēšanu un realizāciju sekmīgi attīsta zemnieku saimniecības „Sapuļi”, „Plūmītes”, „Roņi”, „Mežrozēs” u.c. Lielas graudaugu platības ir zemnieku saimniecībai „Rābanti”. Mazāk specializēti, bet sekmīgi strādā zemnieku saimniecības „Stradi”, „Ķilupnieki”, „Jautras”.

Dārzkopības nozarē ir specializējušās saimniecības „Mazstaldāti”, „Saides”.

Biškopības produkcija ražošanā, pārstrādē un realizācijā sekmīgi specializējušies SIA „Miandum”. Ir arī piemājas saimniecības, kas nodarbojas ar puķu, augļu koku un dārzeņu stādu audzēšanu un realizāciju.

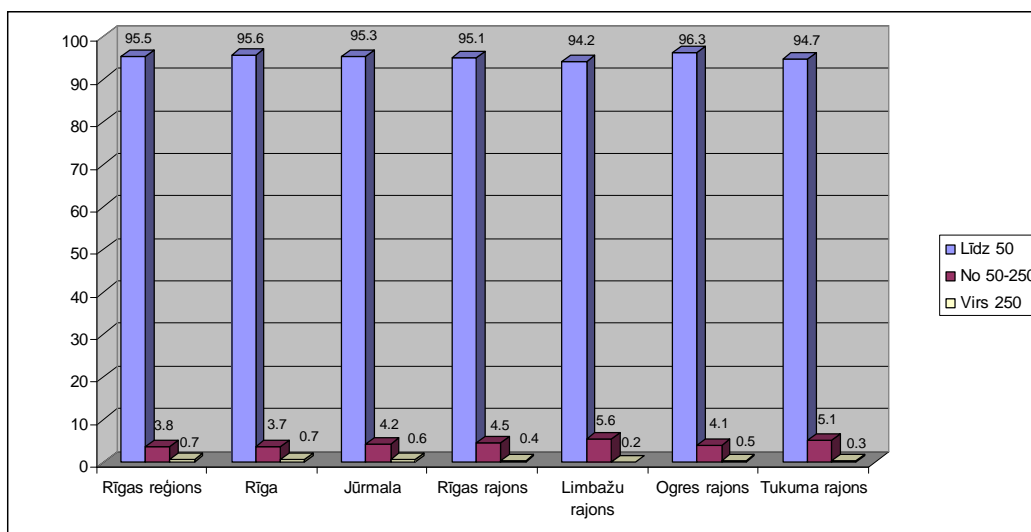
Z/s „Dukāti” blakus tradicionālai lauksaimniecībai vienīgā republikā audzē un realizē spožlapsenītes trihogrammas, kas ir populārs bioloģiskais augu aizsardzības līdzeklis augļkopībā un dārzenkopībā.

Perspektīva varētu būt arī netradicionālā lauksaimniecība: dekoratīvo augu, ārstniecības augu, sēņu audzēšana, kā arī vēžu audzēšana dīķsaimniecībās, u.c.

Ekonomiski aktīvie uzņēmumi pēc nodarbināto skaita

Analizējot ekonomiski aktīvos uzņēmumus pēc nodarbināto skaita, var secināt, ka Rīgas plānošanas reģionā, kā arī valstī kopumā pārsvarā ir uzņēmumi, kas nodarbina līdz 50 strādājošo. Ievērojami mazāk ir uzņēmumu, kas nodarbina no 50 līdz 250 strādājošo, un ļoti neliels ir to uzņēmumu skaits, kas nodarbina vairāk kā 250 strādājošo.

17.attēls - Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits (%) pēc nodarbināto skaita Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās 2002.gadā

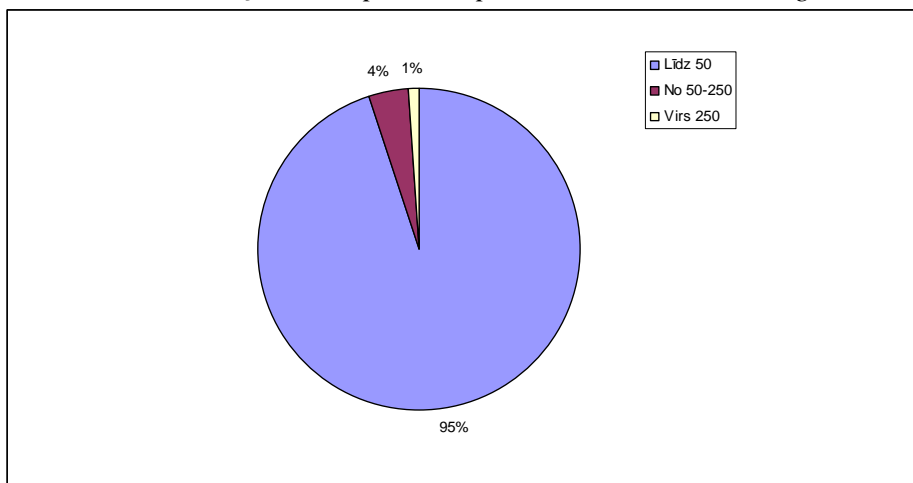
Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

2002.gadā Ogres rajonā vairākums uzņēmumu (753) nodarbina līdz 50 cilvēku, 25 uzņēmumi no 50 līdz 250 cilvēku, bet 4 uzņēmumi vairāk kā 250 cilvēku.

Ogres novada uzņēmumi veido lielāko ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaitu Ogres rajonā.

Ogres novadā pavisam ir 419 ekonomiski aktīvi uzņēmumi, no kuriem 398 nodarbina līdz 50 strādājošo, 17 - no 50 līdz 250 strādājošo un 4 uzņēmumi - virs 250 strādājošo.

18.attēls - Ekonomiski aktīvo uzņēmumu īpatsvars pēc nodarbināto skaita Ogres novadā 2002.gadā

Ogres novadā ir raksturīga aktīva individuālā nodarbinātība. Saskaņā ar statistikas datiem, Ogres novadā būtiski – par 55% - ir pieaudzis individuālā darba veicēju skaits 2003.gadā (124), salīdzinot ar 2001.gadu (80).

Saistībā ar to ir jāuzsver, ka Ogres novadam ir labvēlīgi nosacījumi amatniecības attīstībai.

Amatniecības attīstībai ir divi mērķi:

- ✚ saglabāt vecās latviešu amatnieku tradīcijas;
- ✚ nodrošināt ar darbu tos cilvēkus, kas dažādu iemeslu dēļ ir spiesti uzturēties mājās vai arī nespēj atrast darbu uzņēmumos, iestādēs u.c.

Ogrē amatnieki darbojas būvniecībā, metāla un stikla izstrādājumu ražošanā, skaistumkopšanā, ēdināšanas u.c. pakalpojumu sniegšanā.

Ogrē darbojas Amatniecības biedrība, kurā līdz 2004.gadam bija reģistrējušies vairāk kā 50 dalībnieki. Amatniecības biedrības mērķis ir sekmēt amatniecības attīstību, aizstāvēt un pārstāvēt amatnieku intereses, analizēt un rast risinājumus amatniecības attīstību kavējošo faktoru novēršanai, kā arī uzturēt un veicināt dialogu ar pašvaldību.

Saskaņā ar Amatniecības biedrības sniegto informāciju, galvenā problēma, kas kavē amatniecības attīstību, ir nespēja saražot produkciju pietiekamā apjomā. Amatnieku izstrādājumi ir unikāli, un tiem ir liels pieprasījums tirgū tomēr ņemot vērā, ka produkcijas ražošana nav centralizēta, tās izlaide notiek nepietiekamā daudzumā, kā rezultātā amatnieki nevar nodrošināt apjomīgu pasūtījumu izpildi. Lai augstākminēto problēmu novērstu, Amatniecības biedrība ir izvirzījusi mērķi regulāri tikties ar saviem dalībniekiem, kopīgi noteikt attīstības virzienus un novērst iemeslus, kas kavē amatniecības attīstību, kā arī izstrādāt dažādus projektus, kas varētu piesaistīt dažādu finanšu instrumentu līdzekļus.

Amatniecības biedrība uztur un attīsta sadarbību ar pašvaldību, lai dažādu iniciatīvu un projektu ietvaros varētu nodrošināt sekmīgu amatniecības attīstību Ogrē.

Amatniecības attīstību varētu veicināt Ogres novada domes ierosinātā projekta „Biznesa inkubatora izveidošana” īstenošana Ogrē. Tā rezultātā tiktu radītas jaunas darba vietas amatniekiem.

Finanšu pakalpojumi

Ogres novadā darbojas Ogres komercbanka, kā arī 9 citas Latvijas banku filiāles, kas veic savu darbību atbilstoši finanšu iestāžu pamatfunkcijām:

- ✚ "Baltijas Tranzītu banka", Ogres filiāle,
- ✚ "Baltijas Tranzītu banka", Ogres filiāle, Norēķinu grupa "Pārogre",
- ✚ "Hansabanka", Ogres filiāle,
- ✚ "Hansabanka", Ogres filiāle, Norēķinu grupa "Pārogre",
- ✚ "Hipotēku banka", Ogres nodaļa,
- ✚ "Latvijas Unibanka", Ogres filiāle,
- ✚ "Latvijas Unibanka", Ogres filiāle, Ogres norēķinu grupa,
- ✚ "Latvijas krājbanka", Rīgas reģions, Ogres klientu apkalpošanas centrs,
- ✚ "Parekss Banka", Ogres norēķinu grupa.

Uzņēmējdarbības attīstība

Ogres novadam ir lielas iespējas būt vienam no pirmajiem novadiem - Rīgas pilsētas “ekonomikas pārplūšanas efekta” izmantotājiem. Pirmām kārtām, to nosaka tādi objektīvi faktori kā Ogres tuvums galvaspilsētai un teicamās darbaspēka un preču mobilitātes iespējas. Kā atzīmē vairāku uzņēmumu, kuri Ogrī ir izvēlējušies par savu investīciju vietu, pārstāvji, izvēlei starp Rīgu un Ogrī noteicošais ir bijis gan tas, ka no loģistikas viedokļa nav būtiskas atšķirības starp kādu galvaspilsētas priekšpilsētas teritoriju un Ogrī, gan tas, ka mazākā pilsētā ir lielāka pretimnākšana no pašvaldības puses, kas bieži vien ir ļoti būtiski. Tātad otrs arguments ir salīdzinoši vienkāršāka sadarbība ar pašvaldību.

Par Ogres pievilcību liecina arī jau esošās investīcijas, īpaši, ārvalstu investīcijas, tādas kā “Fazer” maiznīca “Druva”, “Hanzas Elektronika” un “SIVA Biznesa Parks”. Ņemot vērā valsts ekonomiskās izaugsmes apjomus, ir pamats domāt, ka investīciju pieaugums Ogres novadā var ik gadu palielināties.

Tomēr, lai Ogres novads varētu pilnībā izmantot gan Rīgas pilsētas “ekonomikas pārplūšanas efektu”, gan investīciju lavīnveida pieaugumu, tam jābūt pievilcīgam investoriem, nodrošinot novadā atbilstošu infrastruktūru un darbaspēku.

Vietējiem uzņēmumiem ir jābūt konkurētspējīgiem jaunajos ekonomiskajos apstākļos. Tā kā līdz ar iestāšanos ES konkurence nozīmīgi pieaug, nepieciešams likvidēt šķēršļus, kas kavē uzņēmējdarbības uzsākšanu un vietējo mazo un vidējo uzņēmumu attīstību. Uzņēmumiem jāklūst konkurētspējīgākiem, attīstot un pielāgojot jaunākās tehnoloģijas, izstrādājot jaunus produktus, attīstot inovācijas un uzlabojot cilvēkresursu menedžmentu. Teritorijās ar ierobežotu sasniedzamību uzņēmumiem konkurētspējas palielināšanai jāizmanto e-biznesa sniegtās iespējas.

Svarīgs ekonomikas attīstības priekšnoteikums ir uzņēmumu nodrošinājums ar kvalitatīvu un uzņēmējdarbības prasībām atbilstošu vidi, tādējādi palīdzot radīt darba vietas vietējiem iedzīvotājiem un palielinot vietējo un ārvalstu investoru uzticību reģionālās ekonomikas attīstības potenciālam.

Finanšu pakalpojumu pieejamība ir būtisks uzņēmējdarbības un ekonomikas attīstības faktors. Kapitālam ir jābūt pieejamākam uzņēmējam. Uzlabota sadarbība starp valsts, pašvaldību, finanšu institūcijām un uzņēmējiem veicinās jaunu atbalsta veidu ieviešanu dažādām mērķa grupām un kopumā uzlabos uzņēmējdarbības vidi. Mazajiem un vidējiem uzņēmumiem nelielos centros un lauku apvidos ir jābūt konkurētspējīgiem pieaugoša tirgus spiediena apstākļos. Konkurētspējas nodrošināšanai ir nepieciešamas investīcijas. Finanšu sektors ir nacionāla līmeņa jautājums, tādēļ reģionālajām institūcijām šajā jautājumā ir nepieciešama cieša sadarbība ar finanšu un centrālajām valsts pārvaldes institūcijām.

Attīstība Ogres novadā nozīmē ne tikai esošo uzņēmumu izaugsmi un potenciālu investoru piesaisti, bet arī pašu ogrēniešu iesaistīšanos uzņēmējdarbībā. Ņemot vērā pašreiz izveidoto vidi uzņēmējdarbības attīstībai, var uzskatīt, ka ogrēnieši ar augstāko izglītību varētu apsvērt iespējas savas uzņēmējdarbības uzsākšanai Ogrē, īpaši tad, ja tiktu radīti un īstenoti stimuli un atbalsts viņu dzimtajā pilsētā. Tas attiecas arī uz jauniešiem, kuri patreiz tikai skolojas pilsētas profesionālajās skolās, kā arī augstskolās citviet. Būtu jāveicina jauniešu iniciatīva un uzņēmība likt lietā iegūtās zināšanas gan pašnodarbinātības veicināšanai, gan jaunu darba vietu radīšanai. Profesionāli izglītojošās mācību programmas būtu ieteicams papildināt ar uzņēmējdarbības uzsākšanai un veikšanai nepieciešamo pamatzināšanu jeb biznesa pamatu apguvi, kā arī domāt par atbilstošām uzņēmējdarbības atbalsta aktivitātēm.

Makroekonomiskie rādītāji

Iekšzemes kopprodukts

Baltijas valstu ekonomikā kopš 1998.gada bija vērojama depresija, ko radīja eksporta samazināšanās uz Krieviju šīs valsts krīzes dēļ un rūpnieciskās ražošanas apjomu kritums.

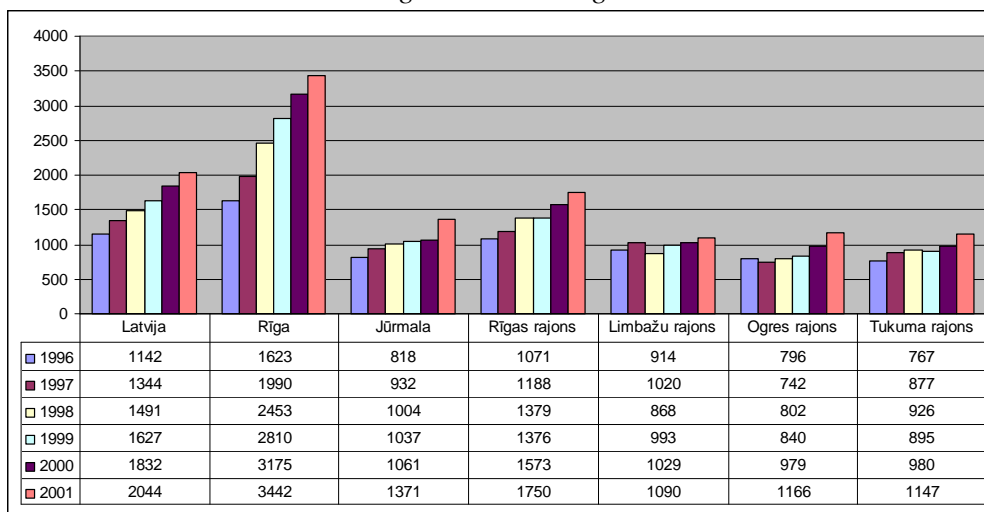
1999.gadā Baltijas valstu rūpniecībā bija vērojama ražošanas tempu krituma stabilizācija, līdz ar to Krievijas ekonomiskās krīzes negatīvā ietekme uz tautsaimniecību tika pārvarēta. 2000.gadā ievērojami palielinājās ekonomiskās aktivitātes gandrīz visās tautsaimniecības nozarēs.

Šobrīd Latvijā ir vērojama strauja ekonomiskā izaugsme, ko nodrošina stabilā iekšējā pieprasījuma dinamika un spēja paplašināt eksporta tirgus. Pieaug arī iedzīvotāju ienākumi.

Iekšzemes kopprodukts uz 1 iedzīvotāju

Latvijas vidējais IKP uz 1 iedzīvotāju 2001. gadā bija 2 044 LVL. Rīgas plānošanas reģionā tas bija visaugstākais (2790 LVL), salīdzinot ar citiem Latvijas plānošanas reģioniem.

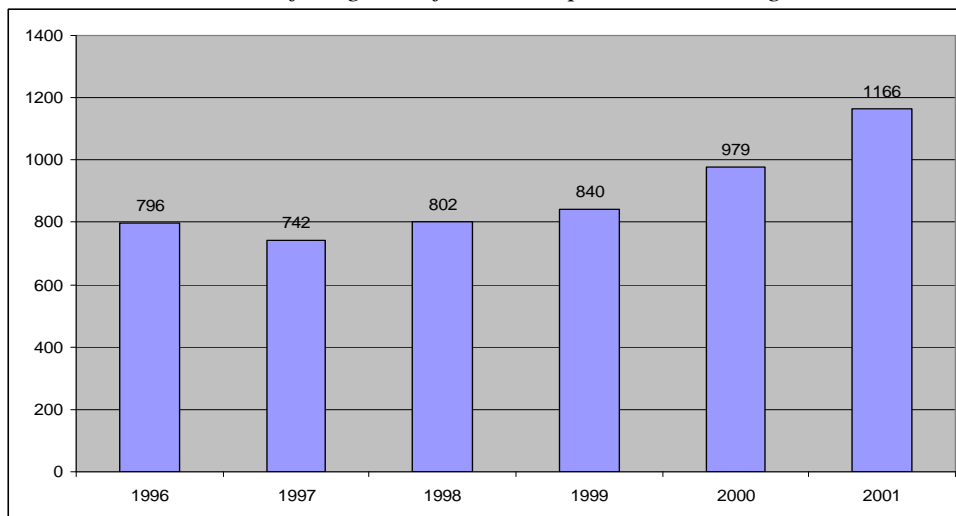
19.attēls - IKP uz 1 iedzīvotāju Latvijā un Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās laika posmā no 1996.gada līdz 2001.gadam

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

IKP uz 1 iedzīvotāju Ogres rajonā 2001.gadā bija 1 166 LVL, kas ir 57% pret vidējo vērtību valstī, 24% pret maksimālo vērtību valstī un 231,1% pret minimālo vērtību valstī.

20.attēls - IKP uz 1 iedzīvotāju Ogres rajonā laika posmā no 1996.gada līdz 2001.gadam

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

Salīdzinot Rīgas plānošanas reģionā ietilpstošās pašvaldības, Ogres rajons pēc IKP uz 1 iedzīvotāju 2001.gadā ieņēma 4. vietu aiz Rīgas pilsētas, kuras saražotais iekšzemes kopprodukts uz 1 iedzīvotāju 2001.gadā bija 3 442 LVL (tātad, gandrīz trīs reizes lielāks), aiz Rīgas rajona, kura saražotais IKP uz 1 iedzīvotāju 2001.gadā bija 1 750 LVL, un Jūrmalas, kuras saražotais IKP uz 1 iedzīvotāju 2001.gadā bija 1 371 LVL.

Nedaudz zemāks par Ogres rajona IKP rādītāju uz 1 iedzīvotāju 2001.gadā bija IKP uz 1 iedzīvotāju Tukuma rajonam (1 147 LVL) un Limbažu rajonam (1 090 LVL).

LR Centrālā statistiskā pārvalde neapkopo statistisko informāciju par Ogres novada (tai skaitā, par Ogres pilsētas) IKP, līdz ar to, pieņemot par pamatu Ogres novada ekonomiskās aktivitātes īpatsvaru Ogres rajonā, var izdarīt pieņēmumu, ka Ogres rajona IKP uz 1 iedzīvotāju nozīmīgu ietekmi sniedz Ogres novads, kurā ietilpst Ogres pilsēta.

Iekšzemes kopprodukta uz 1 iedzīvotāju izmaiņas

Kopumā valstī IKP uz 1 iedzīvotāju ir tendence pieaugt. IKP uz 1 iedzīvotāju valstī laika posmā no 1996.gada līdz 2001.gadam ir pieaudzis par 78.89%.

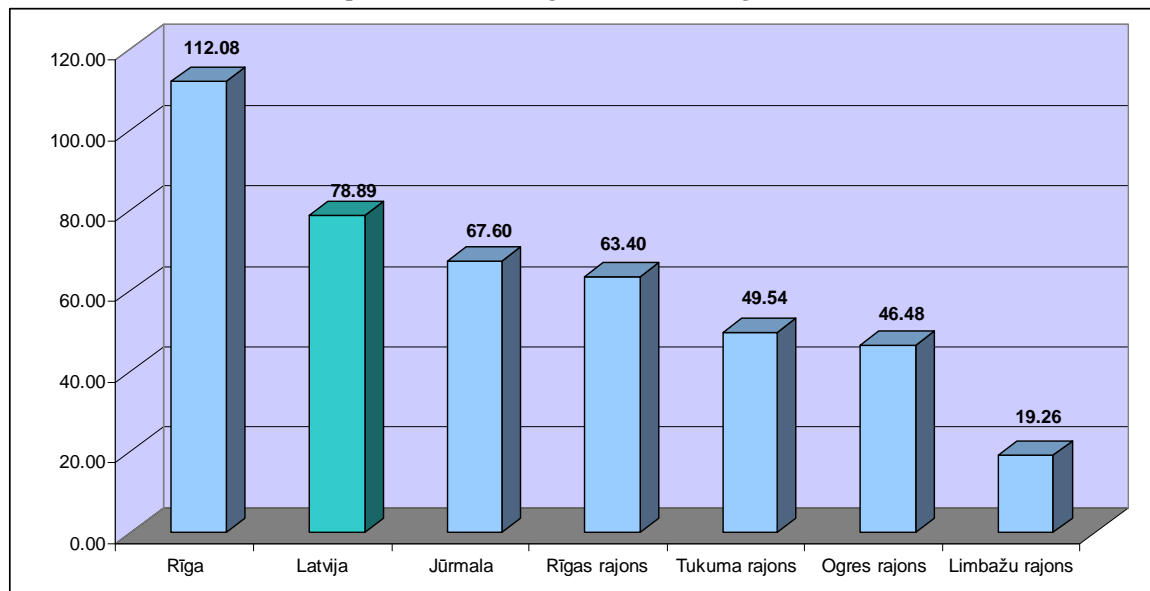
Salīdzinot IKP uz 1 iedzīvotāju izmaiņas Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās, var secināt, ka tāda pati tendence kā valstī kopumā ir bijusi Rīgas pilsētas, Jūrmalas un Rīgas rajona IKP uz 1 iedzīvotāju. Svārstības šī rādītāja pieaugumā ir vērojamas Limbažu, Ogres, Tukuma rajonos.

Arī Ogres rajonā ir vērojams IKP uz 1 iedzīvotāju pieaugums katru gadu pēc 1997.gada, kad IKP uz 1 iedzīvotāju samazinājās par 6.7%. Salīdzinot šo rādītāju 1996.gadā ar 2001.gadu, tā pieaugums ir par 370 LVL jeb 46,48% uz 1 iedzīvotāju. Tas, galvenokārt, ir saistīts ar ražošanas apjoma pieaugumu, īpaši apstrādes rūpniecībā, kur pieaugums piecu gadu laikā (1997.- 2002.gads) bija gandrīz 79%.

Salīdzinot Rīgas plānošanas reģionā ietilpstošās pašvaldības, Ogres rajona IKP uz 1 iedzīvotāju pieauguma apjoms no 1996.gada līdz 2001.gadam sasniedz piekto lielāko pieauguma apjomu aiz Rīgas

pilsētas, Jūrmalas pilsētas, Rīgas rajona un Tukuma rajona, un ir ievērojami lielāks nekā Limbažu rajonam.

21.attēls - IKP uz 1 iedzīvotāju pieaugums (%) Latvijā un Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās laika posmā no 1996.gada līdz 2001.gadam

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

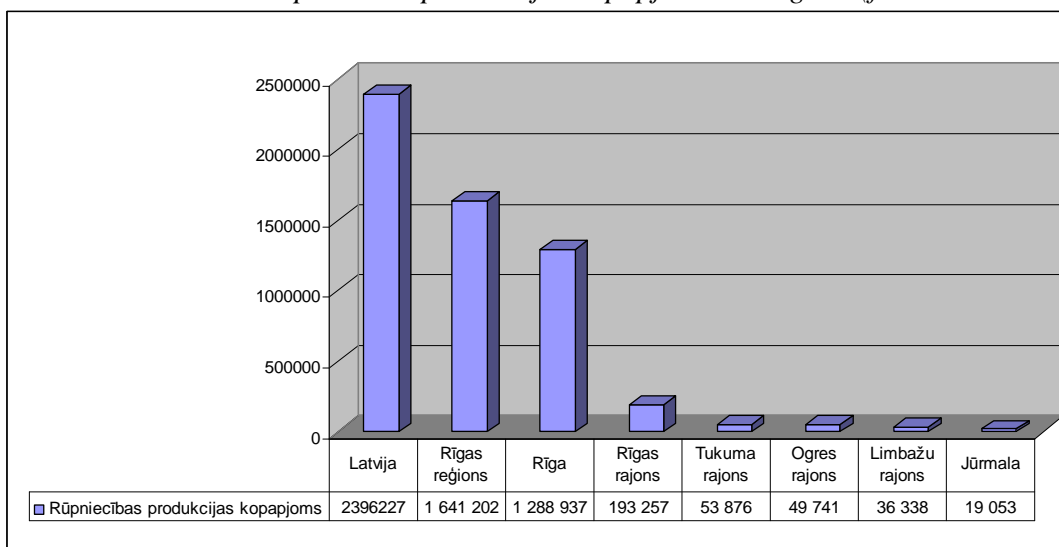
Rūpniecība

Rūpniecības produkcijas apjoms

Dati par rūpniecības produkcijas apjomu (nozares - ieguves rūpniecība, apstrādes rūpniecība un elektroenerģijas/gāzes/ūdens apgāde kopā) ir pieejami rajonu un lielo pilsētu līmenī. Rīgas pilsēta 2002. gadā saražoja aptuveni 54% no Latvijas rūpniecības produkcijas kopapjoma. Otrajā vietā ar aptuveni 8% ir Rīgas rajons, bet trešajā vietā ir Liepāja ar aptuveni 6%.

Rīgas reģiona rūpniecības produkcijas kopapjoms ir vislielākais no visiem plānošanas reģioniem, tas ir 1 641 202 LVL jeb 69% no Latvijas rūpniecības produkcijas kopapjoma.

22.attēls - Rūpniecības produkcijas kopapjoms 2002.gadā (faktiskās cenās tūkst. Ls)

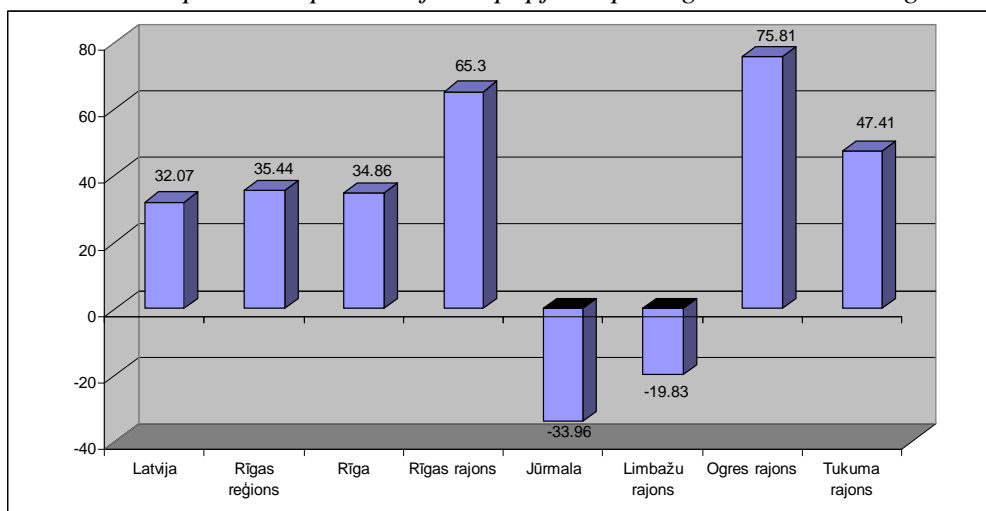

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

Salīdzinot rūpniecības produkcijas kopapjomu, var secināt, ka kopīgais rūpniecības produkcijas kopapjoms Ogres rajonā katru gadu stabili pieaug - ja 1997.gadā kopapjoms bija 28 292 LVL, tad uz 2002.gadu sasniedza jau 49 741 LVL, kas ir par 75,81% vairāk nekā 1997.gadā. Pēc rūpniecības produkcijas kopapjoma 2002.gadā Ogres rajons ieņem piekto vietu starp Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībām aiz Rīgas rajona – 193 257 LVL, Valmieras rajona – 55 558 LVL, Tukuma rajona – 53 876 LVL, Talsu rajona – 50 105 LVL.

Salīdzinot rūpniecības produkcijas kopapjoma pieaugumu 1997.-2002.gados, jāsecina, ka vislielākais pieaugums ir bijis Ogres rajonā (75,81%), pēc tam Rīgas rajonā (65,30%), Tukuma rajonā (47,41%) un Rīgā (34,86%). Rūpniecības produkcijas kopapjoma pa rūpniecības nozarēm samazinājums 1997.-2002.gados ir bijis vērojams Jūrmalā (-33,96%) un Limbažu rajonā (-19,83%).

23.attēls - Rūpniecības produkcijas kopapjoma pieaugums 1997./2002.gadam

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

SOCIĀLĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE

Vispārējs raksturojums – Izglītības iegūšanas un attīstības iespējas Ogres novadā

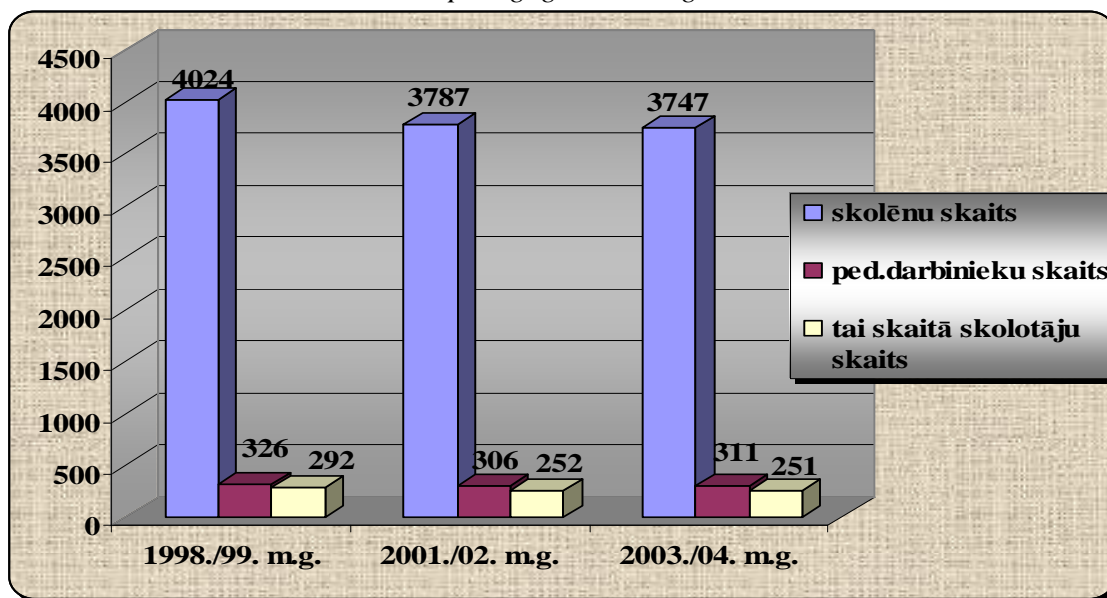
Izglītības politika atbilst atvērtas sabiedrības prasībām, kur individuālā atbildība arvien vairāk balstās uz izvēles brīvību un iespējām izglītībā. Ogres novadā ir lielas izvēles iespējas gan pirmsskolas vecuma bērniem, gan skolēniem, izvēloties mācības pamatskolā, vidusskolā un profesionālajās izglītības iestādēs.

Novadā tiek domāts par to, lai tiktu izveidots tāds mācību iestāžu tīkls, kas būtu spējīgs nodrošināt kvalitatīvu izglītības ieguvu, sākot no pirmsskolas līdz vidējās izglītības iegūšanas iespējām, un piedāvājot arī tālākizglītības un interešu izglītības iegūšanas iespējas.

Ogres novadā darbojas 6 pirmsskolas izglītības iestādes, 7 vispārīzglītojošās iestādes, 3 profesionālās izglītības iestādes un vairāk kā 20 iestādes, kas piedāvā tālākizglītības iespējas. Skolas, Bērnu un jauniešu centrs un citas iestādes piedāvā arī interešu izglītības programmas novadā.

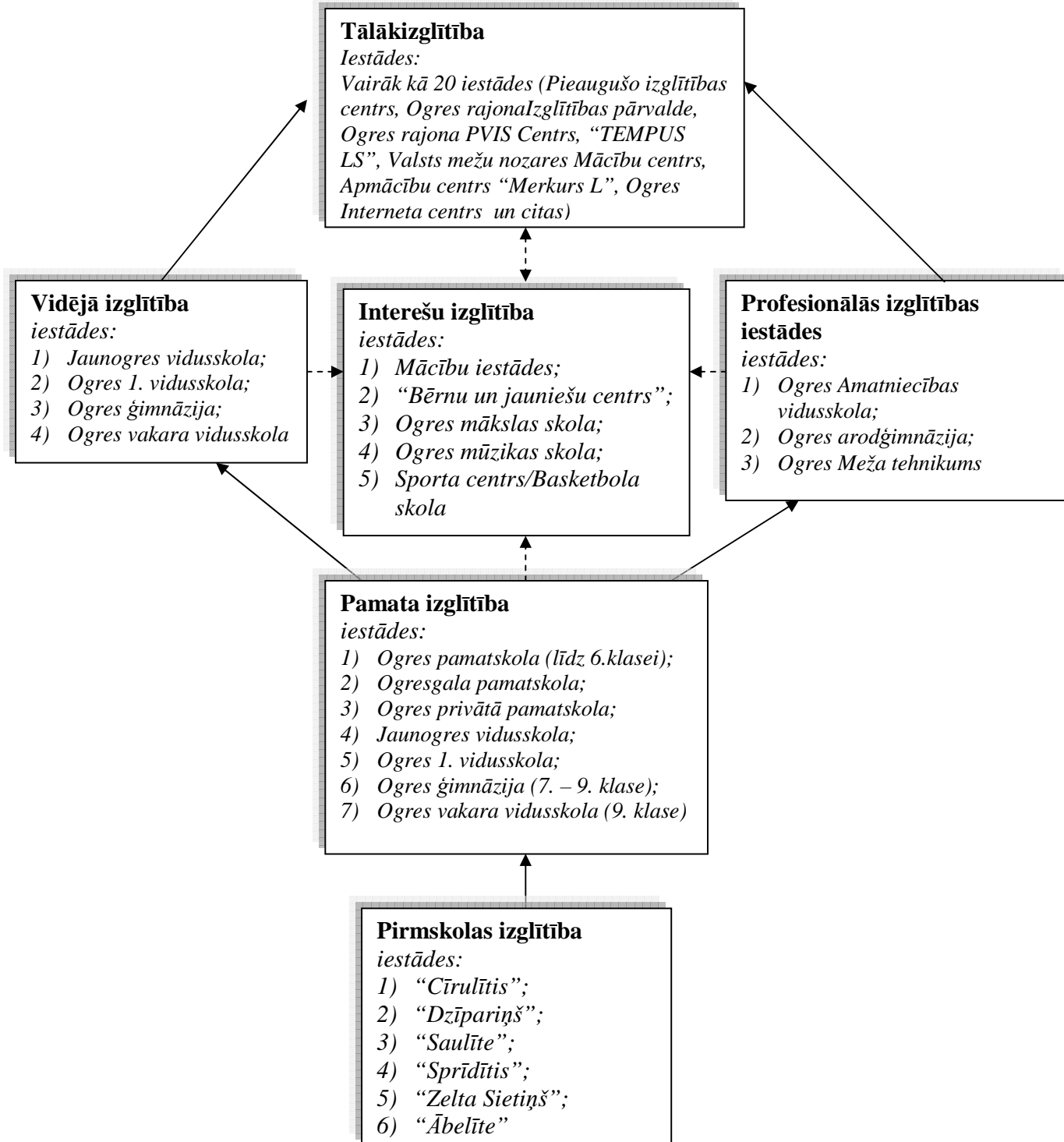
Ogres novada skolās 2003./2004.mācību gadā mācījās 3747 bērni; salīdzinot ar 2001./02.mācību gadu, kad Ogres novada skolās mācījās 3787 bērni, skolēnu skaita samazinājums ir neliels. Tas ir saistīts ar dzimušo bērnu skaita ikgadēju samazināšanos novada teritorijā pēc neatkarības atgūšanas. Ar to ir skaidrojams arī skolēnu skaita samazinājums mācību iestādēs 1998./99. mācību gadā, kad mācījās 4024 skolēni. (skatīt att. Nr.24)

24.attēls - Skolēnu un pedagogu skaits Ogres novada mācību iestādēs

Ogres novada skolās šobrīd strādā 311 pedagoģiskie darbinieki, t.sk., 251 skolotājs. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, nav vērojamas lielas pedagoģisko darbinieku skaita izmaiņas.

Izglītības sistēmu Ogres novadā shematiski var attēlot šādi:

Ogres novadā ir iespējams iegūt izglītību visos izglītības līmeņos (pirmsskolas, pamatskolas, vidusskolas, profesionālās izglītības, tālākizglītības), izņemot augstāko izglītību. Šajā gadījumā ir jāņem

vērā, ka novads atrodas tuvu Rīgai, kas, no vienas puses, neveicina augstskolu filiāļu veidošanu novadā, bet, no otras, piedāvā lielas izvēles iespējas studijām augstskolās Rīgā.

Pirmsskolas izglītība

Ogres novadā īpaša uzmanība ir pievērsta pirmsskolas vecuma bērnu sagatavošanai mācībām vispārizglītojošās iestādēs. Šī mērķa sasniegšanā ir būtiski veltīt uzmanību apmācību nodrošinājumam un kvalitātei. Ogres novadā vecākiem ir plašas pirmsskolas izglītības izvēles iespējas, jo to nodrošina 6 iestādes. Piecas („Cīrulītis”; „Dzīpariņš”; „Saulīte”; „Sprīdītis”; „Zelta Sietiņš”) darbojas Ogres pilsētā, bet viena - „Ābelīte” – Ogresgala pagastā. Ogres novada pirmsskolas izglītības iestādēs mācību programmas ir latviešu valodā, tomēr pirmsskolas mācību iestādē „Saulīte” darbojas arī 6 krievvalodīgo grupas (kopā 120 bērnu).

1.tabula - Pirmsskolas izglītības iestāžu kopējais noslogojums

	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.
Mācību valoda	lat./kr.	lat./kr.	lat./kr.	lat./kr.	lat./kr.	lat./kr.	lat./kr.
Audzēkņu skaits	931	938	910	948	954	1020	1035
Pedagogu skaits	124	122	121	118	117	125	125
Vidējais atalgojums (LVL)	78.36	78.87	104	114	159.24	180.05	180.05
Bērnu skaits (%), kuri apmeklē pirmsskolas mācību iestādes	58%	66%	71%	75%	77%	84%	86%

Kopš 1999.gada ir vērojama tendence pakāpeniski palielināties pirmsskolas izglītību iegūstošo bērnu skaitam. Tas ir vērtējams pozitīvi, jo ļauj sagatavot bērnus mācībām pamatskolā augstā līmenī.

Tomēr pastāvošais pieprasījums pēc apmācību nodrošināšanas pirmsskolas vecuma bērniem rada situāciju, kad Ogres pilsētā esošās iestādes spēj pilnībā nodrošināt bērnu izglītošanu no 3 gadu vecuma, tomēr nespēj sniegt izglītošanas iespējas visiem bērniem līdz 3 gadu vecumam. Turpretim, Ogresgala pagastā ir iespējams nodrošināt izglītības iegūšanu arī bērniem, kas ir jaunāki par 3 gadiem. Tādēļ atsevišķi vecāki no Ogres pilsētas ved savus bērnus uz Ogresgala pirmsskolas mācību iestādi „Ābelīte”.

Audzēkņu skaita strauju palielinājumu 2003./2004. mācību gadā deva Ogresgala pievienošanās Ogres novadam (skat. tab.1). Ņemot vērā, ka iestādes piedāvā laba līmeņa apmācības un izglītības programmas, prognozējams, ka bērnu skaits pirmsskolas mācību iestādēs pieaugs vēl vairāk. Jau šobrīd 86% bērnu mācās kādā no minētajām iestādēm.

Ņemot vērā, ka pēdējos gadus pieaug bērnu skaits, kas mācās pirmsskolas izglītības iestādēs, var secināt, ka 2005. – 2006.gadā Ogres novadā nevarēs nodrošināt apmācības visiem bērniem.

Šīs situācijas risināšanai Ogres novadā kā viena no prioritātēm pirmsskolas izglītības attīstībā tiek minēta izglītības iespēju nodrošināšana visiem interesentiem. Lai šo prioritāti sasniegtu, ir iespējami 4 risinājumi:

- ✚ paplašina esošās mācību iestādes par 20 vietām;
- ✚ piebūvē papildus telpas („Saulītei”, „Dzīpariņam”, „Sietiņam”, „Sprīdītim);
- ✚ uzcelt jaunu pirmsskolas mācību iestādi;
- ✚ izveidot jaunu privātu pirmsskolas mācību iestādi.

Vispiemērotākais būtu izveidot jaunu pirmsskolas mācību iestādi, kas nodrošinātu kvalitatīvus mācību un uzturēšanās apstākļus, taču jāņem vērā, ka uzturēšanas izdevumi būs augstāki, nekā paplašinot jau esošās iestādes. Otra iespēja - izveidot jaunu privātu pirmsskolas iestādi. Pieredze šai ziņā ir Ogres privātskolai, kas uzņem sagatavošanas kursus bērņus arī no 3 gadu vecuma. Vienlaikus ir jāņem vērā tas, ka mācību maksa privātā mācību iestādē būs augstāka, un līdz šim tikai neliels bērņņu skaits Ogres novadā apmeklē privātas mācību iestādes.

Bez pirmsskolas izglītības iestādēm ir izveidotas arī citas iestādes, kuras var apmeklēt bērņņi ar saviem vecākiem.

Ogres novadā darbojas māmiņņu skola pirmsskolas izglītības iestādē „Dzīpariņš”, kura sniedz apmācības vecākiem bērņņu pilnvērtīgai sagatavošanai mācībām vispārīzglītojošās skolās. Šāda iestāde ļauj pilnveidot bērņņu sagatavošanu skolas gaitām, nesūtot tos pirmsskolas izglītības iestādē Tomēr, kā atzīst skolu speciālisti, bērņņs var būt labi sagatavots zināšanu apguvei, bet sociālās prasmes var būt dažāda līmeņa, kas traucē iejusties kolektīvā.

Vecāku apmācīšanu bērņņu sagatavošanai mācībām piedāvā arī PII „Saulīte”, tomēr pastāv problēmas gan ar laika noslogojumu, gan ar telpām, gan pedagogu, kas var sniegt šādu pakalpojumu, skaitu.

Bērņņu sagatavošana mācībām skolā notiek arī Ogres Kultūras centra izziņas skolā „Kāpēcī”. Lai gan iestādei nav licencēta mācību programma, tomēr tā sniedz apmācības jomās, kuras nepiedāvā pirmsskolas izglītības iestādes.

Krievu valodā runājošiem bērņņiem Ogres novadā tiek piedāvāta apmācības programma „21.gadsimta bērņņs”.

Neskatoties uz šo iestāžu darbību, kopumā tās nespēj nodrošināt kompleksu sagatavošanu mācību uzsākšanai, salīdzinot ar pirmsskolas izglītības iestādēs piedāvātajām izglītības programmām.

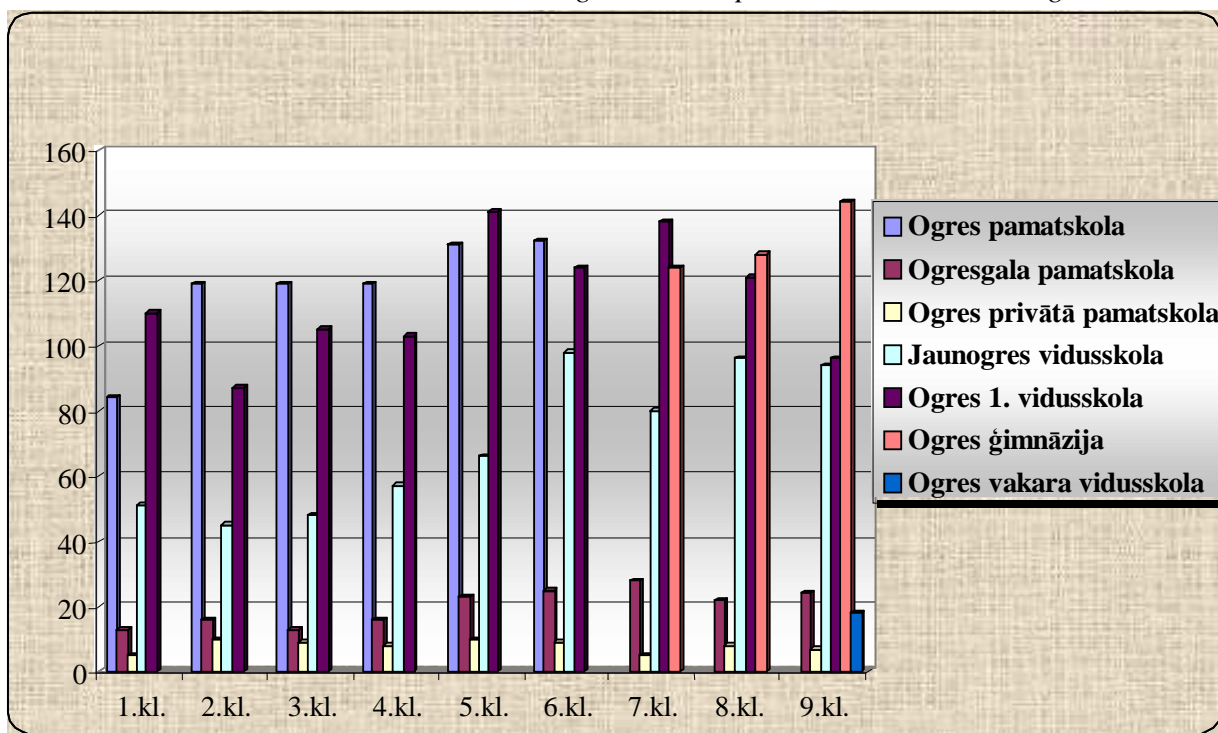
Diemžēl jāuzsver, ka bērņņi, kas dažādu iemeslu dēļ neapmeklē pirmsskolas iestādes (14%), tiek nostādīti nelabvēlīgā situācijā, viņiem uzsākot pamatskolas gaitas, jo ir vērojamas grūtības iekļauties kolektīvā un izpildīt mācību programmu prasības. Šī ir problēma, kuru ir nepieciešams risināt ar aktīvu pašvaldības un novada iedzīvotāju līdzdalību.

Vispārējā izglītības sistēma

Pamatizglītība

Ogres novadā pamata izglītību iegūt piedāvā 7 skolas, no tām - 3 pamatskolas (divas Ogres pilsētā, viena Ogresgalā).

25.attēls - Skolēnu skaits Ogres novada pamatskolās 2003./04.m.g.

Ogres novada mācību iestāžu tehniskais nodrošinājums ir raksturojams kā labs. Pašvaldība ir ieguldījusi lielus līdzekļus infrastruktūras uzlabošanai un ārpuskolu aktivitāšu nodrošināšanai (sporta centrs, basketbola skola, sporta halles) un pilnveidošanai gan no novada budžeta, gan ārvalstu finanšu līdzekļiem. 2003./04.mācību gadā tika saņemts arī kredīts no Eiropas Investīciju bankas infrastruktūras sakārtošanai.

Ogres novadā līdztekus pašvaldības skolām darbojas arī privātskola – Ogres Privātā pamatskola. Šajā skolā no 2000. gada 1. septembra darbojas bērnudārza grupa 3-4 gadus veciem bērniem. Mācību telpas ir tehniski labiekārtotas, izveidoti mūsdienīgi, moderni mācību kabineti.

Pamatizglītība ir iegūstama arī Ogresgala pamatskolā, kas lielu vērību velta ārpuskolas aktivitāšu piedāvāšanai, īpaši iesaistot skolēnus vides un veselības jautājumu risināšanā (skolēni piedalās Zaļā punkta un Zaļās jostas rīkotajās akcijās). Turpinot iesākto darbu, skola varētu kļūt par vides izglītības metodisko centru novadā.

Visas Ogres novada skolas piedāvā daudzveidīgas interešu grupu aktivitātes, kas ļauj bērniem lietderīgāk pavadīt brīvo laiku, attīstot savas spējas un talantus.

Kā viena no izglītības problēmām novadā ir noteikta nepieciešamība pēc korekcijas programmām līdz 9.klasei. Līdz 2004.gadam korekcijas programmas skolās darbojas līdz 6.klasei, nav nodrošināta programmu pēctecība 7.-8.klasēs. Korekcijas programmu nepieciešamību 9.klasei pamato arī salīdzinoši lielais skolēnu atbirums pēc 1.mācību gada Ogres novada profesionālās izglītības iestādēs, kā arī izmaiņas likumā, kas neļauj iestāties profesionālās izglītības iestādēs skolēniem, kuri beiguši pamatskolu ar liecību. Ar 2004./2005.mācību gadu korekcijas mācību programmas 9.klasei ir licencējusi Ogres vakara vidusskola, un ar 2004.gada 1.septembri mācības tajā uzsākuši 20 audzēkņi.

Tiek strādāts arī pie speciālām mācību programmām bērniem, kuriem ilgstošu slimību dēļ ir grūti sekot vispārējai mācību programmai. Skolēniem pastāv iespēja mācīties Ogres vakara vidusskolā, sākot ar 9.klasi.

Lai gan skolas pievērš uzmanību arī mācību iespēju nodrošināšanai bērniem ar īpašām vajadzībām, tomēr ir nepieciešams pievērst papildu uzmanību piekļuves iespējām. 2004.gadā kvalitatīva infrastruktūra invalīdiem ir nodrošināta Ogres 1.vidusskolā un Jaunogres vidusskolā. Tomēr nevienā skolā pašreiz nav izveidota skolu ēku iekšējā infrastruktūra atbilstoši bērnu ar kustību traucējumiem vajadzībām. Tādēļ uzmanība ir jāpievērš izglītības iestāžu specializētās infrastruktūras pilnveidošanai bērniem ar kustību traucējumiem.

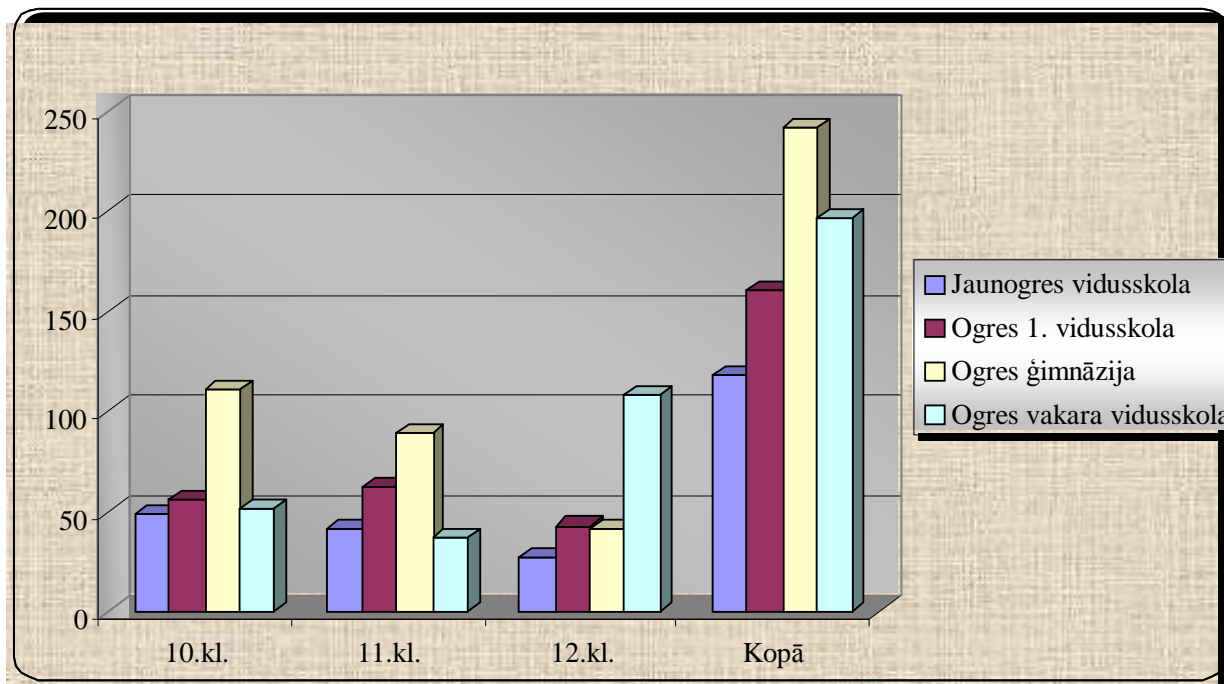
Ogres novada skolās mācību spēku nodrošinājums un to kvalifikācija ir laba. 2003./04.mācību gadā bija vērojams tikai svešvalodu speciālistu trūkums, kam par iemeslu ir nekonkurētspējīgais atalgojums.

Kopumā pamatizglītību nodrošinošo mācību iestāžu tīkls Ogres novadā ir uzskatāms par optimālu un dod bērniem plašas izvēles iespējas. Neskatoties uz to, ka tehniskais nodrošinājums ir apmierinošs, vērojams, ka aprīkojums pakāpeniski noveco(,) un ir nepieciešams to atjaunot.

Vidējā izglītība

Ogres novadā vidējo izglītību iegūt piedāvā 4 skolas. Vidējās izglītības iestādes atrodas Ogres pilsētas lielākajos infrastruktūras centros, kas ir skaidrojams ar iedzīvotāju, t.sk., skolēnu, skaitu. 2003./04.mācību gadā visvairāk vidusskolēnu sagatavoja Ogres ģimnāzija, Ogres vakara vidusskola un Ogres 1.vidusskola (skat. att.26).

26.attēls - Skolēnu skaits Ogres novada vidusskolās 2003./04. mācību gadā

Līdzīgi kā pamatzglītību nodrošinošās mācību iestādēs, arī vidusskolas izglītības mācību iestāžu tehniskais nodrošinājums ir labs. Pašvaldība ir ieguldījusi lielus līdzekļus infrastruktūras uzlabošanā un pilnveidošanā.

Ogres novadā mācības latviešu un krievu valodā piedāvā Ogres vakara vidusskola, kas atšķirībā no pārējām dienas skolām piedāvā mācības vakara maiņā, dodot iespēju apvienot darbu ar mācībām. Mācības pēc bilingvālās programmas notiek arī Jaunogres vidusskolā.

Jāatzīmē, ka visai liela daļa jauniešu vidējo izglītību apgūst Rīgas mācību iestādēs, kas ir saistīts gan ar vecāku darba vietu Rīgā, gan ar pastāvošo uzskatu, ka izglītība galvaspilsētā ir augstākā līmenī, tādējādi atvieglojot iespējas iestāties augstskolā.

Kā pozitīvs faktors ir jāmin tas, ka Ogres novadā pastāv skolu izvēles iespējas, lai iegūtu vidējo izglītību. Tomēr ir būtiski, lai piedāvātais izglītības programmu klāsts Ogres mācību iestādēs nebūtu salīdzinoši vienveidīgs un lai katra skola, veicot savstarpēju saskaņošanas darbu, ieņemtu savu nišu un turpinātu specializēšanos kādā konkrētā vidējās izglītības programmu virzienā, kas nākotnē varētu samazināt bērnu skaitu, kuri dodas mācīties Rīgas vidusskolās.

Speciālisti kā vienu no riska faktoriem min apstākli, ka liels skaits skolēnu (apmēram viena klase katrā klašu līmenī) ir ar veselības traucējumiem un citām īpašām vajadzībām (neiroze¹, skolioze²,

¹ Neiroze – slimība, kurai piemīt uzbudināmība, garastāvokļa maiņas, nervozitāte.

² Skolioze – mugurkaula deformācija.

hiperaktīvie³ bērni u.c.), un viņiem nepieciešama īpaša pieeja. Pašvaldība un izglītības iestādes strādā pie speciālo programmu izstrādes šādiem bērniem.

Vidusskolu piedāvāto programmu un mācībspēku kvalitāte ir nodrošinājusi, ka vidēji 75 – 85% vidusskolu beidzēju iestājas augstskolās - lielākoties Rīgā (skat.tab.2).

2.tabula - Vidusskolu beidzēju skaits, kas turpina mācības augstskolās

Nr.	Mācību iestāde	2001.	2002.	2003.
1.	Ogres ģimnāzija	87%	88%	89%
2.	Ogres 1.vidusskola	75%	94%	93%
3.	Jaunogres vidusskola	72%	73%	68%

Saistībā ar sabiedrības integrāciju ir minams, ka krievu valodā runājošo bērnu vidū aizvien vairāk pieaug to bērnu skaits, kuri izvēlas turpināt mācības vidusskolās, kuras piedāvā mācību programmas latviešu valodā. Tādēļ pēdējos gados ir vērojams skolēnu skaita samazinājums Jaunogres vidusskolā. Uz to norāda arī tas, ka 2003./04.m.g. šīs skolas 9.klasē mācījās 94 skolēni, bet 10. klasē - 49.

Kopumā Ogres novada vidējo izglītību nodrošinošo mācību iestāžu tīkls ir optimāls un dod plašas izvēles iespējas. Tomēr, neskatoties uz to, ka tehniskais nodrošinājums ir pietiekams, ir vērojams, ka aprīkojums noveco, un būtu nepieciešams to pakāpeniski atjaunot. Ir jāpievērš uzmanība tam, kā pilnveidot izglītības iestāžu pieejamību bērniem ar kustības traucējumiem. Skolām būtu jāturpina specializācija, kas ļautu skolēniem veiksmīgāk sagatavoties studijām augstskolā.

Profesionālā izglītība

Ogres novadā ir iespējams mācīties arī profesionālās izglītības iestādēs, iegūstot profesiju, kas ļautu veiksmīgi iekļauties darba tirgū un strādāt jomā, kas ir atbilstoša darba tirgus pieprasījumam. Ogres novadā darbojas 3 profesionālās izglītības skolas (Ogres Amatniecības vidusskola, Ogres arodģimnāzija un Ogres Meža tehnikums).

3.tabula - Profesionālās izglītības iestādes Ogres novadā

Mācību iestāde	Mācību valoda	Audzēkņu skaits	Pedagogu skaits	Programmu skaits	Audzēkņu atbirums	Audzēkņu skaits(%), kas pēc skolas beigšanas atraduši darbu savā specialitātē
Ogres Amatniecības vidusskola (2001./02.)	L	536	50	13	138	49%
Ogres Amatniecības vidusskola	L	489	53	7	70	nav datu

³ *Hiperaktivitāte* – nespēja koncentrēties, uzbudināmība, aktivitāte ārpus normas robežām (iemesli - nesakārtotais ģimenes dzīves ritms, pārslodze u.c.).

(2003./04.)						
Ogres arodģimnāzija (2001./02.)	L	574	57	5	50	40%
Ogres arodģimnāzija (2003./04.)	L	540	65	6	54	nav datu
Ogres Meža tehnikums (2001./02.)	L	321	32	6	50	100%
Ogres Meža tehnikums (2003./04.)	L	443	36	8	70	100%

Profesionālajās izglītības iestādēs skolēnu skaits ir saglabājies bez būtiskām izmaiņām. Šobrīd Ogres novadā visvairāk skolēnu mācās Ogres arodģimnāzijā, kas piedāvā sekojošas mācību programmas:

1. Lauku mājamatnieks;
2. Policijas darbs;
3. Saimnieciskās darbības uzskaitē, kontrole un analīze;
4. Datorsistēmas;
5. Iestāžu darba organizācija un vadība;
6. Būvelementu izgatavošana.

Piedāvātās mācību programmas ļauj sagatavot speciālistus nozarēs, kas ir pieprasītas darba tirgū. To apliecina arī tas, ka vairāk par 40% skolas beidzēju atrod darbu savā specialitātē.

Otrs lielākais skolēnu skaits mācās Ogres Amatniecības vidusskolā, kas piedāvā sekojošas mācību programmas specialitātēs:

1. Šūto izstrādājumu ražošanas tehnoloģija un iekārtas;
2. Ēdināšanas serviss;
3. Komerzinības;
4. Saimnieciskās darbības uzskaitē, kontrole, analīze;
5. Mēbeļu izgatavošana;
6. Reklāma un noformēšana;
7. Materiālu mākslinieciskā apstrāde.

Salīdzinoši straujš skolēnu skaita pieaugums ir vērojams Ogres Meža tehnikumā. Šajā skolā mācības 2001./02.mācību gadā izvēlējās 321 skolēns, bet 2003./04.mācību gadā jau 443 skolēni, kas ir saistīts ar piedāvāto specialitāšu pieprasījuma pieaugumu darba tirgū:

1. Mežsaimniecība;
2. Mežsaimniecības strādnieks;
3. Mežizstrāde;
4. Koku ēku celtniecība – guļbūves;
5. Mežsaimniecības tehnika;
6. Saimniecības vadīšana.

Izglītības iestāžu piedāvātās mācību programmas nepārklājas, dodot iespēju izvēlēties mācības pēc plaša profila programmām. Turklāt ir jāuzsver, ka visu skolu gadījumā ir vērojama tendence pieaugt to absolventu skaitam, kas strādā savā specialitātē.

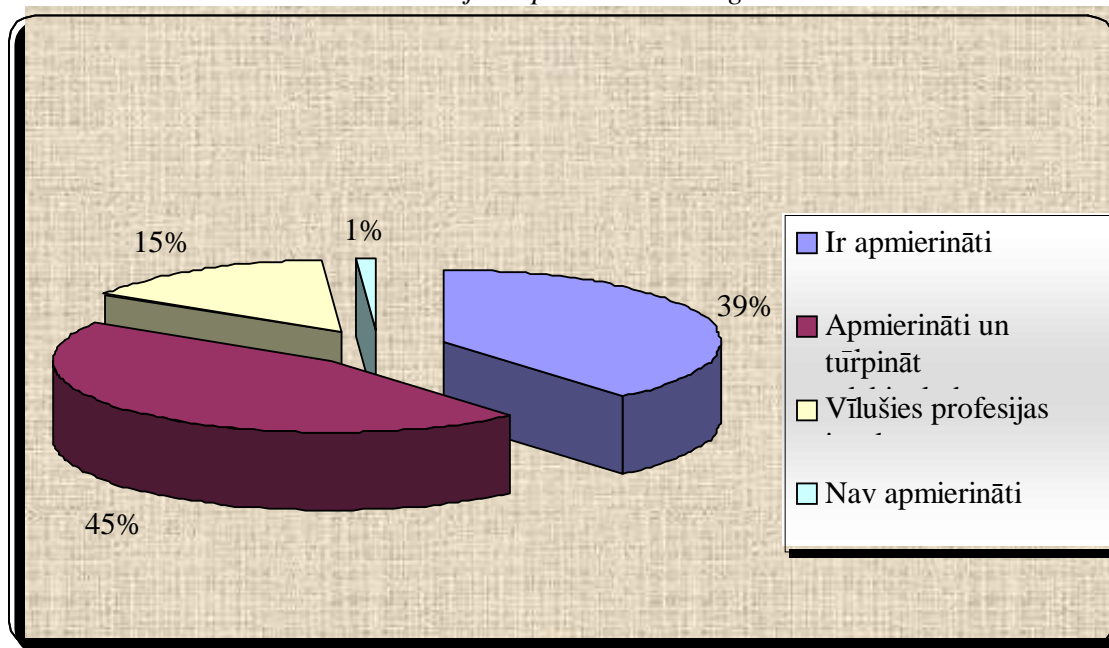
Kā pozitīvs faktors ir minams tas, ka regulāri tiek analizēts darba tirgus pieprasījums un atbilstoši tam tiek piedāvātas mācību programmas. Šobrīd Ogres novadā vispieprasītākās ir galdnieku, tekstilspeciālistu, grāmatvežu un konditoru profesijas. Tomēr ir iespējams izvēlēties mācības arī nozarēs, kuras Ogres novadā nav tik pieprasītas, salīdzinot ar Rīgu vai Rīgas rajonu. Notiek regulāra informācijas atjaunošana par darba prakšu vietām un darba tirgus tendencēm.

Mācības profesionālās izglītības skolās tiek izvēlētas vairāku iemeslu dēļ. Pirmkārt, tajās mācās skolēni, kuri jau ir noteikuši savu turpmāko profesiju un vēlas to kvalitatīvi apgūt. Otrkārt, daļa izvēlas profesionālās izglītības skolas sociālo apstākļu dēļ (piemēram, bērni no sociāli maznodrošinātām ģimenēm). Treškārt, tajās iestājas tie, kas nevēlas mācīties vidusskolā (nespēj apgūt mācību vielu, nav intereses).

Aizvien vairāk skolēnu izvēlas profesionālās izglītības mācību iestādes, jo tās piedāvā apgūt profesiju, iet praksē, kas netiek piedāvāts vispārīzglītojošās mācību iestādēs. Tiek papildus nodrošināta arī apmācība pēc vidusskolu programmām. Ir pieejams labi kvalificēts mācībspēks. Ir vērojama tendence, ka mācībām piesakās vairāk audzēkņu nekā skola var uzņemt, tādēļ tiek rīkots konkurss, atlasot spējīgākos audzēkņus.

Skolēnu vērtējuma analīzi ir veikusi Ogres Amatniecības vidusskola. Aptaujas rezultāti parāda, ka skolēnu vērtējums par mācību iestādi un piedāvātajām programmām ir pozitīvs (skat. att.27). Arī citās skolās vērtējums ir līdzīgs.

27.attēls - Skolēnu vērtējums par mācībām Ogres Amatniecības vidusskolā.

Saistībā ar profesionālo izglītības iestāžu darbību ir jāatzīmē, ka tām ir izveidojusies laba sadarbība ar Ogres novada uzņēmējiem, dodot labākas iespējas atrast skolniekiem prakšu vietas uzņēmumos un vēlāk arī darba vietas. Uzņēmēji ir ieinteresēti piedāvāt prakšu iespējas, jo tādējādi ir vieglāk pārbaudīt un sagatavot iespējamus nākamos darbiniekus.

No Ogres novada domes līdz šim ir saņemts atbalsts dažādu aktivitāšu nodrošināšanai (baseina apmeklēšanai, nelieliem remontiem). Tomēr tieši ēku tehniskais stāvoklis un nodrošinājums ar mācībām nepieciešamajām tehniskajām iekārtām ir tas, kas pasliktina profesionālās izglītības iestāžu kvalitāti salīdzinājumā ar vidusskolām un pamatskolām. Tas ir skaidrojams ar to, ka profesionālās izglītības iestādes bija vairāku ministriju (Izglītības un zinātnes, Zemkopības ministrijas) pārziņā, kas kavēja to attīstības iespējas.

Būtiska problēma ir arī lielais skolēnu „atbirums” pēc pirmā mācību gada. Lielākoties to ietekmē mācību kvalitāte iepriekšējos līmeņos, kā arī mācību programmu prestižs un atalgojums nākotnē. Tātad ir būtiski, lai izglītības sistēma tiktu attīstīta kompleksi, kas nostabilizētu profesionālās izglītības sistēmas darbību nākotnē.

Tomēr kopumā pozitīvi vērtējams ir apstāklis, ka Ogres novadā ir iespējams iegūt izglītību trīs profesionālās izglītības skolās, kas kopā piedāvā 21 mācību programmu. Būtiski, ka tiek pievērsta uzmanība atbilstībai darba tirgus prasībām.

Interesešu izglītība

Interesešu izglītībai Ogres novadā tiek pievērsta liela uzmanība kopš 1999.gada, kad tika veiktas liela apjoma investīcijas infrastruktūras sakārtošanā.

Visas Ogres novada skolas piedāvā daudzveidīgas interesešu grupu aktivitātes - pulciņus, pašdarbības kolektīvus, vokālos ansambļus, korus, deju pulciņus, teātra pulciņus u.c.

Ogres rajonā vairāk kā 50 iestādes un organizācijas piedāvā neformālās un interesešu izglītības iespējas dažādām iedzīvotāju grupām, veicinot reģionālo, sociālo un etnisko integrāciju. Liela to daļa darbojas Ogres novadā.

Ogres novadā interesešu izglītību var iedalīt divos blokos:

 ar profesionālu ievirzi (Mūzikas, Mākslas skolas, Basketbola skola, Sporta centrs)

Ogres Mākslas skolā tiek uzņemti bērni no 10 gadu vecuma. Mācības notiek pēc stundām vispārīzglītojošā skolā. Mācību programma tiek īstenota 5 gadus. Šajā laikā audzēkņiem jāapgūst zināšanas un prasmes zīmēšanā, gleznošanā, kompozīcijā, veidošanā, mākslas valodas pamatos (folklorā, mākslas vēsturē, burtu mācībā) un kādā no piedāvātajiem mācību priekšmetiem darbs materiālā: keramikā, porcelāna apgleznošanā, tekstilpamatos, zīda apgleznošanā, tērpu modelēšanā, tērpu šūšanā, reklāmas dizainā, datorgrafikā, sietspiedē, foto mācībā, metāla dizainā, koka tēlniecībā.

Ogres Mūzikas skola piedāvā apgūt klavierspēli, vijolspēli, čella, akordeona, ģitāras, flautas, klarnetes, saksofona, mežraga, trompetes, trombona, tubas un sitaminstrumentu spēli.

Novadā izveidotā Basketbola skola un Sporta centrs sniedz lieliskas iespējas kvalitatīvos apstākļos pilnveidot jauniešu talantu un prasmes.

- ✚ interešu izglītības programmas, kuras piedāvā apgūt Bērnu jauniešu centrā un mācību iestāžu pulciņos.

Šo funkciju veikšanai finansējumu pedagogu atalgojumam nodrošina IZM, bet tehnisko aprīkojumu – pašvaldības.

Ogres Mākslas skola piedāvā apgūt zīmēšanas, gleznošanas, kompozīcijas pamatus tēlotājas mākslas grupās bērniem vecumā no 4 – 10 gadiem, un apgūt praktiskas iemaņas, darbojoties keramikas, tekstilpamatu, koktēlniecības, zīda apgleznošanas, porcelāna apgleznošanas, tērpu šūšanas nodarbībās un pulciņos līdz 16 gadu vecumam.

Aktīvi interešu izglītības aktivitāšu nodrošināšanā darbojas Bērnu un jauniešu centrs, kas piedāvā 14 interešu izglītības programmas. Ir vērojama liela interese un vēlme piedalīties, tomēr nereti telpu trūkuma dēļ to nav iespējams nodrošināt visiem interesentiem.

Būtiski būtu pilnveidot informācijas apkopošanas, apstrādes un papildināšanas darbu, tādējādi nodrošinot iespēju saņemt precīzu informāciju par interešu izglītības iespējām Ogres novadā.

Tālākizglītība

Tālākizglītība ir izglītības sistēmas sastāvdaļa, kas dod iespēju, neatkarīgi no vecuma, dzimuma, sociālas piederības un iepriekšējā izglītības līmeņa, mācīties mūža garumā, atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām, spējām un iespējām, palīdz sagatavoties konkurētspējīgai praktiskai darbībai saskaņā ar pārmaiņām darba tirgū un veicina brīvas, radošas un kulturālas personības attīstību un sekmīgu tās integrāciju sabiedrībā, balstoties uz kopīgu vērtību izpratni, kultūras mantojuma un zinātnes sasniegumu apguvi, tālāknodešanu un pašapziņas izkopšanu sevī.

Darba tirgus prasības un pieaugošā konkurence uz darba vietām liek attīstīt vairākas prasmes, kas skolas laikā netika attīstītas vai arī tas tika darīts nepietiekoši. Pamatā var noteikt sekojošas prasmes: datorprasmes, svešvalodu, komunikāciju un auto vadīšanas prasmes. Šīs prasmes ir būtiskas, lai nodrošinātu novada iedzīvotāju iespējas pretendēt uz kvalificētu darbu darba tirgū pieprasītās specialitātēs, tādējādi dodot papildus stimulu apgūt tās.

Ogres novadā tiek piedāvātas plašas iespējas pilnveidot savas prasmes atbilstoši izvēlētajai profesijai, darba tirgus pieprasījumam vai savām interesēm. Viena no tālākizglītības jomām, kam tiek pievērsta pastiprināta uzmanība, ir pilsoniskās un demokrātiskās izglītības nodrošināšana ar mērķi izglītēt pilsonisko sabiedrību un informēt par valsts pastāvēšanai būtiskām vērtībām.

Ogres novadā ir vairāk par 20 iestādēm, kas piedāvā tālākizglītības programmas. Aktīvi darbojas Pieaugušo izglītības centrs (turpmāk PIC), kas apmāca gan NVO darbiniekus, gan citus interesentus. PIC sniedz metodisko un informatīvo atbalstu, sagatavo bukletus par pieaugušo izglītību, izstrādā projektus un konsultē citus projektu sagatavošanā. Centrs organizē pašvaldībās strādājošo darbinieku profesionālās meistarības pilnveides kursus (pašvaldību vadītājiem, sekretārēm, grāmatvežiem, sociālajiem darbiniekiem u.c.). Sākot ar 2001.gadu, pašvaldību vadītājiem ik mēnesi tiek organizētas

informatīvās dienas, uz kurām tiek aicināti dažādu nozaru pārstāvji ar nolūku informēt par aktuālajiem jautājumiem.

Ogres rajonā darbojas vairākas iestādes, kas ir izvietotas Ogrē un piedāvā kvalifikācijas celšanas kursus un pieredzes apmaiņas pasākumus - Rajona Izglītības pārvalde, Rajona Profesionālās karjeras izvēles kabinets, Nodarbinātības valsts aģentūras Ogres nodaļa.

Ogres novadā pamatkursi, kurus piedāvā tālākizglītības iestādes, ir - valodu apgūšana, datorapmācības un rokdarbu kursi. Kopš 1999.gada strauji ir pieaudzis datorapmācības kursu apmeklētāju skaits, kas saistāms ar moderno tehnoloģiju ienākšanu ikdienas darbā. Apmācības darbam ar datoru piedāvā daudzas iestādes, bet īpaši specializējušies ir SIA "Ogres Interneta centrs", Ogres rajona PVISC. Populāras ir apmācības arī Latvijas-Zviedrijas kopuzņēmumā "TEMPUS LS", kas nodrošina valodu apmācību, datorprasmju attīstīšanu un vidējo un mazo uzņēmumu grāmatvedību. Novadā darbojas arī vairākas iestādes, kas sniedz apmācības zemniekiem, uzņēmējiem, grāmatvežiem un citu profesiju speciālistiem.

Lai sekmētu iedzīvotāju vispusīgu izglītošanos, sabiedrisko, pilsonisko, tiesisko, politisko aktivitāti un veicinātu projektu rakstīšanas prasmes, PIC organizē projektu konkursus.

Tālākizglītības sistēmas izveidei būtiski būtu veidot sistēmu, kas ļautu ātrāk, efektīvāk un drošāk izvēlēties un atrast apmācības kursus, kas ir nepieciešami kvalifikācijas un prasmju celšanai. Svarīga ir arī sadarbības tīkla tālāka veidošana un uzturēšana starp pašvaldībām, uzņēmējiem, mācībspēkiem un NVO.

Veselības aprūpe

Pašvaldību funkcijās ietilpst veselības aprūpes pieejamības nodrošināšana iedzīvotājiem, kā arī iedzīvotāju veselīga dzīvesveida veicināšana. Veselības aprūpes funkciju kvalitatīva veikšana ir viena no prioritātēm Ogres novadā, kam tiek veltīta aizvien lielāka uzmanība. Novadā ir radīts kvalitatīvs veselības aprūpes sniedzēju tīkls, kuru būtu nepieciešams pakāpeniski modernizēt.

Ogres novada veselības aprūpes sistēmā ietilpst:

- ✚ ģimenes ārstu prakses;
- ✚ dziednīca;
- ✚ poliklīnika;
- ✚ lokālā slimnīca.

Ģimenes ārstu aprūpe

Ogres novadā darbojas 20 ģimenes ārstu prakses, tai skaitā arī privāti praktizējoši ārsti. Šāds ģimenes ārstu prakšu vietu skaits ir optimāls Ogres pilsētā, un nav vērojama tendence tam būtiski mainīties. Tomēr ģimenes ārstu prakšu vietu izvietojums lauku teritorijā ir nepilnīgs, jo strādā tikai viens ārsts gan Ciemupē, gan Ogresgala pagastā, kas apgrūtina laicīgu pakalpojumu sniegšanu atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām. Uz 2004.gada 1.aprīli reģistrēto pacientu skaits uz vienu ģimenes ārstu ir no 635 – 2366.

Kopumā ir vērojamas būtiskas pacientu skaita atšķirības vienam ģimenes ārstam, jo atsevišķos gadījumos ģimenes ārstam reģistrēti vairāk kā 2200 pacientu, bet citos – 635. Rodas situācija, kad ārsts var sniegt tikai medicīnisko palīdzību un slimnieku aprūpi, bet ir samazinātas iespējas veikt preventīvos un profilakses pasākumus.

Ogres novadā ir vērojams nepietiekams speciālistu nodrošinājums veselības aprūpē (piemēram, psihiatru).

Dziednīca, poliklīnika, lokālā slimnīca

Dziednīca

Ogres novadā kompleksu veselības aprūpi piedāvā arī doktorāts „Dziednīca”, kas ir izveidots, reorganizējoties Ogres pilsētas pašvaldības uzņēmuma bezpeļņas organizācijas doktorātam „Dziednīca”. „Dziednīca” darbojas kā ambulatorās aprūpes iestāde, kuras sastāvā ietilpst neirologs (~ 1560 apmeklētāji 2003.gadā), kardiologs (780 apmeklētāji), ausu, kakla, deguna speciālists (1248 apmeklētāji), dermatologs (1040 apmeklētāji); okulists (2340 apmeklētāji). Tāpat „Dziednīca” piedāvā laboratorijas analīzes, masāžu, elektrokardiogrammas un citus pakalpojumus, kā arī palīdzības sniegšanu pacientam mājās. Ir iespējams veikt intramuskulārās un intravenozās injekcijas. No 2003.gada darbojas rehabilitācijas dienas stacionārs.

Poliklīnika

Ogres rajona pašvaldības uzņēmums „Ogres rajona poliklīnika” sniedz ārstniecības un profilakses pakalpojumus Ogres rajona iedzīvotājiem. Ārstniecības iestādē 2003.gadā strādāja 25 ārsti, medicīnas personāls (22) un 22 citi darbinieki. 2003.gadā tika sniegta medicīniskā palīdzība 33 103 pacientiem, kā arī tika veiktas 1000 ambulatoras operācijas.

Poliklīnikā darbojas gan funkcionālās diagnostikas kabineti (EKG, ehokardiogrāfija), kuros 2003.gadā izdarīti 2 574 izmeklējumi, gan bioķīmiskās un klīniskās laboratorijas (izmeklēti 11 692 pacienti), gan rentgenkabinets (izmeklēti 8963 pacienti).

Ogres rajona poliklīnika ir aprīkota ar modernu diagnostisko aparāturu (darbojas ultrasonogrāfs, rentgenaparātūra, videoendoskops, specializēta sirds un plaušu izmeklēšanas aparātūra (*Cardioperfect*)).

Lokālā slimnīca

Ogres rajonā darbojas lokālā slimnīca ar 216 gultas vietām (SIA „Ogres rajona slimnīca”). Tā apkalpo 7 300 – 7 500 pacientu gadā. Tomēr ierobežota finansējuma apstākļos paredzams, ka būs ierobežotas iespējas sniegt plānveida medicīnisko palīdzību visiem pacientiem.

2004.gadā „Ogres rajona slimnīca” sniedza pakalpojumus 62 000 rajona iedzīvotājiem, nodrošinot medicīnisko aprūpi sekojošās nodaļās: terapeitiskajā; ķirurģiskajā; traumatoloģiskajā; dzemdību; ginekoloģiskajā; pediatrijas; reanimācijas.

Galvenās problēmas ir saistītas ar cilvēkresursu nodrošinājumu un zemo atalgojumu. Tādēļ Ogres novadā trūkst 6 neatliekamās palīdzības ārsti, bet liela daļa speciālistu ir pirmspensijas vecumā. Piemēram, traumatologu vidū 2/3 ir pirmspensijas/pensijas vecuma ārsti. Ņemot vērā iepriekšminētos iemeslus, novada slimnīcai ir sarežģīti piesaistīt jaunus mediķus.

Viens no nosacījumiem veselības aprūpes kvalitatīvu funkciju veikšanai ir iedzīvotāju rūpes par savu veselību, tādēļ ļoti būtiski ir profilakses pasākumi, kas dotu iespēju regulāri sekot līdzi savam veselības stāvoklim. Diemžēl iedzīvotāji reti izmanto šo iespēju, tādēļ ārstiem ir jāstrādā ar jau ielaistām slimībām, kas prasa gan lielākus izdevumus, gan mazina iespējas pilnvērtīgi izārstēties ambulatorajās iestādēs.

Ogres novadā tiek piedāvātas vairākas vakcinācijas programmas. Labi izstrādātas ir bērnu vakcinēšanas programmas, bet, tā kā pakalpojumi tiek sniegti par maksu, tie nedarbojas pilnvērtīgi, jo tikai neliela vecāku daļa izvēlas vai var atļauties vakcinēt bērnus. Par velti tiek piedāvātas vakcīnas pret difteriju, tomēr aktivitāte ir zema, jo netiek pievērsta pietiekama uzmanība sabiedrības izglītošanas un informēšanas pasākumiem. Saistībā ar to ir nepieciešams pilnveidot sabiedrības izglītošanas pasākumus, palīdzot izprast šādas veselības aprūpes sistēmas nepieciešamību ikvienam.

Ņemot vērā iedzīvotāju zemo maksātspēju, ir jāatzīmē, ka, lai pilnveidotu profilakses aprūpi, ir ļoti būtiski, lai darbotos veselības apdrošināšana. Privātā veselības apdrošināšana ir dārga, un reti kurš var saņemt šādu apdrošināšanu. Ogres novadā veselības apdrošināšana pārsvarā ir pieejama publiskajā sektorā, retāk privātā sektorā strādājošo vidū. Jāuzsver, ka veselības apdrošināšanas iemaksas nenosedz visu pakalpojumu izmaksas, kas rada papildus slogu ārstniecības iestādēm.

Sociālā palīdzība

Sociālā palīdzība ir pasākumu kopums, kas vērsts uz personu sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, lai nodrošinātu viņu iekļaušanos sabiedrībā, un to personu pamatvajadzību apmierināšanu, kuri nevar pārvarēt dzīves grūtības pašu spēkiem.

Ar Ogres novada domes atbalstu maznodrošināto ģimeņu un personu dzīves apstākļu nodrošināšanai novadā darbojas sociālā māja. Novada pašvaldības budžetā, līdzīgi kā iepriekš, tiek plānoti līdzekļi Ogres invalīdu biedrības mikroautobusa daļējai uzturēšanai. Ogres novada dome sniedz atbalstu dienas aprūpes centra "Saime" darbības līdzfinansēšanai.

Ogres novadā ar sociālo aprūpi saistītos jautājumus organizē un pārrauga Ogres novada sociālais dienests. Ogres novada Sociālais dienests organizē sociālās palīdzības darbu pašvaldības teritorijā un nodrošina noteikta veida sociālās palīdzības sniegšanu personām, kuras savu pamatdzīvesvietu reģistrējušas Ogres novada pašvaldības administratīvajā teritorijā.

Sociālās palīdzības un pakalpojumu sniegšana notiek saskaņā ar "Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu" un Ogres novada domes pieņemtajiem saistošajiem noteikumiem un lēmumiem.

Sociālā dienesta galvenais uzdevums ir nodrošināt personai (ģimenei) iespēju saņemt tās vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, veicināt personu pašpalīdzību un integrāciju sabiedrībā.

Sociālā dienesta darbības virzieni:

1. Sociālais darbs ar personu vai ģimeni, lai palīdzētu, risinot starppersonu un sociālās problēmas un sniežot sociālo atbalstu, atjaunot funkcionēšanas spējas.
2. Sociālā palīdzība, sniežot finansiālus vai mantiskus pabalstus, kuru piešķiršana balstās uz materiālo resursu novērtēšanu. Piedāvātie pamatpabalsti ir:
 - ✚ pabalsts garantētā minimālā ienākuma nodrošināšanai (GMI);
 - ✚ brīvpusdienas skolās;
 - ✚ atlaides pirmskolas izglītības iestādēs;
 - ✚ pabalsti medikamentu iegādei, ārstēšanai;
 - ✚ pabalsti zobu protezēšanai;
 - ✚ pabalsti pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma;
 - ✚ mājokļu pabalsti;
 - ✚ pabalsti aprūpei;
 - ✚ apbedīšanas pabalsti;
 - ✚ pabalsti ārkārtas gadījumos.

Kopumā pabalstus saņem no 7 000 līdz 8 300 jeb gandrīz 1/3 daļa Ogres novada iedzīvotāju.

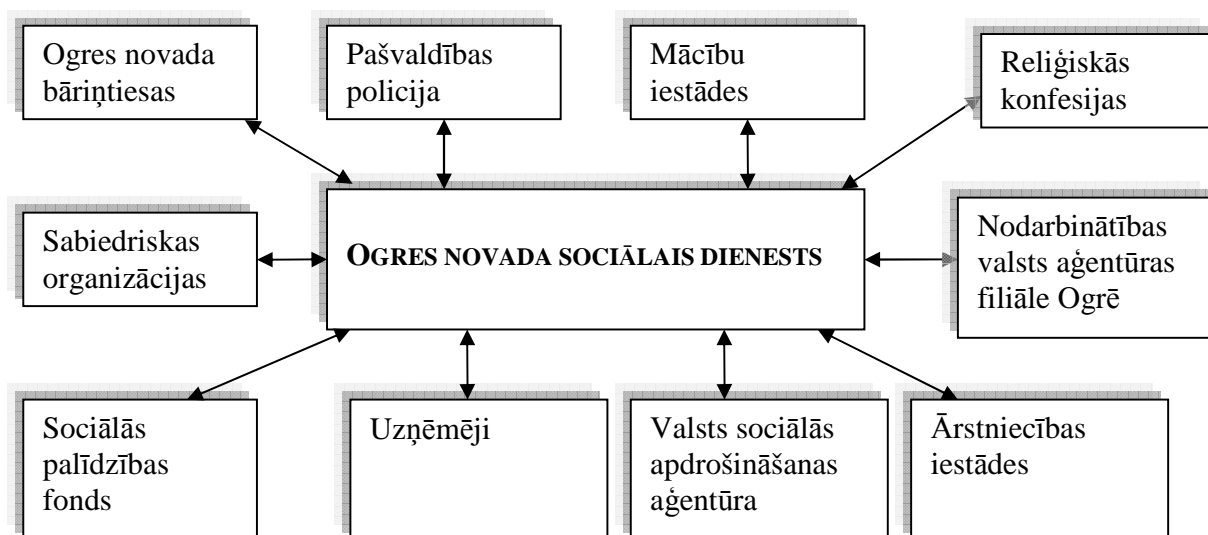
3. Sociālā aprūpe, kas vērsta uz to personu pamatvajadzību apmierināšanu, kuras objektīvu apstākļu dēļ nespēj sevi aprūpēt. Aprūpes pakalpojumi tiek organizēti personas dzīves vietā, bet, ja tas nav iespējams, tiek plānota personas ievietošana ilgstošās aprūpes institūcijā. Sociālā aprūpe ir viens no

sociālo pakalpojumu veidiem, kuras mērķis ir nodrošināt dzīves kvalitātes nepazemināšanos personai, kura vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ to nevar nodrošināt pati saviem spēkiem.

4. Sociālie pakalpojumi (rehabilitācijas pakalpojumi doktorātā “Dziednīca”; bērnu – invalīdu rehabilitācija; profilakses darbs ar jauniešiem; aprūpes mājās dienests; dienas centrs personām ar garīga rakstura traucējumiem “Saime”; friziera pakalpojumi (individuālais darbs); ēdnīca, siltu pusdienu piegāde mājās). Sociālos pakalpojumus sociālais dienests organizē ar mērķi, lai pašvaldības iedzīvotāji, tos saņemot, uzlabotu savas dzīves kvalitāti, funkcionēšanas spējas, saņemtu sociālo rehabilitāciju. Sociālie pakalpojumi ir par maksu, bet maznodrošinātām personām vai ģimenēm tiek piešķirtas atlaides. Sociālos pakalpojumus pašvaldība arī var pirkt no citām institūcijām.

Lai varētu kvalitatīvi sniegt pakalpojumus, apzināt situāciju un piemērot visatbilstošākās rehabilitācijas programmas, ir jāpastāv ciešai sadarbībai starp Sociālo dienestu, pašvaldību un uzņēmējdarbības iestādēm.

28.attēls - Ogres novada Sociālā dienesta sadarbības shēma

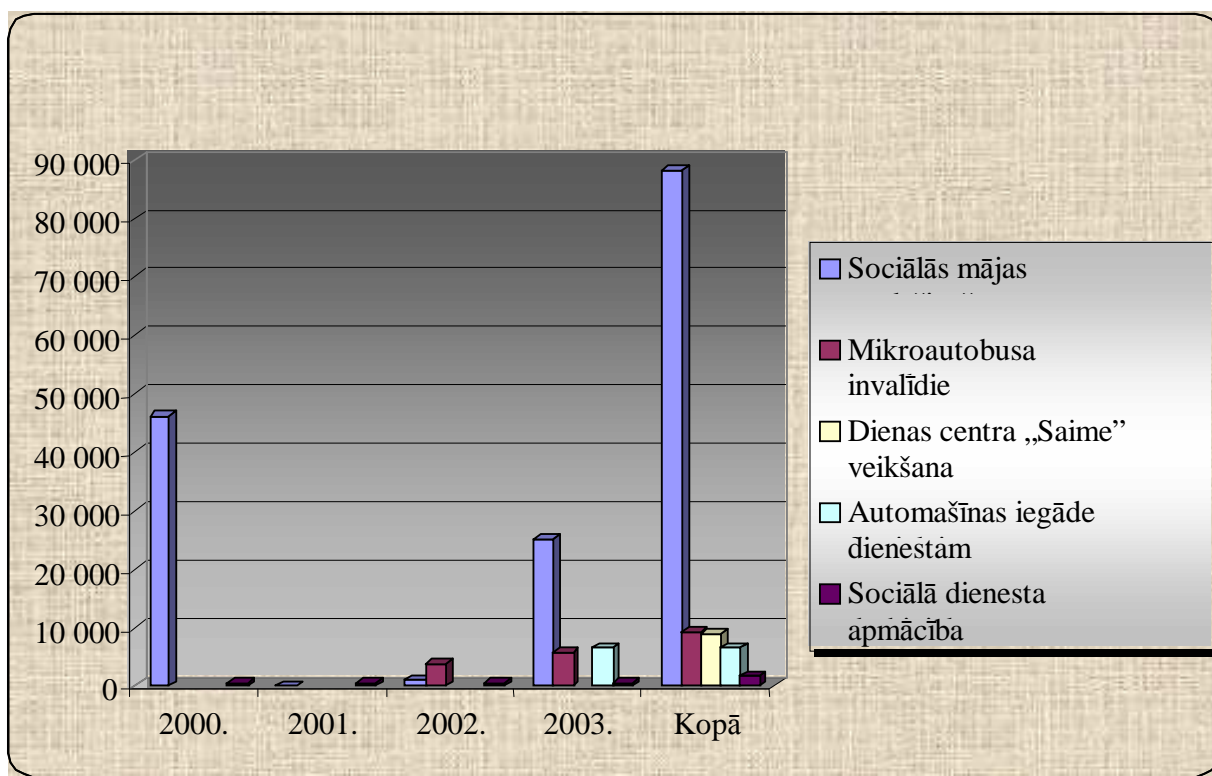
Ogres novada Sociālajam dienestam ir izveidots sadarbības tīkls ar dažādām iestādēm, kas ļauj operatīvāk un precīzāk sniegt pakalpojumus (sk. 28.attēlu). Tomēr, kā atzīst gan sociālās aprūpes, gan veselības aprūpes speciālisti, tad sadarbībai šo institūciju starpā būtu jābūt pilnīgākai. Labs sadarbības tīkls ir būtisks priekšnosacījums arī rehabilitācijas programmu izstrādē un īstenošanā.

4.tabula - Pašvaldības finansējums no sociālā budžeta sociālajiem pakalpojumiem un pabalstiem:

Gads	Finansējums (Ls)	Palīdzību saņēmušo personu skaits
1998	270108	6852
2001	267046	8297
2003	283357	7290

Pakāpeniski tiek veiktas investīcijas sociālās aprūpes sistēmas pilnveidošanā. Lielākā daļa no investīcijām tiek sniegtas sociālās mājas paplašināšanai un sociālā dienesta darbinieku apmācībai. Tomēr jāatzīmē, ka sociālā aprūpe prasa lielus līdzekļus. Turklāt ir būtiski, lai veiktie pasākumi veicinātu pacienta atgriešanu darba tirgū, ja tas ir iespējams vecuma vai veselības stāvokļa dēļ.

29.attēls - Ieguldītās investīcijas sociālās aprūpes pilnveidošanā Ogres novadā no 2000. – 2003.gadam

Lai arī regulāri tiek veiktas investīcijas, kopumā tehniskais nodrošinājums sociālās aprūpes iestādēs Ogres novadā vēl joprojām ir nepietiekams. Ir palielinājies datoru, printeru un kopētāju skaits (no 1 datora 1998.gadā līdz 6 datoriem 2003.gadā), tomēr darba pilnvērtīgākai organizēšanai un kopēja informācijas tīkla nodrošināšanai papildus ir nepieciešami gan cilvēkresursi (šobrīd strādā 12 cilvēku, bet nepieciešami 30), gan tehnika.

2003.gada decembrī tika veiktas izmaiņas Ogres sociālā dienesta nolikumā, izveidojot atsevišķu struktūrvienību: „Sociālās aprūpes mājas dienests”. Tas tika darīts, ņemot vērā lielo šī pakalpojuma

pieprasījumu iedzīvotāju vidū iepriekšējos gados. 2004.gadā aprūpi mājās saņēma 36 pacienti, ar lielāko daļu pacientu ir noslēgti līgumi vai ir plānots to izdarīt. Pakalpojuma izmantošana dod iespēju samazināt noslogojumu sociālās aprūpes pakalpojumus sniedošajās iestādēs.

Ogres novadā tiek plānots pakāpeniski pilnveidot un paplašināt aprūpi mājās, piesaistot arī mediķus un paplašinot sadarbību ar veselības aprūpes iestādēm.

Sociālās aprūpes pilnveidošanai un efektivitātes nodrošināšanai tiek plānoti grupu dzīvokļi cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem. Tas ļautu sniegt aprūpi kvalitatīvāk un īsākā laikā, kā arī tiktu dotas iespējas pilnvērtīgāk atgriezt pacientus sabiedrībā un darba tirgū.

Regulāri tiek veikta sociālās mājas paplašināšana. Šīs aktivitātes īstenošanai laika posmā no 2000.līdz 2003.gadam ir ieguldīti 88 158 LVL. 2004.gada rudenī tiks atvērta krīzes centrs bērniem.

Ogres novadā darbojas īslaicīgās uzturēšanās vieta, kas perspektīvā varētu kļūt par patversmi, ļaujot sniegt kompleksu sociālo aprūpi bez noteiktas dzīvesvietas palikušajiem iedzīvotājiem.

Plānots pievērst pastiprinātu uzmanību sociālajai rehabilitācijai. Kā galvenās mērķgrupas tiek minētas:

- ✚ cilvēki ar īpašām vajadzībām (tai skaitā ar invaliditāti);
- ✚ bērni un jaunieši, kas cietuši vardarbībā, kā arī ar alkohola un narkotiku atkarību problēmām, ielu bērni;
- ✚ ģimenes ar bērniem;
- ✚ ieslodzītie, kuri atbrīvoti no ieslodzījuma vietām;
- ✚ cilvēki ar intelekta traucējumiem.

Būtisks ir jautājums par to, kā tiks nodrošināta rehabilitācijas programmu izstrāde un ieviešana novadā. Nozīmīgs palīgs šajā procesā ir nevalstiskās organizācijas, kas palīdz invalīdu aprūpē, vecu cilvēku aprūpēšanā, un pašvaldības iestādes (bāriņtiesas, mācību iestādes, pašvaldības policija). Tādēļ pašvaldība plāno paplašināt sadarbību ar NVO rehabilitācijas programmu sagatavošanā un īstenošanā, kā arī dzīvojamo telpu nodrošināšanā maznodrošinātajiem.

Kultūra un Sports

Kultūra ir viens no galvenajiem dzīves kvalitātes rādītājiem gan attiecībā uz sabiedrību, gan individu, gan vidi. Tai ir būtiska loma nacionālās identitātes, it īpaši latviešu valodas saglabāšanā, kas dod arī papildus iespējas komunikācijas mehānismu veidošanai ar citām tautībām.

Svarīgi ir veidot kultūras procesa nepārtrauktību, nepieļaut pārrāvumus tā attīstībā un sargāt tā nacionālo savdabību, nodrošinot labvēlīgus apstākļus un nepieciešamos resursus kultūras procesa norisei, indivīda un tautas pozitīvās radošās iniciatīvas atraisīšanai, kā arī kultūras infrastruktūras funkcionēšanai.

Ogres novadā darbojas šādas kultūras institūcijas:

1. **Pašvaldības aģentūra “Ogres novada Kultūras centrs”:**
 - 1.1. Ogres Kultūras centrs,
 - 1.2. Ogresgala Tautas nams,
 - 1.3. Ciemupes Tautas nams;
2. **Ogres Centrālā bibliotēka**
 - 2.1. Ogres bibliotēkas pieaugušo nodaļa,
 - 2.2. Ogres bibliotēkas bērnu nodaļa,
 - 2.3. Ogresgala bibliotēka,
 - 2.4. Ciemupes bibliotēka;
3. **Ogres Mākslas skola** (veic kultūrizglītības funkciju; sk. sadaļā “Interesu izglītība”);
4. **Ogres Mūzikas skola** (veic kultūrizglītības funkciju; sk. sadaļā “Interesu izglītība”);
5. **Ogres Vēstures un mākslas muzejs** (Pašlaik Ogres rajona padomes iestāde, kas atrodas un darbojas Ogrē, dodot būtisku ieguldījumu Ogres novada kultūrvides veidošanā, kā arī īsteno atsevišķus Ogres novada pašvaldības pasūtījumus. Realizējot administratīvi teritoriālo reformu, muzejs varētu tikt nodots Ogres novada pašvaldībai.);
6. **Estrāde** (iznomāta privātstruktūrai).

Ogres novadā kultūras, bibliotēku un sporta jomu attīstībai velta būtisku uzmanību. Aktivizējusies ir kultūras dzīve un tās loma Ogres novadā. Pēdējos gadus galvenais kultūras aktivitāšu organizētājs Ogres novadā ir Ogres novada Kultūras centrs. Tā ir daudzfunkcionāla kultūras iestāde, kas veic šādas funkcijas:

- ⇒ organizē, koordinē un nodrošina tautas un amatiermākslas kolektīvu darbību; iesaista tos vietējās, reģionālās, valsts un starptautiskās kultūras norisēs; rūpējas par kolektīvu māksliniecisko izaugsmi;
- ⇒ atbalsta tautas un amatiermākslas kolektīvu vadītāju un speciālistu profesionālo tālākizglītību un radošo izaugsmi;
- ⇒ organizē un koordinē profesionālās mākslas pieejamību iedzīvotājiem;
- ⇒ organizē valsts svētku un tradicionālo svētku norises;
- ⇒ organizē informējošus un izglītojošus pasākumus (kursus, seminārus, konferences, izstādes u.c.);
- ⇒ organizē dažādas kultūras norises (teātru izrādes, koncertus, kino seansus u.c.);
- ⇒ rīko atpūtas un izklaides pasākumus (deju vakarus, diskotēkas u.c.)

- ⇒ sniedz konsultācijas, ieteikumus un citu palīdzību ieinteresētajām personām un institūcijām konkrētu kultūras problēmu risināšanā;
- ⇒ sniedz pakalpojumus valsts un pašvaldību iestādēm, nevalstiskām organizācijām, uzņēmumiem un citām juridiskām un fiziskām personām.

5.tabula - Ogres novada Kultūras centrs

Gads	Iestādes organizētās norises		Citu iestāžu, organizāciju norises		Pašdarbības kolektīvi				Darbinieki	
	Norišu skaits	Apmeklētāju skaits	Norišu skaits	Apmeklētāju skaits	Pavisam		Tai skaitā bērnu		Pastāvīgie	Uz laiku
					Kolektīvu skaits	Dalībnieku skaits	Kolektīvu skaits	Dalībnieku skaits		
1999. g	77	17315	35	4540	25	646	8	292	26	22
2000. g	133	20349	269	21770	21	597	6	228	22	25
2001. g	179	15500	48	7735	21	618	6	240	22	25
2002. g	126	12058	129	19181	25	939	7	311	23	32
2003. g	260	33920	137	25980	27	979	7	358	26	25

Tā kā tautas un amatiermākslas procesa nodrošināšanu valsts ir nodevusi pašvaldību kompetencē, šai jomai tiek pievērsta īpaša uzmanība. 2004.gadā Ogres Kultūras centrā darbojas 29 kolektīvi ar 1024 dalībniekiem, t.sk., 4 jauktie kori, sieviešu koris, senioru koris, 2 vidējās paaudzes deju kolektīvi, jauniešu deju kolektīvs, senioru deju kolektīvs, bērnu tautisko deju kolektīvs ar 4 dažāda vecuma grupām, bērnu un jauniešu estrādes deju kolektīvi, bērnu vokālā studija ar 4 dažāda vecuma grupām, vokālais ansamblis, pūtēju orķestris, Tautas lietišķās mākslas studija, Tautas teātris, folkloras kopa, 2 sporta deju klubi u.c. kolektīvi.

Iedzīvotāji aizvien aktīvāk iesaistās radošā darbībā, par ko liecina gan kolektīvu, gan dalībnieku skaita pieaugums (sk. tabulu Nr.5). Kolektīvos darbojas un pasākumus apmeklē visu vecumu Ogres novada un tuvākās apkārtnes iedzīvotāji.

Ogres Kultūras centrs veic arī saimniecisko darbību, t.sk., iznomājot telpas citu institūciju rīkotām kultūras norisēm. Vidēji gadā 60% gan maksas, gan bezmaksas pasākumu ir paša Kultūras centra organizēti, bet 40% - citu institūciju rīkoti pasākumi, kuru sekmīgā norisē organizatoriski un praktiski iesaistās arī visi Kultūras centra darbinieki.

Nākotnē Ogres Kultūras centrā mērķtiecīgi jāplāno valsts un starptautiska mēroga pasākumi, tā veicinot kultūrtūrisma attīstību novadā. Tomēr viesnīcu trūkums novadā būtiski traucē plānot pasākumus ar lielu iesaistīto dalībnieku skaitu. Arī profesionālo izglītības iestāžu kopmītnes ir sliktā tehniskā stāvoklī, nespējot nodrošināt mūsdienu prasībām atbilstošas naktsmītnes ārzemju viesiem.

Ogresgala pagasta Tautas namā darbinieki rūpējas par tautas un amatiermākslas kolektīvu darbības nodrošināšanu, izstāžu un izklaidējošo pasākumu rīkošanu. Tāpat kā Ogres Kultūras centrā, arī Ogresgala pagasta Tautas namā īpaša uzmanība tiek pievērsta tieši tautas un amatiermākslas kolektīviem. Pēdējo trīs gadu laikā ir pieaudzis kolektīvu un dalībnieku skaits. Šobrīd Tautas namā darbojas bērnu un skolēnu deju kolektīvs ar 4 dažāda vecuma grupām, instrumentālais ansamblis, pieaugušo jauktais vokālais ansamblis, līnijdeju grupa, keramikas un mākslas pulciņi, floristu grupa, "Dāmu klubiņš". Pieaudzis arī organizēto kultūras norišu skaits.

Ciemupes Tautas namā, salīdzinot ar Ogresgalu, ir lielākas problēmas piesaistīt interesentus, tomēr arī šeit darbojas pūtēju orķestris, bērnu vokālais ansamblis, mākslas pulciņš, līnijdeju grupa un "Dāmu klubiņš".

Lai veicinātu pasākumu apmeklētāju skaita pieaugumu visās kultūras institūcijās novadā, nepieciešams izstrādāt vienotu, kompleksu, regulāru informācijas sistēmu – gan ikmēneša, gan ikgadēju novada kultūras norišu kalendāru, kuros būtu atspoguļoti visu novada kultūras institūciju (t.sk., bibliotēku, muzeja, Mākslas skolas, Mūzikas skolas un estrādes) rīkotie pasākumi. Tas veicinātu arī katras atsevišķas novada kultūras institūcijas precīzāku, saskaņotāku darbības plānošanu, kā arī veicinātu kultūrtūrisma attīstību, ja šie kalendāri tiktu izplatīti arī tūrisma informācijas centrā un internetā.

Iedzīvotāji aizvien aktīvāk iesaistās radošā darbībā. Pēdējo divu gadu laikā nozīmīgi ir pieaudzis pašdarbnieku skaits. Pasākumus apmeklē un pulciņos darbojas visu vecumu Ogres novada un tuvākās apkārtnes iedzīvotāji.

Būtiski tuvākajā laikā ir atjaunot materiāltehnisko bāzi, īpaši gaismas un skaņas tehniku, atbilstoši mūsdienu prasībām gan Ogres Kultūras centra trīs zālēs, gan Ogresgala un Ciemupes Tautas namos, kas ļautu būtiski uzlabot norišu kvalitāti un realizēt šobrīd neiespējamās idejas.

Ogres Vēstures un mākslas muzejs administratīvi un finansiāli atrodas Ogres rajona padomes pārraudzībā, bet jau vairāku gadu garumā administratīvi teritoriālās reformas sakarā tiek risināts jautājums par muzeja nodošanu Ogres novada finansējumā un pārraudzībā. Ogres Vēstures un mākslas muzejs ir sabiedrībai pieejama pētnieciska un izglītojoša iestāde, kuras uzdevums ir pētīt Ogres novada vēsturi, popularizēt novada mākslinieku darbus, izglītot skolu un studējošo jaunatni, krāt un padarīt pieejamas plašam interesentu lokam novada materiālās un garīgās vērtības.

Muzeja darbība novadā nodrošina unikālu vietējā mēroga materiālās un garīgās kultūras liecību vākšanu, saglabāšanu, izpēti un popularizēšanu sabiedrībā, tādējādi veicinot sava novada kultūras identitātes apzināšanos un patriotisma veidošanos. Muzeja krātuvēs glabājas 34984 vienību. Muzejam ir bagātīgs zinātniskais arhīvs un bibliotēka. Par muzeja popularitāti sabiedrībā liecina ik gadus uzņemtais apmeklētāju skaits (vidēji 5,5 tūkstoši cilvēku), kā arī biežās publikācijas vietējā un republikas presē. Muzeja sadarbības partneru loks ik gadu pieaug un nostiprina muzeja lomu ne tikai kultūras, bet arī novada izglītības, sociālajā un ekonomikas attīstībā. Stabili muzeja sadarbības partneri ir novada izglītības iestādes, Tūrisma informācijas centrs, sociālās aprūpes centrs un dienas centrs "Saime", vairāki Ogres novada uzņēmēji, pašvaldības iestādes.

Estrādē atrodas klubs „Bermuds”, kurš regulāri rīko pasākumus jauniešiem. Paplašināta un modernizēta estrādes skatuve un teritorija, kur var izvietoties vairāk kā 10000 skatītāji. Vasarā regulāri tiek organizētas dažāda mēroga kultūras norises. Ir realizēta pašvaldības un privāto struktūru sadarbība.

Kopumā Ogres novadā kultūras aktivitātes un to izvietojums nav vienmērīgs. Ogres pilsētā notiek daudzas aktivitātes, kas nodrošina Ogres Kultūras centram lielāku apmeklētību, turpretim, Ogresgalā un it īpaši Ciemupē gan pasākumu klāsts, gan iedzīvotāju interese tikai pakāpeniski palielinās. Šobrīd esošais iestāžu tīkls un speciālistu loks dod labu pamatu kultūras aktivitāšu popularizēšanai un attīstībai, ko veicinās infrastruktūras sakārtošana un aprīkojumu modernizēšana.

Bibliotēkas

Bibliotēku loma mūsdienās nepārtraukti pieaug. Paplašinās arī bibliotēku sniegtie pakalpojumi un uzdevumi sabiedrībā. Ogres novadā bibliotēkas ir būtiska izglītības, informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes nodrošināšanas vieta, kurai jāspēj piedāvāt operatīvus un kvalitatīvus vietējās sabiedrības vajadzībām atbilstošus informācijas pakalpojumus, sniegt atbalstu vietējās sabiedrības attīstībā. Bibliotēkām ir būtiski nodrošināt kvalitatīvus pakalpojumus bibliotēkas lietotājiem un ar filiālbibliotēku tīkla palīdzību nodrošināt bibliotēkas pakalpojumu pieejamību visā novada teritorijā.

Ogres novada pašvaldība ir sniegusi būtisku atbalstu un ieguldījumu bibliotēkas sistēmas veidošanā un nostiprināšanā. Ir izveidota Ogres Centrālā bibliotēka ar filiālēm Ogresgalā un Ciemupē. Pēdējo gadu laikā ir ieguldīti 150 000 LVL, lai nodrošinātu pilnvērtīgu Ogres Centrālās bibliotēkas izvietojumu jaunās un labi aprīkotās telpās. Ogres novada bibliotēku darbību un kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu nodrošina apmācīts personāls, kas regulāri ceļ savu kvalifikāciju un prasmes, turklāt veicot arī izglītojošus un informatīvus pasākumus citu rajonu, pilsētu un pagastu bibliotēku speciālistiem.

Ogres novadā ir viena Ogres Centrālā bibliotēka, bet, lai tiktu nodrošināta pieejamība arī Ogresgala pagasta iedzīvotājiem, ir izveidots sadarbības tīkls ar Ogres centrālās bibliotēkas filiālēm Ogresgalā un Ciemupē.

6.tabla - Ogres novada bibliotēkas apmeklētāju skaits 2003.gadā

	Reģistrētie lietotāji	Apmeklējumi	Izsniegums	Darbinieki
Ogres CB	6512	102 320	284 979	26
Tajā skaitā :				
Pieaug. nod.	3851	75 426	156 580	
Bērnu nod.	2661	26 894	128 399	
Ogresgala b-ka	410	7178	17 243	2
Tajā skaitā				
pieaugušie	255	4250	11 899	
bērni	155	2928	5344	
Ciemupes b-ka	255	2440	9115	1
Tajā skaitā				
Pieaugušie	182	1737	8083	
bērni	73	703	1032	

Ogres novada bibliotēkās ir ļoti plašs literatūras, informatīvo materiālu, mācību materiālu, grāmatu fonds. Apmeklētājiem pieaugušo lasītāju un bērnu nodaļās tiek piedāvāti kvalitatīvi tradicionāli un mūsdienīgi pakalpojumi: daudzveidīgs grāmatu fonds (ap 70 tūkstoši eksemplāru) latviešu valodā un

vairākās svešvalodās, plašs periodikas izdevumu klāsts (laikraksti, žurnāli), ap 200 tematiskas mapes, bagātīgs novadpētniecības materiālu krājums, elektroniskais katalogs, lokālās u.c. datu bāzes. Kā maksas pakalpojums tiek piedāvāta kopēšana, datoru izmantošana, Internets, skanēšana, printēšana, nakts abonements, grāmatu noma. Bibliotēkas funkciju efektīvai nodrošināšanai būtisks ir bibliobuss, kas ļauj sniegt pakalpojumus ārpus bibliotēku telpām, kā arī cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Nemot vērā, ka Ogres Centrālā bibliotēka paplašina gan sniedzamo pakalpojumu klāstu, gan literatūras vienību skaitu, ir būtiski, lai nākotnē tiktu domāts par bibliotēkas ēkas piebūvi, kas aizņemtu ~600 – 700m². Būtiski, ka Ogres Centrālajā bibliotēkā ir iespējams iekļūt arī cilvēkiem ar kustību traucējumiem, taču šādas iespējas nav bibliotēkas filiālēs Ogresgalā un Ciemupē.

Lai apmierinātu sabiedrības vajadzības, tiek plānots pievērst papildu vērību sociālās un digitālās izstumtības riska grupām, piedāvājot saturu, apmācību un atbalstu iedzīvotājiem jebkurā vecumā, izmantojot e-izglītības potenciālu. Tas ļautu sniegt pakalpojumus, izmantojot interneta starpniecību, un saglabāt grāmatu fondu digitālā formātā (disketes, disk). Informatīvo, literatūras un citu vienību saglabāšana digitālā formātā dotu gan lielāku drošību, gan atvieglotu to uzskaiti. Tādēļ būtiski ir pilnveidot bibliotēku datorsistēmas un atjaunot datorus. Tiek plānota arī bibliotekāru sagatavošana cilvēku apmācīšanai, kuriem nav iespējama regulāra pieeja datoriem, internetam, lai strādātu ar digitālā formātā pieejamām literatūras vienībām.

Lai nodrošinātu līdzvērtīgus pakalpojumus, t.sk. IT, visiem novada iedzīvotājiem, ir nepieciešams paplašināt mobilās bibliotēkas darbības tīklu un saturu, esošo bibliobusu nomainot ar jaunāku modeli, kas nodrošinātu šādu pakalpojumu sniegšanu.

Sports

Sports ir sabiedrības dzīves neatņemama sastāvdaļa, kas nozīmē visa veida organizētas un brīvprātīgas fiziskas, garīgas, tehniskas aktivitātes veselības, garīgās un fiziskās labsajūtas uzlabošanai, kā arī sportisko rezultātu sasniegšanai sacensībās. Ogres novadā sporta aktivitāšu pieejamība ir visu vecumu iedzīvotājiem, sākot ar *bērnu sportu*, kas nozīmē vispārējas fiziskas nodarbības bērniem līdz 12 gadu vecumam. Bērnu sports galvenokārt ir spēles un rotaļas, kas ļauj bērniem iepazīties ar dažādu sporta veidu pamatiem. Bērnu vispusīga fiziska sagatavotība ir pamatnosacījums bērnu sporta darbībai. *Jaunatnes sports* aptver vecumu no 9 līdz 25 gadiem. Vispusīgas fiziskas sagatavotības princips ir pamats arī jauniešu sportā. Talantīgiem jauniešiem padziļināta un specializēta sagatavošana parasti tiek uzsākta no 11 līdz 15 gadu vecuma. Atkarībā no vēlmēm, interesēm, talanta pazīmēm jaunieši izvēlas sporta veidu savam priekam, veselībai vai augstiem sasniegumiem. *Tautas sports*, kas ir lielākā sabiedriskā kustība, aptver visus sporta veidus un visa vecuma cilvēkus neatkarīgi no dzimuma, tautības, spējām un darbojas pēc demokrātijas principiem. Ogres novadā ir arī *profesionālais sports* (hokejs). Perspektīvā varētu tikt izveidota vēl kāda no sporta spēļu komandām.

Sporta aktivitātēm ir neatsverama nozīme gan cilvēka veselības uzlabošanā, gan spēju pilnveidošanā un sagatavotībā, gan garīgajā un sociālajā attīstībā, veicinot sociāli labvēlīgas un aktīvas sabiedrības veidošanu.

Ogres novadā ir pieejamas trīs veidu organizētas sporta aktivitātes:

- ✚ Ogres novada domes finansētu iestāžu rīkotās sporta aktivitātes (basketbola skola, Ogres sporta centrs);

- ✚ sporta klubi, sabiedriskās organizācijas – darbojas 16 klubi.
- ✚ individuāli organizētas sporta aktivitātes un pasākumi.

Pamatinfrastruktūra

7.tabula - Sporta zāles/halles:

Nr.	Sporta zāle	Tehniskais stāvoklis
1.	Ogres Sporta centrs - Skolas ielā 12	nepieciešama rekonstrukcija, ir izstrādāts rekonstrukcijas projekts
2.	Ogres Sporta centrs - Skolas ielā 21	sporta halle (jauna) nodota 2004.gadā
3.	Ogres 1.vidusskola, Zinību ielā 3	sporta zāle (jauna) nodota 2004.gadā
4.	Ogres ģimnāzija, Meža pr. 14	sporta zāle atjaunota 2003.gadā
5.	Jaunogres vidusskola, Mālkalnes pr. 43	nepieciešama rekonstrukcija
6.	Ogres Amatniecības vidusskola, Meža pr.13	nepieciešama rekonstrukcija
7.	Ogres Arodģimnāzija, Upes pr. 16	sporta zāle (maza) nepiemērota sporta nodarbībām
8.	Ogres privātā pamatskola, Lapu iela 9	
9.	Ogres pamatskola, Suntažu iela 2	sporta zāle maza
10.	Ogresgala sporta zāle, Ogresgalā	vēlama trenāžieru zāle un koriģējošās vingrošanas zāle, nepieciešamas jaunas telpas
11.	Basketbola skola, Mālkalnes pr.30 a	sporta zālē daļēji veikta rekonstrukcija 2003.gadā
12.	Dziednīca "Mālkalne", Meža pr. 9	

Ogres pilsētā sporta zāles/ halles kopumā ir labā tehniskajā kvalitātē. Ir uzcelta un aprīkota sporta zāle Ogres 1.vidusskolai, kā arī Ogres Sporta centra halle. Tomēr ir vairākas zāles, kuras nākotnē būtu jāpaplašina. Tiek plānots Ogres novadā izveidot 7 basketbola laukumus.

8.tabula - Stadioni Ogres novadā:

Nr.	Stadions	Esošais tehniskais stāvoklis
1.	Ogres pilsētas stadions 400 m	nepieciešama rekonstrukcija
2.	Ogres 1.vidusskolas stadions 330m	nepieciešams futbola laukuma uzlabojums-(šobrīd zemes segums) sporta spēļu laukumu sakārtošana, vieglatlētikas sektoru seguma atjaunošana
3.	Ogres ģimnāzijas stadions 350 m	nepieciešams futbola laukuma uzlabojums-(šobrīd zemes segums) sporta spēļu laukumu iekārtošana, vieglatlētikas sektoru seguma atjaunošana
4.	Jaunogres vidusskolas stadions 240	nepieciešams futbola laukuma uzlabojums-(šobrīd zemes segums)
5.	Ogresgala stadions 200 m	sliktā stāvoklī, jāatjauno segums, vecās ierīces nolietotas, jāatjauno futbola laukums

Salīdzinoši sliktā tehniskā stāvoklī ir stadioni un sporta laukumi. Daudziem stadioniem ir nepieciešami rekonstrukcijas darbi, lielākoties ir jānomaina futbola laukuma un skrejceļu segumi. Sporta laukums ir pieejams arī Ogresgala pagastā, tomēr ir nepieciešami līdzekļi, lai to sakārtotu tādā līmenī, lai iedzīvotāji varētu to kvalitatīvi izmantot.

Kā problēmu visā Ogres novadā ir jāatzīmē to, ka nav nodrošināta regulāra sporta laukumu un stadionu uzraudzība.

Ogres novada dome plāno veikt investīcijas sporta aktivitāšu veicināšanai sabiedrībā, pilnveidojot vai izveidojot jaunus sporta laukumus dzīvojamo māju pagalmos. Tas dotu papildus brīvā laika pavadīšanas iespējas un nodrošinātu arī veselīgas sociālās vides veidošanu. Ir vērojama tendence pieaugt privāto sporta būvju, laukumu celtniecībai (2004.gadā - ledushalle un 2 tenisa korti).

Ogres novadā jau tradicionāli notiek virkne sporta pasākumu - Ogres novada ziemas sporta spēles; Ogres novada vasaras sporta svētki; Ogres novada domes balvu izcīņa garo distanču skriešanā; Ogres novada orientēšanās sacensības „Reljefs”; „Daugavas kauss” orientēšanās stafetes; Ogres novada balvu izcīņa „Ogres Spēkavīrs”; Ogres novada „Jaunatnes laureāts” u.c. Tiek rīkotas gan skolu, gan rajona, gan valsts mēroga sacensības gan bērnu, gan jauniešu, gan pieaugušo vecuma grupām dažādos sporta veidos. Nākotnē plānots organizēt arī plašāka mēroga sacensības (Baltijas valstu, Eiropas, pasaules līmenī).

Tomēr aktīvās atpūtas iespējas ir iespējams pilnveidot vēl vairāk, jo nav izveidots neviens skeitparks (taču ir pieņemts lēmums par skeitparka izveidošanu Ogres Sporta centra stadionā), kā arī slēpošanas trase, kas dotu papildus brīvā laika pavadīšanas iespējas un attīstītu jaunus talantus. Arī ūdens sporta un atpūtas aktivitātes netiek pilnībā izmantotas nepilnīgas infrastruktūras dēļ.

INFRASTRUKTŪRAS ANALĪZE

Ceļi

Ogres novadā ir sazarots ceļu tīkls, kas pamatā nodrošina novada iedzīvotāju vajadzības. Tomēr jāatzīmē, ka no gandrīz 100 km pašvaldības autoceļu tikai 8,2 km ir ar asfalta segumu.

9.tabula - Ogres novada pašvaldības autoceļu garums un sadalījums, km (LAD dati uz 2002.gada beigām ar novada domes papildinājumiem)

	Autoceļi		Ielas		
	Kopā	Tajā skaitā ar melno segumu	Kopā	Tajā skaitā ar melno segumu	Tajā skaitā ar grants segumu
Ogres pilsēta	0	0	98,77	49,53	49,24
Ogresgala pagasts	99,38	8,2	8,95	5,72	3,23
Kopā	99,38	8,2	107,72	52,06	55,66

Kā viens no galvenajiem trūkumiem saistībā ar ceļu infrastruktūru jāatzīmē nepietiekamais tiltu skaits pāri Ogres upei, kā rezultātā pašreiz novads ir sadalīts 2 daļās, kā arī nepietiekošais dzelzceļa šķērsošanas vietu skaits visā novada teritorijā, kas apgrūtināta transporta kustību, radot sastrēgumus. Negatīvu ietekmi uz dzīves apstākļiem pastiprina arī pieaugošā dzelzceļa kustības intensitāte, kuras lielāko īpatsvaru sastāda kravu pārvadājumi, palielinot avāriju risku.

Lai gan ceļu stāvoklis pamatā ir apmierinošs, tomēr tā kvalitāte ir neapmierinoša posmos ar paaugstinātu satiksmes intensitāti. Perspektīvā problēma var saasināties speciālistu trūkuma dēļ, kas ceļu nozarē ir vērojama visā valstī.

Problēmas rada autoceļa A-6 atrašanās Ogres pilsētas teritorijā, kā rezultātā lielas transporta kustības (īpaši tranzīta) intensitātes dēļ (2002.gadā vidēji dienā fiksēts 14300 transporta līdzekļu dienā (CSDD dati), kas bija lielākais intensitātes rādītājs valstī uz 1.šķiras autoceļiem) ir gan paaugstināta avāriju bīstamība, gan - trokšņa līmenis un gaisa piesārņojums, ko pastiprina arī netālu esošā dzelzceļa līnija. Šo problēmu atrisinātu perspektīvā būvējamā jaunā maģistrāle apkārt Ogresi, kas vairākās vietās tiktu savienota ar esošo ceļu gar Daugavu. Šāds risinājums novirzītu tranzīta transporta plūsmu no apdzīvotajām vietām, tomēr daļa caurbraucošā transporta, kura galamērķis ir apdzīvotās vietas gar Daugavu aiz Ogres (virzienā uz Daugavpili), turpinātu šķērsot Ogres novada centru.

Gandrīz pilnībā visā novada teritorijā iztrūkst veloceliņi, kas, īpaši apdzīvotās vietas centrā, ir nepieciešami.

Dzelzceļš

Ogres novadu šķērso dzelzceļa maģistrāle Rīga – Daugavpils – Krievija. Dzelzceļa līnija ir elektrificēta, tomēr, tā kā pamatā pa to tiek pārvadāti tranzītkravu pārvadājumi ar dīzeļlokomotīvēm, ir vērojams paaugstināts piesārņojuma un trokšņu līmenis joslā gar dzelzceļu.

Pēc VAS „Latvijas Dzelzceļš” datiem, caur Ogres staciju abos virzienos 2001.gadā tika pārvadāti 14,3 milj. t kravu, bet 2003.gadā – 18,4 milj.t kravu. Salīdzinājumam – pēc CSP datiem visā Latvijā pa

dzelzceļu 2003.gadā tika pārvadāti 40,1 milj.t kravu. Tas nozīmē, ka caur Ogres staciju tika pārvadāti 45,89% no visiem kravu pārvadājumiem pa dzelzceļu. Apmēram 1/3 daļa no kravu pārvadājumiem caur Ogres staciju ir bīstamās kravas (skat. tabulu Nr.10). Naftas produktu pārvadājumu divkārtšais pieaugums izskaidrojams ar naftas cauruļvada darbības apturēšanu.

10.tabula – Bīstamo kravu pārvadājumi caur Ogres staciju, t (VAS „Latvijas Dzelzceļš” dati)

	2001.gads	2003.gads
Naftas produkti	4 929 531	8 703 809
Amonjaks	0	3 010
Metanols	17 840	12 130

Prognozējot, ka pēc Latvijas pievienošanās ES pārvadājumu intensitāte pieaugs, īpaši aktuāls kļūst vides stāvokļa un transporta kustības drošības dzelzceļa tuvumā jautājums.

Saistībā ar to uzmanība jāpievērš pārbrauktuvju skaita samazināšanai, būvējot tiltus un tuneļus dzelzceļa šķērsošanai uz autoceļiem un ielām.

Dzelzceļa pasažieru pārvadājumi apskatīti sadaļā pie sabiedriskā transporta.

Sabiedriskais transports/pasažieru pārvadājumi

Auto pasažieru pārvadājumi

Ogres novadā auto pasažieru pārvadājumus nodrošina SIA „Ogres autobuss”. Autobusu kustība ir apmierinoša, pasažieru skaits 2003.gadā, salīdzinot ar 2001.gadu, ir pieaudzis apmēram par 4 tūkstošiem pasažieru.

Ogres pilsētā pārvadāto pasažieru skaits 2003.gadā, salīdzinot ar 2001.gadu, ir pieaudzis par ~45 tkst. cilvēku uz novada robežās kursējošo maršrutu bāzes. Maršrutu skaits un izvietojums ir atbilstošs novada iedzīvotāju vajadzībām, tomēr autobusu skaits, tehniskā kvalitāte un ietilpība ir neapmierinoši – autobusi ir lieli un tiem ir grūti izbraukt šaurās Ogres centra ielas. Neapmierinošs ir pieturu tehniskais stāvoklis, kas neatbilst satiksmes drošības prasībām – nav uzrakstu, nojumju, kustības grafiku.

Joprojām ievērojams ir pārvadāto pasažieru skaits maršrutā Ogre–Rīga – 808 984 pasažieru 2003.gadā, kas gan ir par 1117 pasažieriem mazāk kā 2001.gadā. Tas ir saistīts ar nelabvēlīgo satiksmes organizāciju Rīgas pilsētas un tās pierobežas teritorijā, kā rezultātā – īpaši rītos un vakaros – ceļā jāpavada ilgāks laiks kā braucot ar vilcienu.

Dzelzceļa pasažieru pārvadājumi

Dzelzceļa pasažieru pārvadājumi galvenokārt notiek virzienā Ogre – Rīga. Ņemot vērā „Latvijas Dzelzceļa” iespējas, pakalpojums minimāli apmierina patērētāju vajadzības. Atbilstoši „Latvijas Dzelzceļa” datiem, pasažieru skaits Ogres novadā regulāri pieaug. Piemēram, salīdzinot 2002. un 2003.gadu, pasažieru skaits posmā Ciemupe-Rīga ir pieaudzis par 1608, Pārogre-Rīga – par 3524, Jaunogre-Rīga – par 7575, Ogre-Rīga – par 37489 pasažieriem. Tas norāda ne tikai uz dzelzceļa kā sabiedriskā transporta popularitāti, izmantojot to kā līdzekli, lai nokļūtu uz darbu Rīgā, bet arī - uz

intereses pieaugumu par Ogres novadu no vietējo un ārvalstu tūristu puses, tādējādi sekmējot papildus finansējuma piesaisti novada budžetā.

Tomēr jāatzīmē arī esošie dzelzceļa transporta trūkumi - lēna ritošā sastāva kustība, tā zemā kvalitāte, kā arī nepiemērotība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām – invalīdiem.

Kā nozīmīga problēma ir jāmin arī novada dzelzceļa staciju, izņemot Ogrī, tehniskais stāvoklis.

Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas

Informātika ir kļuvusi par neatņemamu ikdienas dzīves sastāvdaļu, un tās nozīme arvien straujāk pieaug. Kopējais datoru skaits Latvijā 2003.gadā sasniedza 292,5 tūkst., no kuriem 118,2 tūkst. bija uzņēmumu rīcībā, 115 tūkst. – mājsaimniecību un 59,3 tūkst. – budžeta iestāžu rīcībā. 2002. gadā Latvijā 12,7% mājsaimniecību bija dators un 3,3% Interneta pieslēgums. Atšķirībā no valsts pārvaldes un aizsardzības iestādēm, kur interneta pieslēgums ir 95,6%, pašvaldību pārvaldes iestādēs interneta pieslēgums ir tikai 59% iestāžu.

Visaugstākais datorizācijas līmenis ir Rīgas reģionā (55%), bet visos pārējos reģionos tas ir zemāks: Vidzemes reģionā – 42%, Kurzemes reģionā – 44%, Zemgales reģionā – 40% un Latgales reģionā – 35 procenti.

Sakaru nozare attīstās ļoti strauji. Nozares ienākumu izmaiņas vairākkārtīgi pārsniedz tautsaimniecības kopīgo ienākumu pieaugumu. Sakaru nozares eksports veido caurmērā 8% no nozares produkcijas. Tā ir nozare, kas galvenokārt balstās uz iekšējo pieprasījumu. Mājsaimniecības izmanto vidēji 15-17% no kopējiem sakaru sniegtiem pakalpojumiem.

Sakaru nozares attīstība arī turpmākos gados var saglabāties tikpat strauja kā līdz šim, jo izaugsmes iespējas ir plašas. Vairākās komponentēs, kas saistītas ar modernām sakaru un informāciju tehnoloģijām, Latvija atpaliek no attīstīto valstu, kā arī no vairuma ES kandidātvalstu līmeņa. Tāpēc nozares ikgadējie pieauguma tempi var saglabāties 6-10% robežās.

Nemot vērā iepriekšminēto, ir jāatzīmē, ka informāciju tehnoloģiju attīstībai Ogres novadā tiek pievērsta liela uzmanība.

Kopš 1996.gada Ogrē darbojas Ogres Interneta Centrs (turpmāk - OIC), kas ir vienīgais sertificētais Interneta pakalpojuma sniedzējs Ogres rajonā. OIC piedāvā un ierīko pastāvīgos pieslēgumus. Lielākais projekts, kura realizācijā Ogres rajonā iesaistījies OIC, ir Ogres rajona PVIS. Ogres rajona pašvaldībām tiek nodrošināts stabils un ātrdarbīgs pieslēgums Internetam.

Lai veicinātu pēc iespējas racionālu un ekonomisku Interneta pakalpojumu modeļa izveidošanu Ogres rajonā, Ogres rajona padome 2000.gada sākumā izveidoja un apstiprināja Komisiju ar rajona informatizāciju saistīto jautājumu risināšanai. Kopīgiem spēkiem tika izstrādāts uz pašvaldībām bāzēts Interneta saimniecības modelis.

Nemot vērā Ogres Interneta centra pieredzi radiopieslēgumu veidošanā, kā arī LR Sakaru Ministrijas izsniegto licenci darbam 2,4 GHz frekvencē, Ogres rajona padome 2000.gada 14.jūlijā noslēdza

sadarbības līgumu ar OIC, kura viens no uzdevumiem ir organizēt datu apmaiņu starp pašvaldībām ne tikai Ogres pilsētā, bet arī rajonā.

Kopš 2001.gada Ogres rajonā darbojas Ogres rajona PVIS centrs, kas ir Ogres rajona padomes struktūrvienība.

Ogres rajona PVIS centrs tika izveidots, lai nodrošinātu sekojošu funkciju izpildi:

- ✚ ar IKT saistīto darbu koordinēšana Ogrē un Ogres rajonā,
- ✚ interneta pieslēguma struktūras izveide Ogres rajona pašvaldībās,
- ✚ vienotas informācijas apmaiņas sistēmas izveide starp Ogres rajona pašvaldībām,
- ✚ LIIS darba organizēšana Ogres rajonā,
- ✚ Ogres rajona pašvaldības konsultēšana par savu IKT struktūru izveidi,
- ✚ vienotas Interneta saimniecības izveide un apkalpošana sadarbībā ar profesionālām IT organizācijām,
- ✚ Ogres rajona pašvaldību darbinieku un iedzīvotāju datorizglītošanas nodrošināšana,
- ✚ investīciju piesaiste IT jomas projektu realizācijai.

Apvienojot un koordinējot visas ieinteresētās Interneta struktūrvienības rajonā, Ogres PVIS centrs rajona līmenī tagad var piedāvāt alternatīvu ne tikai Lattelekom/Apollo, bet arī citu Interneta pakalpojumu sniedzēju piedāvātajiem pakalpojumiem.

Saskaņā ar Ogres rajona PVIS centra sniegto informāciju, uz 2004.gada sākumu ir nodrošināts Interneta pieslēgums 12 Ogres rajona pašvaldībām (Ogre, Ķegums, Ogresgals, Lielvārde, Jumprava, Birzgale, Suntaži, Laubere, Ķeipene, Madliena, Lēdmane, Krape) un plānots nodrošināt Interneta pieslēguma piekļuves punktus 3 pašvaldībām (Mazozoli, Taurupe, Mengēle).

Kopīga Ogres rajona pašvaldību portāla <http://www.ogre.lv> izveidošana ļauj daudzus jautājumus kārtot ar interneta starpniecību: veikt maksājumus, piedalīties dažādos konkursos darba tirgū, iegūt informāciju utt.

Ogres Interneta centrs cenšas piedalīties dažādos starptautiskos projektos sekojošu programmu ietvaros: Comenius, Socrates, Minerva, e-Content, Phare u.c.

Bez PVIS izveides – tehniskais nodrošinājums, specializēta programmatūra, datu pārraides tīkli – svarīgs uzdevums un nosacījums ir izglītotas e-sabiedrības veidošana, darbs ar cilvēkiem, kuri tiktu sagatavoti darbam ar tām modernajām tehnoloģijām, kuras tuvāko 3 līdz 5 gadu laikā aptvers visas Latvijas sadzīves sfēras un jomas. Tāpēc Ogres Interneta centrs sadarbībā ar citiem datorcentriem organizē LatSTE (Latvijas i-sabiedrības tehnoloģiju ekspozīcija), kas notiek kopš 1997.gada un pakāpeniski no reģionāla pasākuma ir izveidojusies par valsts nozīmes konferenci ar ekspozīciju. Šī pasākuma galvenie mērķi ir:

- ✚ sekmēt ar IT saistīto nozaru speciālistu sadarbības iespējas,
- ✚ apspriest aktuālas tēmas,
- ✚ meklēt dažādus IT risinājumu sarežģītu problēmu atrisināšanai,
- ✚ apmainīties ar uzkrāto pieredzi IT jomā.

Ūdensapgāde un kanalizācija

Ogres novadā ir izstrādāta Ūdensapgādes un kanalizācijas perspektīvās attīstības koncepcija, kuras mērķis ir kalpot par pamatu ilgtermiņa (2004. – 2014.gads) un īstermiņa (2004.-2009.gads) investīciju piesaistei un atjaunošanas pasākumiem ūdensapgādes un kanalizācijas jomā. Koncepcija paredz pakāpenisku ūdensapgādes sistēmas sakārtošanu 10 gadu laikā, bet modernas ūdensapgādes sistēmas darbība, kas aptvertu visu Ogres novadu, varētu tikt panākta līdz 2030.gadam, piesaistot Valsts Investīciju programmas un ES Struktūrfondu līdzekļus. Vienlaicīgi, programmas 800+ ietvaros ir uzsākta projektēšana atdzelžošanas stacijas būvniecībai, 2 sūknētavu izbūvei, esošās ūdens attīrīšanas stacijas slēgšanai, kā arī tīkla remontam un paplašināšanai, kas ievērojami uzlabos sistēmas efektivitāti.

Ūdensapgādē pamatā tiek izmantots ES prasībām atbilstošs kvalitatīvs pazemes ūdens. Visi ūdens parametri atbilst dzeramā ūdens nekaitīguma prasībām, izņemot dzelzs saturu. 88% no visa nepieciešamā ūdens daudzuma tiek iepirkti no tekstilkombināta ūdens stacijas, un tikai 12% tiek ražots pašvaldību aģentūras „Mālkalne” ūdens apgādes sistēmās. Tās īpašumā esošo notekūdeņu attīrīšanas staciju jauda ir salīdzinoši neliela – 2002.gadā tika attīrīti aptuveni 74600 m³, kamēr tekstilkombinātam piederošajās attīrīšanas ietaisēs tika attīrīti 1,5 miljoni m³ notekūdeņu. Diemžēl Jaunogre, Pārogre un virkne individuālās apbūves teritoriju nav pieslēgta pie attīrīšanas iekārtām.

Ūdensapgādes jomā riska faktors ir ūdens ņemšanas vietu atrašanās ārpus novada teritorijas, kā arī tas, ka ūdens ņemšanas vietas un galvenās notekūdeņu attīrīšanas stacijas ir privātipašumā. Notekūdeņu attīrīšanas stacijas ir sliktā tehniskajā stāvoklī (būvētas 1960.gadā), kas rada lielus ūdens zudumus - vidēji 23% plānoto 12-13% vietā. Galvenā problēma ir gruntsūdeņu infiltrācija caur cauruļvadu savienojumiem (īpaši nokrišņu laikā), kas sadārdzina izmaksas. Arī 10 esošās sūkņu stacijas ir sliktā tehniskā stāvoklī.

Centralizētai ūdensapgādei un kanalizācijai pārsvarā ir pieslēgtas tikai daudzdzīvokļu mājas un ēkas Ogres pilsētas centrā. Savukārt individuālās apbūves teritorijās (aptuveni 9000 iedzīvotāju) ir individuālās akas un izsmeļamās bedres. Ņemot vērā augsto gruntsūdens līmeni un regulāros plūdus, ūdens kvalitāte akās vairumā gadījumu ir neapmierinoša, savukārt izsmeļamās bedres regulāri pārplūst un piesārņojums nonāk apkārtējā vidē. Bijušo dārziņu teritorijā, kurā tagad ir individuālā apbūve, centralizētu ūdensapgādi un kanalizāciju traucē ieviest šaurās ielas starp privātipašumā esošajiem zemes gabaliem.

Kā vēl viens trūkums ir jāmin lietus ūdens novadīšanas sistēmas sliktais stāvoklis, kā rezultātā kanalizācija tiek ievadīta sadzīves kanalizācijas sistēmā. Tas ievērojami palielina notekūdeņu daudzumu lietus periodā. Tāpat ir nepieciešams aprīkojums šīs sistēmas uzturēšanai un ekspluatācijai.

Ogres novada Ūdensapgādes un kanalizācijas perspektīvās attīstības koncepcijā aprēķinātie kopējie nepieciešamie investīciju apjomi, kas nepieciešami ūdenssaimniecības un kanalizācijas sistēmu sakārtošanai, paplašināšanai un modernizēšanai, ir 10132 tūkstoši EUR laika posmam līdz 2007.gadam un 10380 tūkst. EUR laika posmam līdz 2011.gadam.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un efektīvu notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu, nepieciešams uzlabot kontroles un uzraudzības dienestu darbību, kā arī sakārtot infrastruktūru.

Siltumapgāde

Siltumapgāde Ogres novadā ir salīdzinoši labā stāvoklī – ir jaunas, mūsdienu prasībām atbilstošas katlu mājas, ieviesta patērētāju norēķinu sistēma, daudzdzīvokļu mājām ir uzstādīti siltuma piegādes regulēšanas mezgli, ir izstrādāti tipveida ēku siltināšanas projekti, aptuveni 40% tīklu Ogres pilsētā ir atjaunoti. Ir veikta 2 lielāko katlu māju tīklu savienošana, kas paaugstinās siltumapgādes drošību un pakalpojuma kvalitāti. 2004.gadā sagatavošanā ir koģenerācijas stacijas projekts. Ir izstrādāta arī gāzes apgādes shēma Ogres novadam nākošajiem 20 gadiem.

Kā problēmas jāatzīmē tas, ka 60% no siltumtīkliem Ogres pilsētā vēl ir nepieciešams atjaunot, bet atsevišķās novada vietās (piem., Ciemupē) ir nepieciešams ieviest gāzes apkuri. Tāpat risinājums nepieciešams individuālās apbūves teritoriju pieslēgšanai pie centralizētās siltumapgādes sistēmas (vai centralizētas gāzes piegādes sistēmas), tādējādi nodrošinot gan iedzīvotāju dzīves apstākļu uzlabošanu, gan samazinot kopējo gaisa piesārņojumu, gan arī paaugstinot drošību. Tā pēc VUGD ziņām ir pieaudzis negadījumu skaits, kas izcēlušies dūmvadu, kurtuvju nepareizas izbūves un bojājumu rezultātā – 1998.gadā – 0, 2001.gadā – 3, 2003.gadā - 8. Kā riska faktors dzīves kvalitātei jāatzīmē atkarība no viena veida kurināmā – gāzes,- kas, ceļoties tirgus cenām, var samazināt daļas mazturīgo iedzīvotāju pakalpojuma pirktspēju.

Atkritumu apsaimniekošana

Atkritumu apsaimniekošanas sistēma novadā darbojas atbilstoši likumdošanā noteiktajām normām – darbojas 3 uzņēmumi, kas aptver visu novada teritoriju. Novada teritorijā šobrīd atrodas arī atkritumu izgāztuve „Ķilupe”, tomēr atbilstoši Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas projektam (tiks uzsākts 2006.gadā, piesaistot finansējumu no Kohēzijas fonda), izveidojot Getliņu atkritumu poligonu, šī izgāztuve būs jāslēdz vai jāpārprofilē, izveidojot atkritumu šķirošanas un pārstrādes kompleksu.

Kvalitatīvas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas darbību kavē gan zemais iedzīvotāju informētības līmenis – par atkritumu šķirošanas nepieciešamību un atkritumu vākšanu, – gan apzinīgums - apkārtējos mežos, upju piekrastē tiek regulāri izgāzti sadzīves atkritumi. Tas ir saistīts ar atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu pieeju sava darba veikšanai – netiek nodrošināts skaidrojošais darbs iedzīvotāju un iestāžu vidū.

Savukārt, pozitīvi ir vērtējama novada domes iniciatīva ar 2004.gada septembri pieņemt darbā vides speciālistu, kura pienākumos ietilpst arī ar atkritumu apsaimniekošanas sistēmas sakārtošanu saistītie jautājumi.

Elektroapgāde

Energoapgādes jomā Ogres novadā ir salīdzinoši laba situācija – ir labs tīkla pārklājums, gandrīz pilnībā visām apdzīvotām vietām ir nodrošināta elektrības padeve. Ogrē, Ciemupē un Kārļos (ar kvēlspuldzēm) tiek nodrošināts ielu apgaismojums. Tomēr ir nepieciešams uzlabot tā kvalitāti, samazinot patērētās enerģijas patēriņu.

Lai pilnveidotu elektroapgādes sistēmu, ir nepieciešams samazināt gaisa elektropārvades tīklu īpatsvaru apdzīvotās vietās, novietojot tos zem zemes, tādējādi samazinot drošības risku avārijas vai dabas stihijas

rezultātā, kā arī palielināt tīkla caurlaides spēju rūpnieciskajai zonai, lai izveidotu labvēlīgākus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai novada teritorijā.

Mājoklis

Ogres novadā ir daudzveidīgs mājokļa piedāvājums – īpaši aktīvi attīstās individuālā būvniecība, rindu un daudzdzīvokļu ēku būvniecība privātīpašnieku teritorijās.

Ņemot vērā novada nelielo attālumu no Rīgas, var prognozēt, ka apbūves un mājokļa jautājums kļūs arvien nozīmīgāks. Lai to sekmīgi risinātu, ir nepieciešams izstrādāt novada teritorijas plānojumu, tādējādi panākot savstarpēju izpratni starp pašvaldību un iedzīvotājiem, ar nolūku nodrošināt labvēlīgus dzīves apstākļus, ņemot vērā teritorijas specifiku un nekaitējot apkārtējai videi.

Lai nodrošinātu kvalitatīvus dzīves apstākļus, ir nepieciešams būtiski uzlabot gan daudzdzīvokļu, gan individuālo māju tehnisko stāvokli, to energoefektivitāti, sakārtot iekšpagalmus un piebraucamos ceļus, nodrošināt autostāvlaukumus pie daudzdzīvokļu mājām. Īpašu uzmanību jāpievērš tendencei dzīvojamo fondu pakāpeniski piemērot izmantošanai citiem mērķiem – birojiem, veikaliem, darbnīcām utml.

Tāpat kā negatīvs faktors jāatzīmē dzīvojamā fonda nepiemērotība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Pašreiz katrs gadījums tiek izskatīts individuāli, tomēr reālu palīdzību iespējams sniegt tikai tiem iedzīvotājiem, kuri dzīvo ēku pirmajā stāvā.

Mājokļu attīstības jautājumos kā traucējošs faktors jāmin iedzīvotāju zemais informētības līmenis, neprasme vadīt daudzdzīvokļu ēku apsaimniekošanu un vienoties par kopīgi veicamajiem pasākumiem mājokļa uzlabošanā. Ar Nīderlandes atbalstu 2003.gadā tika realizēts projekts par iedzīvotāju aktivitātes palielināšanu māju apsaimniekošanā, tomēr ir nepieciešams aktivizēt apmācību pasākumus.

Kā vēl viens perspektīvā sagaidāms riska faktors minams iespējamais teritorijas trūkums jaunas dzīvojamās apbūves ierīkošanai, īpaši sociālajām vajadzībām. Kā iespējamais risinājums ir savlaicīga novada teritoriālā plānojuma izstrāde, kurā šīm vajadzībām tiktu rezervēta nepieciešamā teritorija.

Labvēlīgu dzīves apstākļu nodrošināšanai ir svarīga rekreācijas zonu attīstība, kas novada teritorijā nav vēl pilnā mērā sakārtota. Novadā iespējams apmeklēt Lazdukalna dendroloģisko parku, Ogres zilos kalnus, Ogres estrādi. Tomēr šeit ir vēl liels neapgūts potenciāls – īpaši saistībā ar kvalitatīvu atpūtas vietu ierīkošanu Ogres upes teritorijā, kā arī pilsētā – iekārtojot atpūtas un izklaides vietas dažādām vecuma un interešu grupām (uzlabojot estrādes apkārtni, ierīkojot parku un jauniešu atpūtas centru). Tādējādi, Ogres novada teritorija ne tikai kļūtu pievilcīgāka tās pašreizējiem un nākošajiem iedzīvotājiem, bet tiktu risināti arī jautājumi, kas saistās ar sociālo problēmu – alkoholisma, narkomānijas, klaiņošanas – novēršanu, īpaši jauniešu vidū.

Kapsētas

Ogres novadā aktuāla ir kapsētu problēma. Novadā ir 3 kapsētas – Ogres pilsētā, Ciemupē, Ogresgalā - no kurām pilsētas kapsēta 2004./2005.gada laikā tiks pilnībā noslogota. Tā kā to nav iespējams paplašināt, ir nepieciešams panākt vienošanos ar Ciemupes vai Ogresgala kapsētām par to paplašināšanu.

Tāpat novadā ir nepieciešams ierīkot dzīvnieku kapsētu.

VIDES SITUĀCIJAS ANALĪZE

Vides kvalitāti Ogres novadā kopumā var raksturot kā kvalitatīvu, bet pakļautu virknei risku, kurus ir nepieciešams novērst.

Novadam ir raksturīga liela dabas daudzveidība. Teritorijā ir noteikti dabas liegumi,- piemēram, Ogres Zilo kalnu dabas parks, Ogres ielejas dabas parks u.c. Novada teritorijā ir 2 mikroliegumi – Ogres upes straujtesces posmi (viens - Ogres pilsētas teritorijā, otrs – Ogresgala pagasta teritorijā). Savukārt dendroloģiskais parks „Lazdukalni” Pārogrē ir vietējas nozīmes aizsargājams dabas objekts.

Kā vienu no vides kvalitātes raksturlielumiem var minēt stacionāro gaisa piesārņojuma avotu izmešu samazināšanos par gandrīz 5 reizēm salīdzinājumā ar 1998.gadu. Tomēr, ņemot vērā individuālās apbūves zemo inženiertehnisko līmeni (izsmeljamās akas) un novecojušo lietus ūdeņu savākšanas sistēmu, kā arī iespējamus plūdus, vides piesārņojums ar neattīrītiem notekūdeņiem tiek vērtēts kā būtisks (piemēram, Norupītes un Urgas upes apkārtnē).(sk. pie Ūdensapgādes un kanalizācijas)

Lai saglabātu un uzlabotu vides kvalitāti, ir nepieciešams arī savlaicīgi risināt infrastruktūras (ceļi, ūdensapgāde un kanalizācija, siltumapgāde, mājoklis) sadaļā minētās problēmas. Nepieciešams izstrādāt Ogres novada teritoriālpilnplānojumu, veicināt kopīgas infrastruktūras attīstību visā novada teritorijā, paaugstināt iedzīvotāju vides apziņas līmeni, kā arī nepieciešamības gadījumā sadarboties ar citām pašvaldībām specifisku jautājumu risināšanā (piem. atkritumu šķirošana un pārstrāde). Nerisinot minētās problēmas, var pasliktināties vides kvalitāte, veidoties pārapdzīvota vieta ar tam sekojošu kultūrainavas degradāciju.

Kopēju pašvaldības un valsts institūciju rīcību prasa arī paaugstināti nekontrolējama piesārņojuma draudi no piesārņojuma avotiem Ogres un Daugavas augštecēs.

Īpaša uzmanība pievēršama iedzīvotāju vides apziņas līmeņa paaugstināšanai – gan dabas, gan vides aizsardzības jomās. Bez iedzīvotāju atbalsta un izpratnes nav iespējams runāt par dabas un dzīves vides kvalitātes uzlabošanu.

TŪRISMS

Visā pasaulē tūrisms ir viena no vadošajām izaugsmes nozarēm, kas tiek uzskatīta par stratēģisku ekonomiskās attīstības un nodarbinātības prioritāti. Tūrisms ietekmē ikvienas sabiedrības sociālo, kultūras un ekonomisko dzīvi, savukārt, minētās sfēras ietekmē tūrisma attīstību.

Latvija ir tūrisma attīstības iespējām bagāta zeme, jo Latvijā ir resursi jaunu tūrisma produktu izveidei, esošo apzināšanai un to konkurētspējas palielināšanai. Latvijai ir izdevīgs ģeogrāfiskais izvietojums, Latvija un Baltijas valstis strauji attīstās kā ekonomiski aktīvs reģions, un pasaules un Eiropas mērogā Latvija ir jauns tūrisma galamērķa piedāvājums.

Latvijā ir vērojamas pozitīvas tūrisma nozares attīstības tendences, un tā ir noteikta kā viena no valsts prioritātēm.

Nemot vērā tūrisma nozares nozīmi valsts tautsaimniecībā, tās ietekme un attīstības tendences jāapskata atsevišķi attīstības programmā.

Ogres rajonā un tai skaitā Ogres novadā tūrisma nozares aktīva attīstība sākās ar 2000.gadu. Novada teritorijā darbojas rajona pašvaldību kopīgi izveidota aģentūra "Ogres rajona Tūrisma informācijas centrs", kas darbu uzsāka 2002. gada 1. novembrī, reorganizējot BO SIA "Ogres Tūrisma informācijas centrs". Aģentūra ir tieša BO SIA "Ogres TIC" mantas, tiesību un saistību pārņēmēja.

Aģentūras funkcijas ir:

- ✚ veicināt un koordinēt tūrisma attīstību Ogres rajonā, tai skaitā Ogres novadā,
- ✚ sniegt informāciju par Ogres rajonu, tai skaitā par Ogres novadu, Vidzemi un Latviju.

Aģentūras kompetencē ir:

- ✚ apzināt, veidot, atjaunot un papildināt datu bāzi par:
 - ⇒ Ogres rajona (tai skaitā Ogres novada), Vidzemes un Latvijas tūrisma objektiem, to darba laiku, izmaksām un iespējām tos apmeklēt,
 - ⇒ citu Latvijas Tūrisma informācijas centru galveno informāciju,
 - ⇒ ienākošā un izejošā tūrisma pakalpojumu sniedzēju, tūrisma firmu galveno informāciju,
 - ⇒ Ogres rajona (tai skaitā Ogres novada) pašvaldību un privāto uzņēmumu galveno informāciju.
- ✚ nodrošināt jebkuru interesentu ar viņam nepieciešamo informāciju,
- ✚ apstrādāt un atbildēt uz jebkurā formā (e-pasts, telefons, fakss) saņemtu informācijas pieprasījumu,
- ✚ veidot un izplatīt dažāda veida informatīvos materiālus par tūrisma iespējām Ogres rajonā (tai skaitā Ogres novadā), koordinēt to veidošanu.
- ✚ piedalīties projektā, kas saistīts ar tūrisma attīstību Ogres rajonā (tai skaitā Ogres novadā), izstrādē un finansējuma piesaistē.

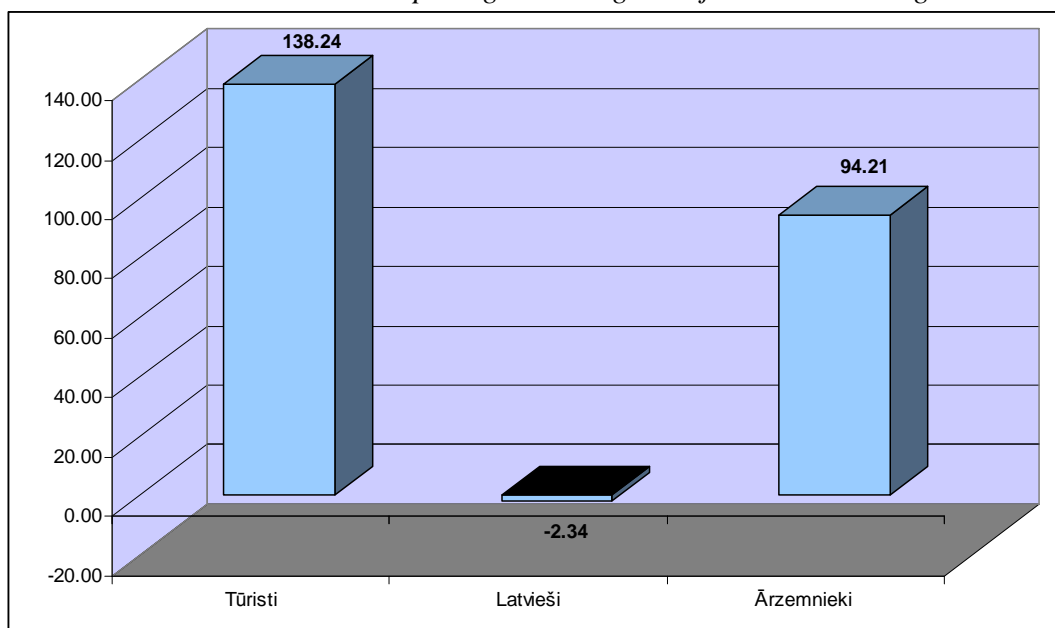
Tūristu piesaistes veicināšanai un Ogres rajona kā tūrisma galamērķa popularizēšanai regulāri tiek veikti apjomīgi ar mārketinga aktivitātēm saistīti pasākumi, kā, piemēram, bukletu izdošana, informācijas izvietošana Ogres mājas lapā www.ogre.lv, piedalīšanās gadatirgos, izstādēs, konferencēs, sadarbības uzturēšana un stiprināšana ar dažādām tūrisma organizācijām un masu medijiem. Notiek arī aktīva sadarbība ar citām pašvaldībām un aktīva iesaistīšanās starptautiskos projektos.

Ņemot vērā, ka būtisks ieguldījums tūrisma nozares attīstībā ir privātam sektoram, kas darbojas ar tūrisma nozari saistītajās jomās, kā, piemēram, viesnīcas, ēdināšana, atpūta, tiek sniegts atbalsts šiem uzņēmumiem un stiprināta abpusēja sadarbība.

Turklāt, lai noskaidrotu tūristu intereses un apmierinātību ar tūrisma piedāvājumu, 2003.gada vasarā Ogres rajona tūrisma apskates objektos, kā arī Ogres Vēstures un mākslas muzejā tika veikts pētījums. Tā rezultātā tika noskaidrots, ka 83% respondentu labprātāk Ogres rajonā pavadītu vienu dienu, bet 17% - nedēļas nogali un ilgāk kā divas dienas. Balstoties uz šī pētījuma rezultātiem var izdarīt secinājumu, ka tūristiem Ogres rajons šobrīd ir tikai kā vienas dienas apmeklējuma mērķis, un galvenokārt tas ir izskaidrojams ar Rīgas pilsētas tuvumu vai arī tūristu apmeklējumu caurbraucot. Lai iedrošinātu tūristus apmesties Ogres rajonā, tai skaitā Ogres novadā, ir nepieciešams radīt pievilcīgu tūrisma piedāvājumu, kas varētu būt saistīts ar svētku pasākumiem, kas ilgst vairāk par vienu dienu, atpūtas aktivitātēm, piemēram, veloceliņu maršrutiem, vai cita rakstura pasākumiem.

Lai gan pēdējos gados ir izveidojusies situācija, kad no Latvijas izbraukušo ceļotāju skaits vienmēr ir bijis augstāks par valstī iebrukušo ārzemnieku skaitu, tomēr 2004.gadā ir vērojamas izmaiņas, pieaugot ārzemnieku tūristu skaitam. Tāda pati tendence ir novērojama Ogres rajonā, tai skaitā Ogres novadā. Balstoties uz Ogres rajona TIC statistikas datiem par tūristu plūsmu apskates objektos, var secināt, ka pieaug gan kopējā tūristu plūsma, gan arī ārzemju tūristu īpatsvars.

30.attēls - Tūristu skaita pieaugums % Ogres rajonā 2000./2003.gadā

Avots: Ogres rajona TIC statistikas dati, 2003.

11.tabula - Tūristu skaits Ogres rajonā laika posmā no 2000.gada līdz 2003.gadam

Vienība	2000.	2001.	2002.	2003.
Tūristi	578	x	1089	1377
Latvieši%	97,58 %	x	97 %	95,3%
Ārzemnieki %	2,42 %	x	3 %	4,7%

Avots: Ogres rajona TIC statistikas dati, 2003.

Vērtējot piedāvāto pakalpojumu klāstu tūristiem, jāatzīmē, ka kopumā Ogres rajonā tiek piedāvāts plašs naktsmītņu, ēdināšanas pakalpojumu, atpūtas iespēju un apskates objektu klāsts.

12.tabula - Tūrisma pakalpojumu sniedzēju skaits Ogres rajonā

Vienība	2002	2003	2004
Naktsmītnes	22	26	31
Gultasvietas	324/393	424/505	786/987
Ēdināšanas iespējas	44	49	54
Aktīvās atpūtas iespējas	12	23	28
Konferenču un semināru telpas	-	5	7

Avots: Ogres rajona TIC statistikas dati, 2004

Tomēr infrastruktūra daudzviet vēl ir maz attīstīta, tūrisma produkts un tūrisma produkta mārketingis ir fragmentārs.

Situācija Ogres novadā ir atšķirīga no situācijas Ogres rajonā kopumā, jo, piemēram, Ogres novadā, tai skaitā Ogres pilsētā, trūkst naktsmītnes, t.sk. kvalitatīvas. Līdz ar to tūristiem, apmeklējot Ogres pilsētu, nākas meklēt naktsmītnes Ogres rajonā vai arī doties uz Rīgu, kā rezultātā pavadītais laiks Ogrē ir īslaicīgs, nepārsniedzot vienu dienu.

Pastāvot augstai konkurencei un pieaugot patērētāju prasībām, ir svarīgi nodrošināt augstu tūrisma pakalpojumu kvalitāti un tūrisma produktu dažādību, tādējādi sekmējot apmeklētāju piesaistīšanu.

Ir nepieciešams veikt investīcijas infrastruktūras projektos atbilstoši tūrisma sektora attīstības vajadzībām, mērķtiecīgi izmantojot pieejamos resursus, tādējādi veicinot gan tūrisma sektora, gan citu sektoru attīstību.

Sektora fragmentārais raksturs ar daudzām maza mēroga aktivitātēm norāda uz nepieciešamību lielai uzņēmēju daļai tūrisma nozarē izprast kvalitātes un regulāru apmācību nozīmi attīstības nodrošināšanā. Augstas kvalitātes produkta izstrāde pieprasa augstas kvalitātes infrastruktūru un darbiniekus. Labi apmācīts un motivēts personāls ar labām komunikācijas spējām sekmē apmeklētāju apmierinātību ar sniegtajiem pakalpojumiem un piedāvāto tūrisma produktu un rezultātā uzlabo uzņēmuma darbības rādītājus. Laba pieejamība tūrisma produktam (fiziska, informācijas un rezervācijas iespējas) ir būtiska, lai nodrošinātu sekmīgu uzņēmējdarbību tūrisma jomā. Dažādu tūrisma produktu apvienošana vienotos maršrutos/piedāvājuma paketēs, kā arī iepriekšējās pieteikšanās/rezervācijas iespēju nodrošināšana ir būtisks priekšnoteikums augstas pieejamības tūrisma produkta izveidei.

LĪDZŠINĒJĀS INVESTĪCIJAS

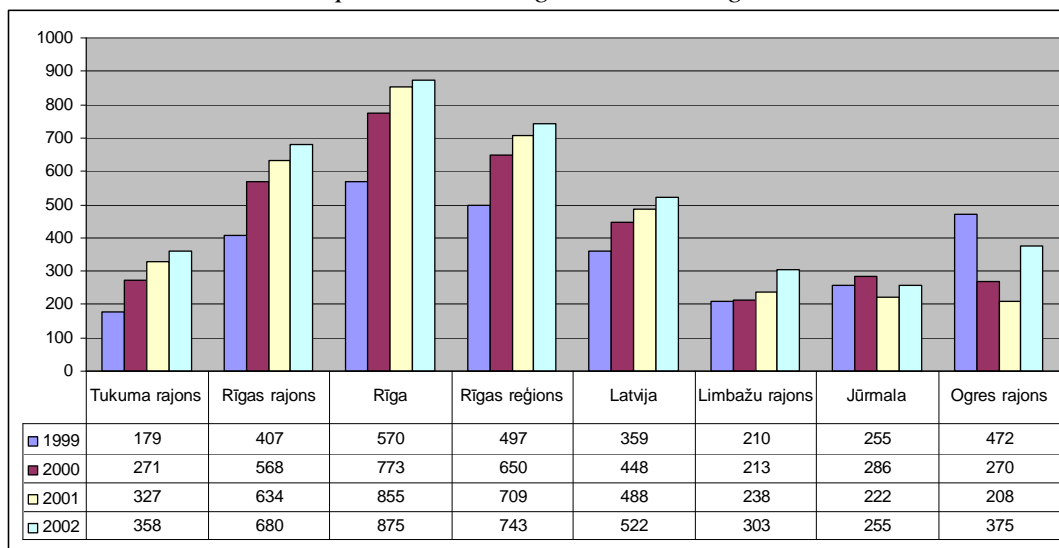
Nefinanšu investīcijas

CSP nefinanšu investīcijas aprēķina republikas pilsētu un rajonu griezumā. Šajā rādītājā ir ietverti ilgtermiņa nemateriālie ieguldījumi, dzīvojamās ēkas, citas būves un celtnes, ilggadīgie stādījumi, tehnoloģiskās mašīnas un iekārtas, pārējie pamatlīdzekļi un inventārs, kā arī pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto būvobjektu izmaksas. Latvijā kopumā nefinanšu investīcijas uz vienu iedzīvotāju 2002.gadā bija 552 lati.

Salīdzinot Rīgas plānošanas reģiona pašvaldības pēc nefinanšu investīciju apjoma uz 1 iedzīvotāju, vislielākās nefinanšu investīcijas 2002.gadā ir bijušas Rīgas pilsētā un Rīgas rajonā, un to apjomi pārsniedz vidējo nefinanšu investīciju apjomu valstī.

Ievērojami mazākas nefinanšu investīcijas ir bijušas citās Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās. Vismazākās nefinanšu investīcijas 2002.gadā bija Jūrmalas pilsētā (255 Ls uz 1 iedzīvotāju).

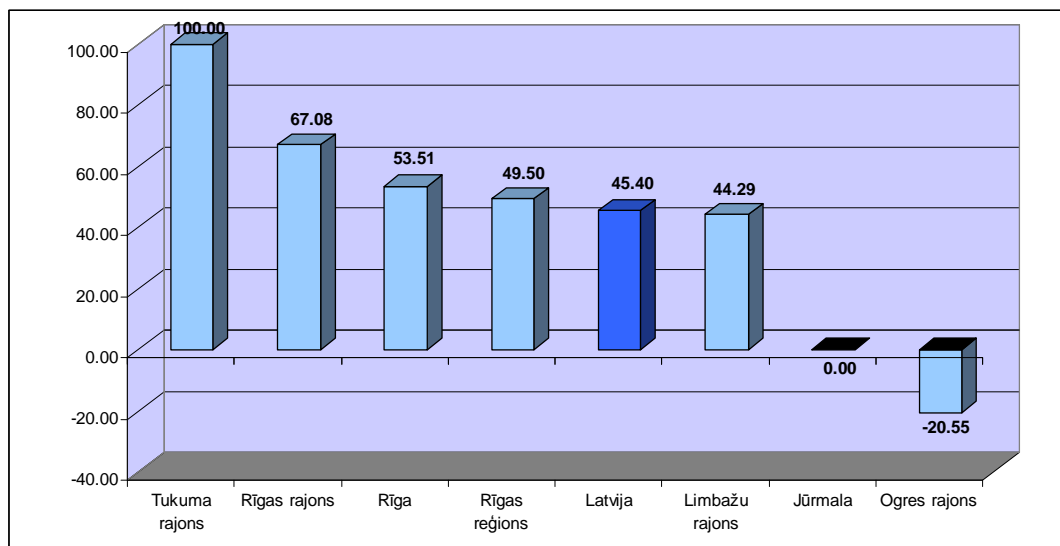
31.attēls - Nefinanšu investīcijas uz 1 iedzīvotāju (Ls) Latvijā un Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās laika posmā no 1999.gada līdz 2002.gadam

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

Laika posmā no 1999.gada līdz 2002.gadam Latvijā kopumā šis rādītājs pa gadiem ir pieaudzis par 45.40%. Salīdzinoši Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās šis rādītājs kopš 1999.gada visstraujāk ir pieaudzis Tukuma rajonā (tas ir, par 100%) un Rīgas rajonā (par 67.08%). Jūrmalas pilsētā tas ir saglabājies 1999.gada līmenī, taču Ogres rajonā samazinājies par 20.55%.

32.attēls - Nefinanšu investīciju uz 1 iedzīvotāju (Ls) pieaugums Latvijā un Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās laika posmā no 1999.gada līdz 2002.gadam

Avots: CSP, „Latvijas reģioni skaitļos”, 2003

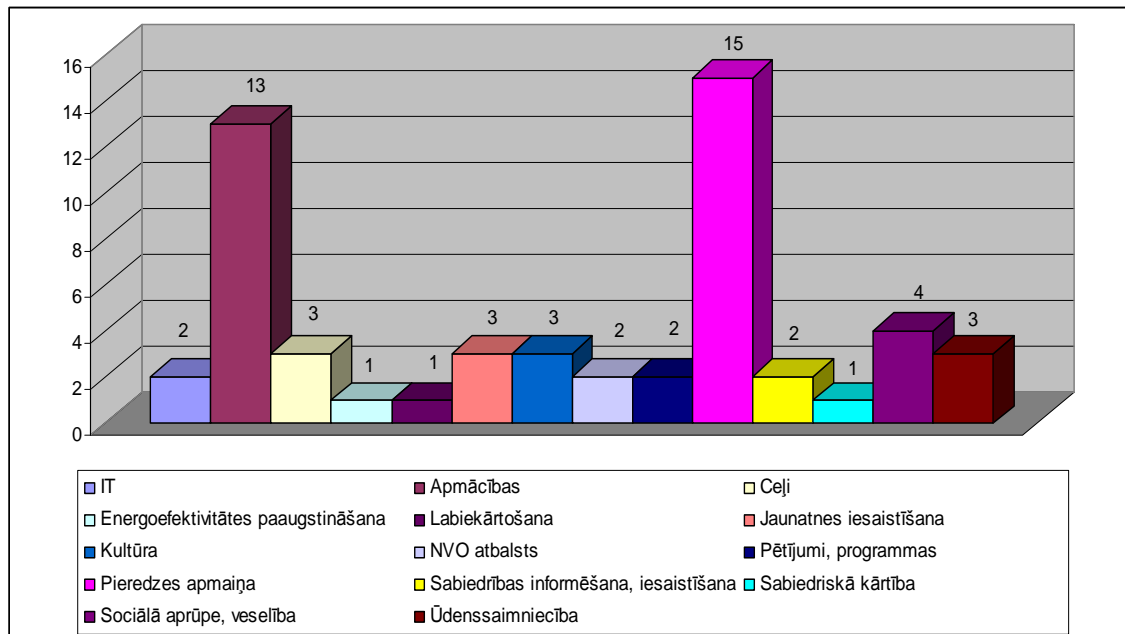
Attīstības un investīciju projekti

Lai veicinātu Ogres novada attīstību, Ogres novada dome aktīvi darbojas dažādu attīstības un investīciju projektu sagatavošanā, lai piesaistītu gan nacionālos, gan Eiropas Savienības finanšu līdzekļus. Kopš 1999.gada Ogres pašvaldība kā vadošā institūcija vai projekta partneris ir piedalījies vairāk kā 50 projektu realizācijā. Vislielākais realizēto projektu īpatsvars kopējo realizēto projektu skaitā ir projekti, kas saistīti ar pieredzes apmaiņu dažādās jomās, piemēram, izglītībā, medicīnā, enerģētikā, sportā, kultūrā. Šādu pieredzes apmaiņas projektu realizācija ir sekmējusi speciālistu kvalifikācijas paaugstināšanu un citu valstu pozitīvās pieredzes pārņemšanu.

Īpaši aktīvi Ogres novada dome ir darbojusies projektu realizācijā, kas saistīti ar apmācībām izglītības līmeņa paaugstināšanā un pašvaldības darbinieku kvalifikācijas celšanā.

Tam seko projekti, kas ir realizēti tādās jomās kā: informācijas tehnoloģijas, ceļu infrastruktūras sakārtošana lauku teritorijā, ūdenssaimniecības attīstība, labiekārtošana (ielu apgaismojums), energoefektivitātes paaugstināšana skolās, kultūra, sociālā aprūpe un veselība, sabiedriskā kārtība, NVO darbības atbalstīšana, sabiedrības informētības paaugstināšana un jaunatnes nodarbošanās aktivitātes celšana.

33.attēls - Realizēto projektu skaits Ogres novadā laika posmā no 1999.gada līdz 2004.gadam

Augstākminēto projektu īstenošanas rezultātā Ogres novadam tika piesaistīti finanšu līdzekļi dažādu nacionālu, Eiropas Savienības un citu programmu ietvaros.

Vislielākais piesaistīto investīciju īpatsvars pa realizēto projektu aktivitātēm ir bijis ūdenssaimniecības sektorā, kur tiek īstenoti tādi apjomīgi projekti kā ISPA programmas projekts „Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseina pilsētās”, SAPARD programmas projekti lauku teritorijā („Ūdensapgādes sistēmas rekonstrukcija Ogres novada Ciempupes ciematā” un „Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu rekonstrukcija Ogres novada ciematā „Kārļi””). Šo projektu rezultātā kopumā tiek plānots no SAPARD un ISPA piesaistīt Ogres novadam Ls 2 045 696.07, kas sastāda 68.4% no kopējo piesaistīto finanšu līdzekļu apjoma Ogres novadā projektu īstenošanas rezultātā.

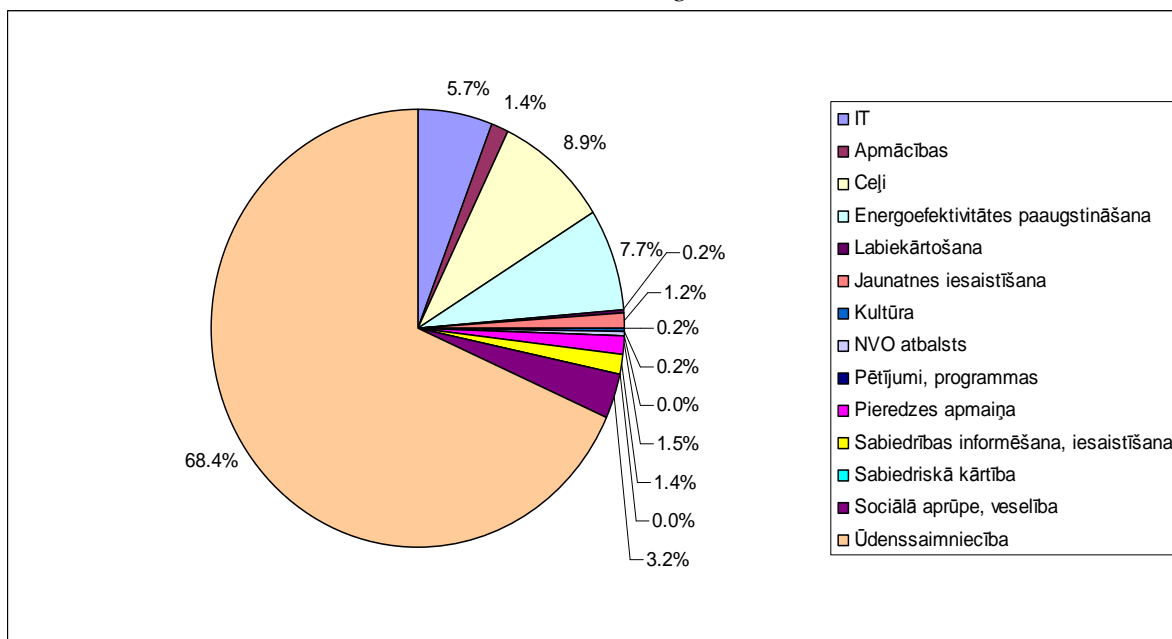
Nozīmīgas investīcijas ir piesaistītas ceļu infrastruktūras sakārtošanai, realizējot SAPARD programmas trīs projektus Ciempupē un ciematā „Kārļi”. Kopumā šajā sektorā tiek plānots apgūt SAPARD līdzekļus Ls 265 432.93 apmērā jeb 8.9% no kopējo piesaistīto finanšu līdzekļu apjoma Ogres novadā projektu īstenošanas rezultātā.

Jāatzīmē arī Ogres 1.vidusskolas renovācijas un energoefektivitātes paaugstināšanas projekta realizācija, kura ietvaros tika piesaistīti Pasaules Bankas līdzekļi Ls 230000 apmērā jeb 7.7% no kopējo piesaistīto finanšu līdzekļu apjoma Ogres novadā projektu īstenošanas rezultātā.

Būtiski ir atzīmēt IT nozares attīstību Ogres novadā. Saņemot līdzfinansējumu no ES Phare programmas, 1999.gadā tika izstrādāta Ogres rajona pilsētu mājas lapa. Ar LR Satiksmes ministrijas finansiālu atbalstu tika izveidota vienota Ogres rajona pašvaldību vienotās informācijas sistēma - PVIS.

Kopumā IT nozares attīstībai Ogres novadā no dažādiem finanšu avotiem ir piesaistīti finanšu līdzekļi Ls 171 022.32 apmērā jeb 5.7% no kopējo piesaistīto finanšu līdzekļu apjoma.

34.attēls - Piesaistīto investīciju īpatsvars pa realizēto projektu aktivitātēm laika posmā no 1999.gada līdz 2004.gadam

Ogres novada dome turpina aktīvi darboties pie dažādu esošo projektu realizācijas, kā arī pie jaunu projektu pieteikumu sagatavošanas, lai turpinātu nozaru un jomu attīstību, piesaistot finanšu līdzekļus no nacionālām, Eiropas Savienības un citām atbalsta programmām un iniciatīvām.

SVID

Stipro, vājo pušu, iespēju un draudu analīze (SVID) ir veikta, pamatojoties uz daba grupās veikto situācijas izpēti katrā blokā un ņemot vērā veikto Esošās situācijas analīzi. Tādējādi šī daļa ir uzskatāma par kopsavilkumu, kas norāda uz Ogres novada attīstības potenciālu un risināmajām problēmām.

Ekonomiskās situācijas SVID

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> ✚ Izdevīgs ģeogrāfiskais izvietojums ✚ Tuvums valsts galvaspilsētai ✚ Laba satiksme ar galvaspilsētu ✚ Uz zināšanām balstīta ražošanas bāze ✚ Cilvēkresursu esamība ✚ Pozitīva iedzīvotāju bilance ✚ Attīstīts darba tirgus ✚ Zems bezdarba līmenis ✚ Salīdzinoši plašas iespējas privātbiznesa uzsākšanai ✚ Vietējo uzņēmēju aktivitāte ✚ Uz eksportu virzīta rūpnieciskā ražošana ✚ Pašvaldības ekonomiskā aktivitāte un kapacitāte līdzekļu piesaistē (projektu realizācijas pieredze) ✚ Pievilcīga vide ārvalstu investīcijām ✚ Labi koordinēts pašvaldības un tās struktūrvienību darbs ✚ Pašvaldību datu pārvaldes tīkls ✚ Interneta tīkla pārklājuma nodrošinājums ✚ Sakaru un moderno tehnoloģiju attīstība ✚ Koordinējoša IT struktūra ✚ Lauku teritorijas esamība ✚ Tūrismam pievilcīga un aktīva vide, nozīmīgi tūrisma un kultūrvēsturiskie objekti ✚ Sporta, aktīvās atpūtas, izklaides iespējas 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Finanšu resursu nepietiekamība ✚ Kvalificēta darbaspēka trūkums ar inženiertehnisko izglītību ✚ Augsts sieviešu bezdarba īpatsvars ✚ Aktīvu uzņēmēju apvienību un nozaru asociāciju trūkums ✚ Tūrisma produktu trūkums ✚ Neattīstīts naktsmītņu un tām pielīdzināto tūrisma mītņu tīkls
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> ✚ Ārējo un vietējo investīciju piesaistes veicināšana ✚ Uzņēmējdarbības attīstīšana ✚ Jaunu darba vietu radīšana, jauno speciālistu piesaistīšana ✚ Zināšanu, pieredzes paaugstināšana, darbinieku 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Cilvēku intelektuālā potenciāla aizplūšana uz galvaspilsētu ✚ Nespēja un nevēlēšanās strādāt ar modernajām tehnoloģijām ✚ Mainīgā likumdošana, nerēķinoties ar

<p>kvalifikācijas celšana, pārkvalifikācija</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Neapbūvēto zemju izmantošana ✚ Sadarbības attīstība ar ārvalstīm, projektu attīstības sekmēšana ✚ Jaunu tehnoloģiju ieviešana ✚ Sadarbības veicināšana ar valsts institūcijām un uzņēmējiem, informācijas aprites uzlabošana, vietējo uzņēmēju atbalstīšana, reklamēšana ✚ Tirdzniecības un pakalpojumu sniegšanas spektra paplašināšana, pakalpojumu pieejamības palielināšana ✚ Naktsmītņu (viesnīca aptuveni 40 – 50 cilvēkiem) un tām pielīdzināto mītņu attīstīšana ✚ Alternatīvu lauku nodarbjū attīstīšana (ar mērķi piesaistīt tūristus) ✚ Tūristus piesaistošu objektu izveidošana ✚ Netradicionālās lauksaimniecības attīstīšana ✚ Ar tūrisma nozari saistīto uzņēmēju izglītošana ✚ Tūrisma infrastruktūras attīstīšana (novada plāni un kartes – planšetes veidā, virziena rādītāji pilsētā, apraksti pie nekomerciāliem tūrisma objektiem (akmeņi, koki utt.), informatīvās plāksnes pie kultūrvēsturiskiem objektiem (pie ēkām), veloceliņi, labiekārtotas peldvietas, skatu laukumi, dabas takas gar Ogres upi, utt.) 	<p>pašvaldības interesēm</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Pieaugošie atskaitījumi finanšu izlīdzināšanas fondam ✚ Bieža valsts politikas maiņa, neskaidrība valsts nodokļu politikā ✚ Vispārējā iedzīvotāju veselības, izglītības un sociālā stāvokļa pasliktināšanās ✚ Neaizsargāts vietējais tirgus ✚ Finansējuma samazināšana pašvaldības funkciju izpildei ✚ Neskaidrība par publiskās pārvaldes un pašvaldību reformas ietekmi uz novada attīstību ES uzstādītās prasības ✚ Nav pēctecības valsts attīstības programmu realizācijai ✚ Iedzīvotāju psiholoģiskās nedrošības pieaugums, pasliktinoties sociālekonomiskajai situācijai
--	--

Sociālās situācijas SVĪD

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> ✚ Augsta iedzīvotāju mobilitāte – spēja pārvietoties ne tikai novada ietvaros ✚ Stabila izglītības sistēma, sākot ar pirmskolas mācību iestādēm līdz profesionālās izglītības mācību iestādēm un tālākizglītības nodrošinājumam ✚ Augsta izglītības kvalitāte (80 - 85% no vidējās izglītības ieguvējiem iestājas augstskolā) ✚ Plašas mācību iestāžu izvēles iespējas ✚ Ēku tehniskais stāvoklis ir labs ar tendenci uzlaboties ✚ Plašas interešu izglītības iespējas (mūzika, māksla, basketbola skola, sporta centrs u.t.t.) ✚ Optimāls bibliotēku tīkls (3 bibliotēkas un bibliobuss) ✚ Optimāls gultu skaits stacionārai aprūpei ✚ Novadā ir infrastruktūra pieaugušo un bērnu rehabilitācijai (nepieciešams attīstīt) 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Liels pirmspensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvars (papildus slodze veselības un sociālajai aprūpei) ✚ Zems atalgojums sociālās aprūpes darbā strādājošiem ✚ Konkurētspējīgs atalgojums izglītības, kultūras, sporta, sociālās un veselības aprūpes sfērās strādājošajiem ✚ Iedzīvotāju sociālā noslāņošanās ✚ Novecojusi infrastruktūra un iekārtas skolās ✚ Bibliotēkas nav saslēgtas kopējā informācijas tīklā ✚ Nepietiekams tehniskais nodrošinājums bibliotēkā (Ogresgala pagasta bibliotēka) ✚ Izglītības iestāžu nepieejamība cilvēkiem ar kustību traucējumiem ✚ Iedzīvotāju zemā maksātspēja par

<ul style="list-style-type: none"> ✚ Izveidots primārās aprūpes ārstu tīkls ✚ Privātā sektora pakāpenisks pieaugums veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā ✚ Sociālās aprūpes pakalpojumu pieejamība ✚ Pašvaldība iegulda lielus līdzekļus sociālās aprūpes sistēmas nodrošināšanai ✚ Ir izveidots sociālais dienests, kas veic ar sociālo aprūpi saistīto jautājumu risināšanu ✚ Izveidota sociālā māja ✚ Novadā ir dienas centrs personām ar garīga rakstura traucējumiem ✚ Laba sadarbība ar NVO gan sociālās aprūpes, gan izglītības jautājumos ✚ Pašvaldības finansiālais atbalsts kultūras aktivitātēm un tautas un amatiermākslas kolektīviem ✚ Sporta klubu aktīva veidošana (arī privāto) ✚ Ieguldītas lielas investīcijas sporta attīstībā (2 halles) ✚ Hokeja halles tuvums ✚ Daudzveidīgs kultūrvēsturiskais mantojums 	<p>tālākizglītības pakalpojumiem</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Nav izveidota informācijas sistēma par veselības aprūpes iestādēm (tiek plānots) ✚ Medicīnas pakalpojumu izmaksu neatbilstība iedzīvotāju maksātspējai ✚ Iedzīvotāju saslimstības pieaugums ar sirds un asinsvadu, onkoloģiskām un tuberkulozes slimībām ✚ Nepietiekams profilaktiskās medicīnas darbs ✚ Nepilnīga koordinācija starp sociālās aprūpes dienestiem un medicīnas iestādēm ✚ Trūkst profesionālu sociālo darbinieku ✚ Vāja koordinācija starp sociālās aprūpes iestādēm ✚ Sociālās aprūpes pakalpojums nav izteikti vērst uz to, lai cilvēkus, kurus ir iespējams, atgrieztu darba tirgū ✚ Pašvaldības īpašumā nepietiekošās zemes platības liedz izvietot infrastruktūras objektus sporta, aktīvās atpūtas, tūrisma attīstībai ✚ Kompleksas informācijas trūkums par kultūras un atpūtas iespējām novadā ✚ Kultūras iestāžu tehniskā aprīkojuma trūkums un neatbilstošā kvalitāte ✚ Nav izstāžu zāles ✚ Nepietiekošs skaits viesnīcu servisa objektu ✚ Uzņēmējiem trūkst motivācijas atbalstīt sportu, jo nav izstrādāta sistēma, kas ļautu ieguldīt finanses sportā ✚ Nepietiekošs aktīvās atpūtas infrastruktūras klāsts (nav ūdensmotociklu, slēpošanas trašu u.t.t.);
<p>Iespējas</p>	<p>Draudi</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✚ Iespējas iegūt izglītību ārpus novada, nemainot dzīvesvietu ✚ Informācijas sistēmas izveidošana par veselības aprūpes iestādēm ✚ Investīciju piesaiste tehniskās bāzes sakārtošanai veselības sektorā ✚ Sociālo un veselības aprūpi koordinējošas sistēmas izveide Ogres novadā ✚ Rīgas tuvums (iespējas paplašināt kultūras un atpūtas dažādību novadā) ✚ Starptautiskā sadarbība kultūras un sporta 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Rīgas tuvums – Rīga piesaista novada skolēnus ✚ Nav pietiekoši laba sasaiste starp vidusskolu un profesionālās izglītības iestāžu un augstskolu programmām ✚ Trūkst nacionāla līmeņa attīstības programmas veselības sektorā ✚ Funkciju deleģēšana pašvaldībai, kuras tā nav gatava pārņemt (trūkst finansu) ✚ Parādās slimības, kuras veselības sistēma nav gatava ārstēt (AIDS, HIV)

<p>aktivitātēs</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Informācijas pasākumu dažādošana kultūras pasākumu organizēšanā ✚ Atpūtas iespēju daudzpusīguma palielināšana (slēpošana, ūdensmotocikli u.t.t.) ✚ Ģeogrāfiskais stāvoklis ir piemērots dažāda mēroga sacensību organizēšanai ✚ Sadarbības attīstīšana starp privāto sektoru un pašvaldību 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Avāriju un traumatisma pieaugums (šosejas, ceļu tīklu nepareizs izvietojums) ✚ Speciālistu aizplūšana uz Rīgu ✚ Kultūrvēsturiskā mantojuma infrastruktūras stāvokļa pasliktināšanās
--	---

Infrastruktūras SVID

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> ✚ Sazarots ceļu tīkls ✚ Ir izstrādāta perspektīvā pilsētas transporta shēma ✚ Dzelzceļa pieejamība kravu un pasažieru pārvadājumiem ✚ Pietiekams pasažieru autopārvadājumu tirgus ✚ Novadam izstrādāta ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu attīstības koncepcija ✚ Spēcīgi uzņēmumi atkritumu apsaimniekošanas jomā ✚ Novadam sava atkritumu izgāztuve (līdz 2010.gadam) ✚ Mūdienu prasībām atbilstošas katlu mājas ✚ Ieviesta patērētāju norēķinu sistēma siltumapgādē ✚ Daudzdzīvokļu mājās ir siltumapgādes regulēšanas mezgli ✚ Ogres pilsētā centralizētā siltumapgādes sistēma ✚ Nepārtraukta karstā ūdens piegāde Ogres pilsētā ✚ Izstrādāta gāzes apgādes attīstības shēma ✚ Izstrādāta un tiek īstenota siltumapgādes stratēģija Ogres pilsētā ✚ Blīvs elektrotīklu pārklājums ✚ Laba sadarbība ar Latvenergo ✚ Nodrošināts ielu apgaismojums ✚ Daudzveidīgs mājokļa piedāvājums ✚ Izstrādāti ēku siltināšanas standartprojekti 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Trūkst tiltu pār Ogres upi ✚ Trūkst pārvadu/tuneļu pār dzelzceļa līniju ✚ Neapmierinoša ielu un ceļu seguma kvalitāte ✚ Trūkst veloceļu ✚ Nepietiekoši kustības drošības pasākumi ✚ Nepietiekoši nodrošinātas prasības cilvēkiem ar īpašām vajadzībām ✚ Speciālistu trūkums ceļu nozarē ✚ Pasažieru stacijas Jaunogrē, Pārogrē un Ciemupē ir sliktā stāvoklī ✚ Pasažieru autobusu skaits un ietilpība neatbilst reālajai pasažieru plūsmai Rīgas virzienā ✚ Autobusu pieturvietas neapmierinošā stāvoklī ✚ Zems individuālās apbūves inženiertehniskās apgādes līmenis ✚ Novecojuši ūdens piegādes tīkli ✚ Attīrīšanas iekārtas privātipašumā, sliktā stāvoklī ✚ Ūdens ņemšanas vietas ārpus novada teritorijas ✚ Individuālā apbūve pārsvarā nav pieslēgta centralizētai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai ✚ Nesakārtota lietus ūdeņu savākšanas sistēma ✚ Nav atkritumu šķirošanas un dalītās savākšanas sistēmas un infrastruktūras ✚ Ciemupē nav gāzes apgādes ✚ Relatīvi lieli siltuma zudumi dzīvojamās ēkās ✚ Izplatīta patvaļīga būvniecība ✚ Nav attīstītas daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekošanas formas ✚ Nepietiekoša elektroapgādes jauda

	<p>rūpnieciskajai zonai</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Neapmierinoša elektrotīklu kvalitāte ✚ Neekonomiska ielu apgaismojuma kvalitāte ✚ Ogres pilsētā daudz gaisa elektropārvades līniju ✚ Neapmierinošs dzīvojamā fonda tehniskais stāvoklis ✚ Neapmierinoša dzīvojamā fonda energoefektivitāte ✚ Neapmierinošs iekšpagalmu un piebraucamo ceļu stāvoklis ✚ 70.gadu ēkām tuvojas izmantošanas termiņa beigas ✚ Dzīvojamā fonda piemērošana cita veida izmantošanai ✚ Dzīvojamā fonda nepiemērotība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām ✚ Regulāri plūdu draudi un plūdu izraisītās negatīvās ietekmes ✚ Ierobežotas iespējas kapsētas attīstībai novada teritorijā
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> ✚ Tranzīta autotransporta novirzīšana pa jauno maģistrāli Rīga – Maskava ✚ Savienojosa ceļa starp maģistrālēm Rīga – Maskava un Rīga – Daugavpils izveide ✚ Satiksmes drošības projekta realizācija ✚ Iedzīvotāju un uzņēmēju iesaistīšana ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas tīklu izbūves pasākumos ✚ Atkritumu šķirošanas un pārstrādes attīstība sadarbībā ar citām pašvaldībām ✚ Siltumapgādes sistēmas rekonstrukcijas projekta īstenošana ✚ Dzīvojamā fonda un iedzīvotāju kapacitātes celšana ✚ Dzīvojamā fonda energoefektivitātes un tehniskā stāvokļa uzlabošana 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Ceļu satiksmes negadījumu skaita pieaugums ✚ Ceļu stāvokļa pasliktināšanās ✚ Ceļu uzturēšanas un būvniecības izmaksu pieaugums ✚ Pieaugoša kravu plūsma cauri apdzīvotām vietām ✚ Pakalpojumu tarifu pieaugums, kas var pārsniegt iedzīvotāju maksātspēju ✚ Atkarība no privātuzņēmuma notekūdeņu attīrīšanas jomā ✚ Pieaugošs kopējais piesārņojuma līmenis ✚ Poldera teritorijā Ogres pilsētā paaugstināti plūdu ietekmes draudi ✚ Atkarība no viena veida kurināmā – gāzes ✚ Iespēja iedzīvotājiem atslēgties no centralizētās siltumapgādes sistēmas ✚ Iespējams straujš energoresursu cenu kāpums ✚ Iespējams teritorijas trūkums jaunai dzīvojamai apbūvei (īpaši sociālajām vajadzībām) ✚ Iespējams teritorijas trūkums pašvaldību funkciju nodrošināšanai ✚ Pilsētvides un lauku ainavas degradācija

Vides SVID

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> ✚ Laba vides kvalitāte, mazpiesārņota vide ✚ Liela dabas daudzveidība ✚ Videi draudzīga kurināmā (gāzes) izmantošana ✚ Pietiekami pazemes dzeramā ūdens resursi ✚ Ir bioloģiskās attīrīšanas iekārtas 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Zemju sadrumstalošana (Rīgas tuvums) ✚ Šķērso liela automaģistrāle un intensīvi izmantojama dzelzceļa līnija ✚ Paaugstināts trokšņu līmenis atsevišķās vietās ✚ Atkritumu neatļauta izgāšana mežā ✚ Nav labiekārtotu rekreācijas teritoriju ✚ Ūdens Daugavā un Ogrē ir jau piesārņots no avotiem augštecē ✚ Ogres vecupes ezeru eutrofikācija ✚ Neapsaimniekoti urbumi ūdens ieguvei ✚ Zems iedzīvotāju vides apziņas līmenis ✚ Reālajai situācijai neatbilstošs teritorijas izmantošanas zonējums ✚ Problemātiska kontroles un uzraudzības funkciju veikšana pār notekūdeņu un ūdensapgādes sistēmām ✚ Nav teritoriālā plānojuma novadam ✚ Vides piesārņojums, kas rodas (vai ir iespējams) infrastruktūras nesakārtotības vai neatbilstības mūsdienu prasībām rezultātā (lietusūdeņu savākšanas sistēma, zemais infrastruktūras līmenis individuālās apbūves teritorijās, atkritumu šķirošanas trūkums u.c.)
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> ✚ Dalītas atkritumu šķirošanas reāla ieviešana ✚ Iedzīvotāju vides apziņas veidošana ✚ Jaunu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju veidošana, Natura 2000 vietu attīstība ✚ Ogres kā „zaļās” pilsēta (meži, ūdeņi, lauku ainava) izveide ✚ Kopīgas infrastruktūras attīstība – Ogre, Ogresgals, Ciemupe ✚ Ūdensapgādes un notekūdeņu attīrīšanas sistēmu sakārtošana programmas 800+ ietvaros 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Plūdu draudi (Rīgas HES ietekme) ✚ Pārāpdzīvotas vietas veidošanās, kultūrainavas degradācija ✚ Mežu platību samazināšanās uz apbūves rēķina ✚ Paaugstināti nekontrolējama piesārņojuma draudi no avotiem Ogres un Daugavas augštecē ✚ Paaugstināts avāriju risks uz autoceļa, dzelzceļa ✚ Antropogēnās slodzes negatīva ietekme uz zaļo zonu ✚ Iespējamā militārā lidlauka Rembates pagastā ietekme

ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA JEB VĪZIJA

Attīstības stratēģija jeb vīzija ir sagatavota, balstoties uz veikto esošās situācijas analīzi, noteikto SVID analīzi, kā arī pārrunājot novada attīstības tendences attīstības programmas darba grupās. Attīstības stratēģijas nolūks ir parādīt novada perspektīvu līdz 2013.gadam.

Ekonomiskā situācija

2013.gadā Ogres novads ir konkurētspējīgs, ar dinamisku, uz zināšanām balstītu un ilgtspējīgu ekonomiku, investīcijām un uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi, ar virzību uz ražošanas un pakalpojumu ar augstu pievienoto vērtību attīstību. Novada ekonomiskā attīstība ir balstīta uz vietējo uzņēmēju atbalstīšanu, pastāvošo uzņēmumu attīstību, vienlaicīgi veicinot jaunas uzņēmējdarbības formas un piesaistot kvalificētu darba spēku, kas nostiprinātu novada saimniecisko patstāvību un sekmētu iedzīvotāju labklājību.

Novada teritorijā ir nodrošināta augsta dzīves līmeņa vide, pieaug iedzīvotāju ienākumi un ir nodrošināta vienlīdzīga pieejamība nepieciešamajiem pakalpojumiem un infrastruktūrai, veidojot Ogres novadu par izglītības un kultūras centru.

Lai celtu Ogres novada konkurētspēju un uzlabotu sociālo situāciju, ir noteikta ekonomikas nozaru specializācija, tādējādi veicot nozaru attīstības iespēju un to tālākās attīstības tendenču padziļinātu izpēti, uzsvāru liekot uz produkcijas ar augstu pievienoto vērtību ražošanas attīstību, optimizējot ražošanas procesu un paaugstinot saražotās produkcijas konkurētspēju.

Ņemot vērā Ogres novada attīstības esošās tendences, specializācija var tikt noteikta sekojošās nozarēs:

- ✚ elektronika,
- ✚ metālapstrāde,
- ✚ kokapstrāde,
- ✚ pārtikas ražošana,
- ✚ tūrisms,
- ✚ vieglā rūpniecība.

Attīstoties uzņēmēju savstarpējai sadarbībai un izveidojoties ražošanas ķēdēm jeb klasteriem nozares ietvaros, notiek virzība uz uzņēmēju apvienību vai lielu uzņēmumu izveidošanu nozares ietvaros.

Nozīmīgs stimuls vietējo uzņēmēju sadarbības veicināšanai ir ārvalstu uzņēmēju investīciju pieaugums Latvijā, attīstot savas ražotnes Pierīgas teritorijā, ņemot vērā zemās cenas un lēto, bet profesionālo darbaspēku.

Panākot ceļu un sakaru infrastruktūras kvalitātes pilnveidošanu, ir vērojama stabila mazo un vidējo uzņēmumu skaita pieauguma tendence, palielinoties interesentu skaitam, kas ir ieinteresēti uzsākt uzņēmējdarbību Ogres novadā. Kā stimuls uzņēmējdarbības attīstībai ir biznesa inkubatora izveide.

Pārtikas ražošanā galvenais piegādātājs un produkcijas ražotājs ir lauku saimniecības. Ņemot vērā, ka iekšējās un ārējās konkurences apstākļos ir grūti pastāvēt liela skaita lauku saimniecību, kas

specializējušās tradicionālajos ražošanas veidos, ir attīstīti netradicionālās lauksaimniecības virzieni un tās produkcijas tirgus.

Pateicoties attīstītajam ražošanas sektoram, novads strādā ar augstu pievienoto vērtību, kas ļauj attīstīt rekreācijas nozari un tūrisma industriju. Tūrisma attīstība ir mērķtiecīgi veidota un balstīta uz uzņēmēju sadarbību ar pašvaldību, un ieņem nozīmīgu lomu novada teritoriju sakārtošanā un attīstības veicināšanā. Paplašinoties piedāvāto tūrisma pakalpojumu dažādībai, uzlabojot infrastruktūru (ceļus, apmešanās vietas, tūristu piesaistes objektus) un nodrošinot integrētu pieeju tūrisma pakalpojumu sniegšanā, tiek pagarināta tūrisma sezona, paildzināts tūristu uzturēšanās laiks un nodrošināti papildus ienākumi. Attīstoties tūrisma nozarei, pieaug pakalpojumu sniedzēju skaits jomās, kas ir saistītas ar tūrisma nozari. Mērķtiecīgi un ilgtspējīgi attīstīts tūrisms ir kļuvis par alternatīvu iespēju veidot jaunas darba vietas.

Sociālā situācija

Uzlabojoties novada ekonomiskajai situācijai, ir stabilizējusies arī tā sociālā vide, samazinoties sociāli nelabvēlīgajām un neaizsargātajām ģimenēm, kā arī pilnveidojoties sociālās aprūpes sistēmai un paveroties plašākām vajadzību apmierināšanas iespējām.

Izglītība

Novadā pilnveidojusies izglītības sistēma. Darbojas vēl viena pirmsskolas mācību iestāde. Ogres pamatskola nodrošina mācības līdz 9.klasei; ir paplašinātas vidusskolu telpu platības, dodot iespēju uzņemt vairāk skolēnu. Ogres novadā darbojas tirgus apstākļiem atbilstošas nozares augstskolas filiāle.

Mācību iestādēs ir uzlabota materiāli-tehniskā bāze, nodrošinot augstu mācību procesa organizācijas līmeni, izmantojot modernas tehnoloģijas. Ir samazinājusies skolēnu aizplūšana uz Rīgu.

Uzsvars tiek likts uz dažādu rehabilitācijas un dzīves apstākļu uzlabošanas pasākumu un programmu - programmas par vides pielāgošanu bērniem, draudzīgu uzturu bērniem u.c. - apguvi. Ogresgala pagastā esošajā skolā pastiprināti tiek apgūtas vides zinības.

Novada teritorijā ir izstrādāta rehabilitācijas programma bērnu ar īpašām vajadzībām integrēšanai izglītības sistēmā.

Tiek veicināta bērnu tiesību aizsardzība (veselīga dzīvesveida veicināšana; kvalitatīvas izglītības nodrošināšana; aizsardzība pret izmantošanu un vardarbību; cīņa ar HIV/AIDS, atkarībām).

Bērniem ir izveidota draudzīga mācību psiholoģiskā vide, tiek veicināta viņu motivācija mācīties. Savukārt pedagogiem ir nodrošinātas regulāras kvalifikācijas celšanas programmas.

Notiek pasākumi vecāku informēšanai bērnu apmācībai un sagatavošanai mācībām.

Skolās ir nodrošināti mācību metodiskie un tehniskie līdzekļi, ir pieejamas informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.

Ir saglabājušās visas Ogres novadā esošās profesionālās izglītības iestādes, kuras piedāvā mācības darba tirgum atbilstošās un pieprasītās specialitātēs. Ir pilnveidota materiāltehniskā bāze, kas ļauj nodrošināt kvalitatīvu apmācību, veicinot skolu beidzēju iespējas strādāt iegūtajā specialitātē.

Karjeras izglītības programmu attīstība un to īstenošana dod iespēju labāk sagatavot skolēnus tālākajam mācību procesam un izvēlēties atbilstošas programmas, lai veiksmīgi iekļautos darba tirgū. Karjeras izglītības pieejas īstenošana ir ļāvusi samazināt to skolēnu skaitu, kuri neturpina mācības profesionālās izglītības iestādēs pēc pirmā gada, un palielināt specialitātē strādājošo skaitu. Sadarbībā ar NVA un uzņēmējiem tiek īstenota programma, kas informē skolēnus par darba tirgus prasībām un īpatnībām, kā arī sniedz informāciju, kā izvēlēties savu nākotnes profesiju.

Ņemot vērā attīstības tendences, pieaug mūžizglītības un tālmācības popularitāte, tādējādi dodot iespējas un veicinot iedzīvotājus pilnveidot savas prasmes un zināšanas mūža garumā, lai saglabātu un celtu savu konkurētspēju darba tirgū.

Ogres novadā ir attīstīta interešu izglītība, kas ir pieejama visām vecumu grupām, piedāvājot iedzīvotājiem plašas gan formālās, gan neformālās izglītības iegūšanas iespējas.

Ogres novada izglītības iestādēs ieviesta pedagogu motivācijas sistēma kvalifikācijas celšanai un radoša pedagoģiskā darba uzlabošanai.

Sociālā palīdzība

Ir pilnveidojusies sadarbība starp sociālos pakalpojumus sniedzošajām iestādēm Ogres novadā. Sociālo darbinieku tīkls ir paplašinājies, kā arī notiek regulāra sociālo darbinieku sagatavošana un apmācība, dodot iespēju celt savu kvalifikāciju.

Novada Sociālajā dienestā ir izveidota vienota elektroniska datubāze, kas atvieglo darbu.

Sabiedrība tiek regulāri informēta par Sociālā dienesta darbu un sniegtajiem pakalpojumiem.

Ir izveidotas atbalsta grupas un darbojas dienas centri ģimenēm, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, veciem cilvēkiem, cilvēkiem ar atkarībām. Darbojas Sociālās krīzes centrs, kurā var vērsties ikviens interesents, saņemot kvalificēta psihologa atbalstu.

Ir notikusi virzība uz aprūpes sniegšanu pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai.

Vide ir pielāgota arī cilvēkiem ar kustību traucējumiem (transports, kultūras iestādes, skolas, bibliotēkas u.t.t.).

Ir izveidota patversme gan bērniem, gan pieaugušajiem, kuri kādu iemeslu dēļ ir palikuši bez dzīvesvietas. Tiek nodrošināta pirmās nepieciešamības palīdzības sniegšana iedzīvotājiem.

Attīstīts NVO un interešu grupu, kas apvieno cilvēkus ar līdzīgām problēmām un interesēm, sadarbības tīkls, tādā veidā piedāvājot ne tikai speciālista palīdzību, bet arī saskarsmes iespējas ar līdzcivīkiem ar līdzīgu pieredzi.

Lai risinātu mājokļu jautājumu sociāli mazaizsargāto iedzīvotāju vidū, ir izveidoti grupu dzīvokļi invalīdiem ar īpašām vajadzībām, kā arī ilgstošās sociālās aprūpes iestādes (pansiju tipa).

Sociālā palīdzībā uzsvars ir likts uz klientu efektīvu integrāciju darba tirgū un sabiedrībā, nevis tikai uz pabalstu izmaksāšanu. Izstrādāti atbalsta mehānismi sociālo riska grupu integrēšanai darba tirgū un sabiedrībā.

Veselības aprūpe

Ogres novadā darbojas ar kvalificētiem speciālistiem un modernu aprīkojumu nodrošināta slimnīca. Dziednīca ir paplašinājusi savu pakalpojumu klāstu, piedāvājot arī rehabilitācijas programmas. Medicīniskā un sociālā rehabilitācija tiek sniegta kompleksi. Ir uzlabojusies sadarbība ar sociālās aprūpes iestādēm, kā arī darbojas kopēja datubāze.

Ambulatoro aprūpi sniedz esošās iestādes, orientējot pakalpojumu tuvāk iedzīvotājam. Darbojas adekvāta primārās aprūpes ārstu sistēma, kura nodrošina kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu.

Tiek pievērsta aizvien lielāka uzmanība profilakses pasākumu attīstībai. Ir pieejamas dažādas vakcinācijas programmas (arī maksas). Bērnu vakcinācijas programmas ir bezmaksas.

Tiek veikti sistemātiski preventīvie pasākumi, uzlabota veselības aprūpe. Notiek informatīvs darbs ar sabiedrību, lai mazinātu smēķēšanu, alkoholisko, narkotisko un toksisko vielu lietošanu un popularizētu veselīgu dzīves veidu.

Regulāri tiek modernizēts tehniskais aprīkojums. Ir iegādāts kompjūtertomogrāfs. Ir izveidots vienots datoru tīkls, kas ļauj iestādēm ieviest modernās tehnoloģijas, tādējādi atvieglojot atskaišu un sagatavošanu un tehniskā darba veikšanu.

Kultūra

Ogres novadā izveidota pilnvērtīga kultūrvide, kur radīti visi apstākļi radošai brīvībai, nodrošinot materiālo un finansiālo pamatu, kas dod iespēju katram indivīdam atbilstoši viņa spējām un interesēm piedalīties gan kultūras vērtību apgūvē, gan to radīšanā.

Kultūras process saista vienotā aprītē kultūras mantojumu un vērtību jaunradi, nodrošinot kultūras nepārtrauktību un attīstību nākotnē.

Visām kultūras iestādēm ir nodrošināta kvalitatīva piekļuves iespēja - arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, t.sk., invalīdiem ar kustību traucējumiem. Visās kultūras iestādēs uzlabojusies materiāltehniskā bāze.

Labvēlīgi attīstījusies kultūras un izglītības iestāžu savstarpējā sadarbība, veicinot bērnu un jauniešu vērtīborientācijas veidošanos, viņu radošu iesaistīšanos kultūras procesā.

Kultūras dzīves veidošanā novadā aktīvi iesaistās ne tikai kultūras iestādes, bet arī nevalstiskās organizācijas, interešu grupas un atsevišķi indivīdi – radošas personības (piem., dažādu nozaru mākslinieki).

Izveidota vienota, kompleksa, regulāra sabiedrības informēšanas sistēma par kultūras norisēm visās kultūras iestādēs, iesaistot visus plašsaziņas līdzekļus, kā arī izdodot katra kalendārā gada beigās nākošā gada kultūras norišu bukletu un ikmēneša norišu kalendāru, kas tiek izplatīti arī Tūrisma informācijas centrā un Internetā, veicinot kultūrtūrisma attīstību.

Ogres novadā palielinājies esošais kultūras iestāžu skaits, pārņemot Vēstures un mākslas muzeju no Ogres rajona padomes.

Ogres novada Kultūras centrs

Ogres novada Kultūras centrs sastāv no vairākiem kultūras un tautas namiem un ir multifunkcionāla kultūras institūcija ar reģiona kultūras centra statusu, nodrošinot vienlīdzīgas iespējas visiem novada iedzīvotājiem pedālīties kultūras procesa veidošanā.

Ir atjaunota materiāltehniskā bāze, t.sk., iegādāta un uzstādīta moderna skaņas un gaismas tehnika, ieviestas modernās tehnoloģijas gan visos kultūras un tautas namos, gan Ogres Kultūras centra visās trīs zālēs, kas ļauj vienlaicīgi sniegt kvalitatīvus dažāda rakstura pakalpojumus kultūras jomā. Veikta Ogres Kultūras centra Lielās zāles renovācija, uzlabojot tajā akustiku, pārveidojot to no konferenču zāles par koncertzāli. Ir rekonstruēta Ogresgala Tautas nama skatuve un rasts jauns funkcionāls pielietojums Ciemupes Tautas namam.

Estrāde

Attīstījies privātstruktūru iniciatīva un līdzdarbība novada kultūrvides veidošanā, īpašu uzmanību veltot uz jauniešiem vērstām kultūras norisēm un atpūtas pasākumiem vasaras sezonā.

Sadarbībā ar pašvaldības kultūras iestādēm, tiek rīkotas valsts un starptautiska mēroga kultūras norises vasarā, kas veicina kultūrtūrisma attīstību.

Ogres muzejs

Atrisināts muzeja telpu jautājums: muzeja pastāvīgā ekspozīcija "Ogre – peldu un gaisa kūrorts", izstāžu zāles, lasītava un darbinieku telpas iekārtotas renovētajā ēkā, kurai uzcelta piebūve mūsdienīgas izstāžu zāles vajadzībām ar atbilstošu tehnisko aprīkojumu. Ēkai līdzās iekārtots muzeja suvenīru un mākslas salons.

Renovēta un labiekārtota muzeja krātuves ēka Kranciema ielā 3, kas pilnībā atbilst MK noteikumos "Par Nacionālo muzeju krājumu" izvirzītajām prasībām un kritērijiem. Rūpējoties par krājumu saglabāšanu, vairums krājuma priekšmetu ir fiksēti un pieejami apskatei arī digitālā formātā.

Bibliotēkas

Ogres Centrālā bibliotēka ir ieguvusi reģiona galvenās bibliotēkas statusu.

Ir pilnveidojusies gan galvenās, gan filiālbibliotēku materiāltehniskā bāze. Turpina attīstīties bibliotēku fonds gan tradicionālā, gan elektroniskā formātā. Ir izveidota sistēma vērtīgākās informācijas saglabāšanai DVD un CD formātos. Notiek regulāra darbinieku un sistēmas lietotāju apmācība IT iespēju izmantošanā gan darbiniekiem, gan bibliotēkas lietotājiem, nodrošinot apmeklētājiem moderno tehnoloģiju piedāvāto iespēju (elektroniskie katalogi un citas datu bāzes,

informācijas saglabāšana CD un DVD, dokumentu saņemšana un sūtīšana, u.c.) pilnvērtīgu izmantošanu informācijas ieguvē un apstrādē. Regulāri tiek papildinātas bibliotēkās veidotās datu bāzes (Ogres novada pašvaldības lēmumi; novadpētniecība; elektroniskais katalogs).

Bibliotēkas pilnveidojušas neformālās izglītības centra lomu, piedāvājot saturu, apmācību un atbalstu iedzīvotājiem jebkurā vecumā, pilnībā izmantojot e-izglītības potenciālu.

Bibliotēkas dod būtisku ieguldījumu funkcionāli izglītotas informācijas sabiedrības attīstībā, veicinot lasīšanu un piedāvājot daudzveidīgas aktivitātes (literatūras un mākslas darbu izstādes, tematiskus pasākumus, tikšanās ar autoriem, konkursus, u.c.).

Bibliotēku infrastruktūra pielāgota cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Arī filiālbibliotēkās ir izveidota atsevišķa bērnu literatūras nodaļa, kas iekārtota un aprīkota atbilstoši mērķauditorijai, tādējādi veicinot draudzīgu vidi ikvienam klientam.

Paplašināta un pilnveidota mobilās bibliotēkas – bibliobusa darbība, nodrošinot bibliotekāro un informacionālo pakalpojumu pieejamību reģiona iedzīvotājiem, īpašu uzmanību pievēršot sociālās un digitālās atstumtības riska grupām.

Sports

Novada stadionos un sporta laukumos ir veikta rekonstrukcija, un tie ir pieejami iedzīvotājiem sporta aktivitāšu veikšanai. Lai sekmētu to saglabāšanu, ir nodrošināta sporta laukumu un stadionu uzraudzība visā Ogres novadā.

Papildus tam ir izveidoti vai pilnveidoti sporta laukumi dzīvojamo māju pagalmos, kas dod papildus brīvā laika pavadīšanas iespējas un nodrošina veselīgas sociālās vides veidošanu.

Ogres novadā ir palielinājies sporta būvju skaits, kā arī iedzīvotāju skaits, kuri izmanto esošo infrastruktūru savu prasmju un spēju celšanai.

Papildus vērtība tiek veltīta aktīvas atpūtas iespēju radīšanai un popularizēšanai (slēpošanas trase, ūdenssporta aktivitātes, skeitparks u.t.t.).

Notiek dažādas aktivitātes sporta un veselīga dzīves veida popularizēšanai sabiedrības vidū. Tiek turpināti ikgadējie sporta pasākumi, piesaistot sponsorus un paplašinot to spektru, īpaši orientējoties uz bērniem un jauniešiem, kā arī piesaistot ārvalstu dalībniekus. Tiek rīkotas gan skolu, gan rajona, gan valsts mēroga, gan Baltijas valstu un Eiropas līmeņa sacensības gan bērnu, gan jauniešu, gan pieaugušo vecuma grupām dažādos sporta veidos. Attīstītā infrastruktūra ļauj sarīkot sacensības augstvērtīgā līmenī, kā arī veicina Ogres novada sportistu sasniegto rezultātu uzlabošanu.

Infrastruktūra

Transports

Novada teritoriju šķērso divi nacionālas nozīmes autoceļi, kas atbilst starptautisko standartu prasībām.

Rīgas-Maskavas autoceļš novirza kravas tranzītu ārpus Ogres pilsētas, savukārt inženierbūves Ogres pilsētā ļauj transportam nešķērsot pilsētas centru un paaugstina kustības drošību. Līdz ar to ir likvidēti transporta sastrēgumi. Maģistrālās ielas un galvenie ceļi ir rekonstruēti atbilstoši transporta plūsmai, savukārt parējās ielās ir uzlabota ceļa seguma kvalitāte, samazinot gaisa piesārņojumu un troksni. Norāžu sistēma ļauj viegli un ātri sasniegt interesējošo objektu visā novada teritorijā.

Ogrē iespējams iznomāt velosipēdus un droši pārvietoties ar tiem, jo pilsētā un ārpus tās ir izveidots veloceliņu tīkls, kas paredzēts gan iedzīvotāju, gan tūristu satiksmei. Ogres novadu šķērso nacionālas nozīmes veloceliņš.

Pilsētā un ciemos ielas un ietves ir modernizētas, piemērojot tās cilvēkiem ar kustības traucējumiem un bērnu ratiņiem.

Sabiedriskais transports - autobusi un dzelzceļš - darbojas vienotā sistēmā, ļaujot ērti un ātri pārvietoties novada teritorijā un samazinot nepieciešamību izmantot personīgo autotransportu.

Pilsētā ir izbūvēta daudzstāvu autonomvietne, novēršot autotransporta novietošanas problēmu.

Mājoklis un pilsētvide

Pilsētā ir vairāki lokāli centri, kas sadala aktivitātes, cilvēku un transporta plūsmas. Vēsturiskais pilsētas centrs ir apdzīvots, draudzīgs gājējiem un pievilcīgs tūristiem, piedāvājot daudzveidīgas izklaides un atpūtas iespējas.

Iedzīvotājiem ir pieejami dažādi mājokļu veidi atbilstoši to maksātspējai - dzīvokļi daudzstāvu ēkās, kā arī savrupmājas un rindu ēkas.

Ogres pilsētā ir saglabāta raksturīgā pilsētvide ar lielu apzaļumojuma īpatsvaru un retinātu apbūvi, ir atjaunotas vēsturiskās ēkas.

Saglabātas zaļās teritorijas daudzstāvu namu pagalmos Ogrē. Daudzstāvu namu pagalmos izvietotas daudzveidīgas rotaļu iekārtas dažāda vecuma bērniem un nodrošinātas sportošanas iespējas pusaudžiem.

Uzsākti priekšdarbi PSRS laikā uzcelto 9-stāvu paneļa ēku pārbūvei vai nojaukšanai, veidojot cilvēkiem draudzīgu vidi.

Daudzdzīvokļu mājas apsaimnieko vairākas apsaimniekošanas biedrības, kas savā starpā konkurē, nodrošinot augstu pakalpojumu kvalitāti. Iedzīvotāji radoši un aktīvi piedalās savas apkārtnes labiekārtošanā.

Pašvaldība stimulē iedzīvotājus uzlabot savus dzīves apstākļus un taupīt enerģiju.

Pašvaldība nodrošina mazaizsargātos iedzīvotājus, jaunās un daudz bērnu ģimenes, kā arī pašvaldības darbiniekus ar sociālajiem dzīvokļiem un pašvaldības īres mājām.

Jaunās būves pilsētā ir arhitektoniskas vērtības, kas ceļ iedzīvotāju pašapziņu un lepnumu par savu dzīvesvietu, kā arī piesaista tūristus.

Dārzkopību sabiedrību teritorijas "Urga", "Urdziņa", "Lašupes" un "Ogre" ir pārveidotas par labiekārtotiem individuālās apbūves dzīvojamajiem rajoniem, vienlaikus saglabājot iespēju pastāvēt arī mazdārziņiem, kur atpūsties pilsētas iedzīvotājiem.

Pilsētā ir nodrošināts pietiekams komercdarbībai nepieciešamo telpu apjoms.

Video novērošanas sistēmas pilsētā ļauj kontrolēt situāciju sabiedriskajās vietās, paaugstinot iedzīvotāju un viesu drošību un samazinot huligānismu.

Novadā ir Zilā karoga standartam atbilstoša pludmale.

Ir atrisināta pavasara plūdu problēma Ogres pilsētā.

Novadā ir atrisināta kapsētu problēma.

Inženierapgāde

Vairums mājsaimniecību Ogres novadā ir pieslēgtas centralizētai ūdensapgādei un kanalizācijai, tādejādi samazinot pazemes un virszemes ūdeņu piesārņošanas iespēju. Dzeramā ūdens kvalitāte atbilst Eiropas savienības standartiem. Notekūdens zudumi trasēs ir 0% (0,1m³).

Individuālās notekūdeņu attīrīšanas sistēmas atbilst vides aizsardzības prasībām un tās tiek regulāri kontrolētas.

Esošas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas ir rekonstruētas, samazinot zudumus tīklos un lietus ūdeņu infiltrāciju kanalizācijas sistēmā. Pilsētā ir izbūvēta efektīva lietus ūdeņu novadīšanas sistēma.

Uzsākti priekšdarbi jaunu notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izbūvei.

Centralizēta siltumapgāde ir konkurētspējīga ar individuālām apkures sistēmām pilsētā. Ogresgalā atrisināts jautājums par daudzdzīvokļu ēku centralizētu apkuri. Apkures nodrošināšanā palielinās atjaunojamo energoresursu izmantošana.

Gāzes apgādes tīkli aptver lielākās apdzīvotās vietas un lielāko Ogres pilsētas daļu.

Novadā nav neelektrificētu mājsaimniecību. Elektroapgādes jaudas un pieslēgumu vietas atbilst iedzīvotāju, ražotāju un pakalpojumu sniedzēju vajadzībām.

Atkritumu apsaimniekošana

Novadā ir izstrādāts atkritumu apsaimniekošanas plāns, veicinot dalītas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas reālu darbību un noglabājamo atkritumu apjoma samazināšanos. Iedzīvotāji un uzņēmēji ir izglītoti un motivēti šķirot atkritumus. Praktiski nenotiek atkritumu izgāšana mežos u.c. pamestās vietās.

Atkritumu izgāztuves “Ķilupe” teritorija ir rekultivēta un pārveidota par rajona nozīmes atkritumu šķirošanas un pirmapstrādes vietu.

Vide

Novada iedzīvotājiem piemīt augsts vides apziņas līmenis.

Skolās tiek izstrādāti projekta darbi par vides tēmām.

Ik gadu pašvaldība piešķir stipendiju aktuālu novada vides problēmu izpētei.

Izstrādātais novada teritorijas plānojums ļauj saglabāt raksturīgo lauku kultūrainavu Ogresgala pagastā, ierobežojot apbūvi.

Ogres upes ieleja, būdama sakopta atpūtas vieta, saglabā savu unikalitāti un skaistumu, saglabājas arī biotopi un reto augu atradnes.

Ogres Zilie kalni ir populāra, labiekārtota atpūtas vieta Pierīgā, vienlaikus esot Eiropas nozīmes aizsargājama dabas teritorija.

Izstrādāti un darbojas pašvaldības pārziņā esošo dabas teritoriju apsaimniekošanas plāni.

Apturēta Ogres upes vecupes ezeru tālāka eutrofikācija un aizaugšana. To teritorija izveidota par videi draudzīgu atpūtas vietu ar iespēju maksšķerēt un vērot putnus, piesaistot tūristus.

IETEIKUMI

Ņemot vērā Esošās situācijas analīzi, kā arī Vīziju, zemāk tiek sniegti ieteikumi, lai nodrošinātu labvēlīgu novada attīstību.

Demogrāfija & Nodarbinātība

- ✚ Noteikt pašvaldības atbalsta līdzekļus bērnu dzimšanas veicināšanai;
- ✚ Rīkot iedzīvotāju aptauju par to, kas varētu sekmēt dzimstības paaugstināšanos;
- ✚ Radīt jaunas darba vietas, īpašu uzmanību pievēršot darba vietu radīšanai sievietēm;
- ✚ Izstrādāt sociālās integrācijas programmu;
- ✚ Veicināt darbaspēka sagatavošanu atbilstoši pieprasījumam darba tirgū.

Ekonomika & Uzņēmējdarbība & Investīcijas

- ✚ Stiprināt novada ekonomikas attīstību;
- ✚ Stiprināt un veicināt uzņēmējdarbības, kas virzīta uz ražošanu un pakalpojumiem ar augstu pievienoto vērtību, attīstību;
- ✚ Sekmēt un atbalstīt novada iedzīvotāju uzņēmējdarbības aktivitātes un iniciatīvas;
- ✚ Stimulēt uzņēmējdarbībai un investīcijām labvēlīgas vides veidošanos;
- ✚ Izstrādāt novada detālplānojumu un novērtēt iespējas teritoriju izmantošanai rūpnieciskās darbības attīstībai (pilnveidot neizmantoto lauku teritoriju izmantošanu);
- ✚ Izstrādāt novada mārketinga pasākumu plānu novada tēla popularizēšanai;
- ✚ Izpētīt investoru prasības un izstrādāt piedāvājumu investoriem;
- ✚ Izpētīt pašvaldības līdzšinējās atbalsta un sadarbības formas ar uzņēmējiem;
- ✚ Aktivizēt dialogu ar uzņēmējiem un izstrādāt uzņēmēju atbalsta programmu;
- ✚ Īstenot publisko privāto investīciju partnerību (PPP) novada infrastruktūras attīstībai;
- ✚ Īstenot un attīstīt pašvaldības sadarbību ar NVO;
- ✚ Palīdzēt ES fondu apgūšanā, sniegt informāciju par pieejamo ES fondu piesaistes iespējām un apgūšanas kārtību;
- ✚ Sekmēt finanšu atbalsta pieejamības nodrošināšanu uzņēmējdarbībai;
- ✚ Izstrādāt tūrisma pasākumu stratēģiju;
- ✚ Veikt tūrisma objektu sakārtošanu un jaunu objektu izveidošanu;
- ✚ Sekmēt izklaides iespēju palielināšanos novadā;
- ✚ Popularizēt IT risinājumus, veikt apmācības un attīstīt IKT kā atbalsta jomu.

Pašvaldības kapacitātes stiprināšana

- ✚ Organizēt apmācības, rosināt darbiniekus piedalīties dažādos semināros un sekmēt pieredzes apmaiņas aktivitātes, tādējādi uzlabojot pašvaldības darbinieku prasmju un zināšanu līmeni;
- ✚ Veicināt projektu sagatavošanu, sadarbību ar citām pašvaldībām un sadraudzības pilsētām;
- ✚ Veikt socioloģisko pētījumu izstrādi;
- ✚ Nodrošināt un uzlabot rajona portāla darbību un dialoga iespējas tajā;
- ✚ Veicināt pašvaldības darbinieku IT iemaņu un zināšanu celšanu;
- ✚ Izstrādāt pašvaldības pakalpojumu optimizācijas modeli;

- ✚ Izstrādāt sabiedrisko attiecību stratēģiju ar nolūku aktīvāk izmantot vietējo presi, radio un TV dialogam ar iedzīvotājiem, uzņēmējiem u.c. interešu grupām.

Izglītība

- ✚ Turpināt pilnveidot esošās izglītības sistēmas darbību un veicināt infrastruktūras un aprīkojuma pilnveidošanu;
- ✚ Izveidot vēl vienu pirmsskolas izglītības iestādi, nodrošināt mācības līdz 9.klasei Ogres pamatskolā, paplašināt esošās Ogres novada vidusskolu ēku telpas, dodot iespēju uzņemt vairāk skolēnu, kā arī izveidot augstskolas filiāli, kas piedāvātu mācības tirgus apstākļos aktuālās jomās;
- ✚ Uzlabot mācību iestāžu materiāl-tehnisko stāvokli, kā arī modernizēt mācību iestāžu aprīkojumu un pilnveidot mācību metodiskos līdzekļus. Pilnveidot mācību iestāžu infrastruktūru, lai tā būtu pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem;
- ✚ Turpināt darbu pie rehabilitācijas programmu un korekcijas programmu izstrādes un ieviešanas. Veicināt jauniešu ar īpašām vajadzībām integrēšanu kopējā izglītības sistēmā;
- ✚ Radīt bērniem draudzīgu mācību psiholoģisko vidi, drošības sajūtu, veicināt viņu motivāciju mācīties. Veicināt bērnu tiesību aizsardzības ievērošanu (veselīga dzīvesveida veicināšana; kvalitatīvas izglītības nodrošināšana; aizsardzība pret izmantošanu un vardarbību; cīņa ar HIV/AIDS, cīņa ar atkarībām);
- ✚ Turpināt iesākto darbu pie vecāku informēšanas un sagatavošanas, lai nodrošinātu pirmsskolas vecuma bērnu apmācību un pilnvērtīgu iesaistīšanos mācību programmās;
- ✚ Radīt iespējas turpināt darbu pie pedagogu kvalifikācijas pilnveidošanas;
- ✚ Turpināt sadarbību ar uzņēmējiem un sekot līdzi darba tirgus specifikai, izstrādājot mācību programmas profesionālajās izglītības iestādēs. Pilnveidot izglītības programmas profesionālajā izglītībā ekonomikai svarīgās nozarēs;
- ✚ Vērst uzmanību uz karjeras izglītības pieejas ieviešanu izglītības iestādēs, kas ļautu veiksmīgāk izvēlēties turpmākos mācību virzienus. Informēt skolēnus par darba tirgus specifiku un pieprasītākajām profesijām;
- ✚ Pilnveidot un veicināt mūžizglītības attīstību un popularizēšanu iedzīvotāju vidū, lai veicinātu konkurētspēju darba tirgū (pilnveidojot prasmes un kvalifikāciju). Piedāvāt iedzīvotājiem plašas formālās un neformālās izglītības iespējas;
- ✚ Stiprināt sadarbību starp sociālajiem partneriem un izglītības iestādēm.
- ✚ Veicināt veselīga uztura, higiēnas pasākumu un sanitāro normu ievērošanu izglītības iestādēs, mazināt kaitīgo ieradumu izplatīšanos, veicot preventīvos pasākumus

Sociālā palīdzība

- ✚ Veicināt sadarbību starp Sociālo dienestu un citām institūcijām, kuru darbs ir saistīts ar sociālo aprūpi skarošiem jautājumiem;
- ✚ Paplašināt sociālo darbinieku tīklu. Veicināt sociālo darbinieku apmācību un kvalifikācijas celšanu, dodot iespēju iegūt arī profesionālo izglītību. Palielināt sociālo darbinieku skaitu;
- ✚ Veicināt sociālā darba prestiža celšanos un nostiprināšanos;
- ✚ Informēt sabiedrību par Sociālā dienesta darbību un sniegtajiem pakalpojumiem;
- ✚ Izveidot atbalsta grupas un dienas centrus ģimenēm, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, veciem cilvēkiem, cilvēkiem ar atkarībām. Izstrādāt un īstenot rehabilitācijas programmas (programmas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (tai skaitā ar invaliditāti); bērniem un jauniešiem, kas cietuši

vardarbībā, kā arī ar alkohola un narkotiku atkarību problēmām, ielu bērniem; rehabilitācijas programmas cilvēkiem pēc smagām slimībām, avārijām; ar intelekta traucējumiem). Attīstīt probācijas dienestu;

- ✚ Izveidot patversmi gan bērniem, gan pieaugušajiem, kuri kādu iemeslu dēļ ir palikuši bez dzīvesvietas. Nodrošināt pirmās nepieciešamības palīdzības sniegšanu;
- ✚ Turpināt pilnveidot sociālās palīdzības sniegšanu pēc iespējas tuvāk pacienta dzīves vietai (aprūpe mājās);
- ✚ Turpināt pilnveidot esošo sociālās palīdzības sistēmu, vēršot uzmanību uz infrastruktūras un aprīkojuma pilnveidošanu, atjaunošanu;
- ✚ Nodrošināt apmācības sociālo riska grupu veiksmīgai integrācijai darba tirgū un sabiedrībā;
- ✚ Ieviest atbalsta mehānismu, lai veicinātu sociālo riska grupu iekļaušanos darba tirgū;
- ✚ Izmantot IKT tehnoloģijas sociālo riska grupu apmācībā;
- ✚ Sniegt pakalpojumus, kas ir vērsti uz atbalstu klienta integrēšanai darba tirgū un sabiedrībā, nevis tikai uz pabalstu maksāšanu.

Veselības aprūpe

- ✚ Turpināt pilnveidot esošo veselības aprūpes sistēmu, vēršot uzmanību uz infrastruktūras un aprīkojuma pilnveidošanu, atjaunošanu;
- ✚ Organizēt medicīniskās un sociālās rehabilitācijas kompleksus risinājumus;
- ✚ Pilnveidot sadarbību ar sociālās aprūpes iestādēm;
- ✚ Organizēt ambulatoro aprūpi pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai. Veicināt primārās aprūpes ārstu sistēmas darbību;
- ✚ Veicināt profilakses nozīmi un nepieciešamību iedzīvotāju veselības uzlabošanai un aizsardzībai. Nodrošināt visu vakcināciju programmu pieejamību. Rūpēties, lai bērnu vakcinācijas programmas būtu bez maksas;
- ✚ Veikt sistemātiskus preventīvos pasākumus, uzlabot veselības aprūpi. Veikt informatīvu darbu ar sabiedrību, lai mazinātu iedzīvotāju ar atkarībām skaitu (alkohols, narkotikas, toksiskās vielas u.t.t.);
- ✚ Veicināt gan darba devēju ieinteresētību veikt darbinieku veselības apdrošināšanu, gan katra iedzīvotāja ieinteresētību apdrošināt savu veselību.

Kultūra & Sports

- ✚ Saglabāt un tehniski pilnveidot esošo kultūras iestāžu tīklu, uzlabojot gan infrastruktūras stāvokli, gan aprīkojot ar nepieciešamo aparatūru. Nodrošināt piekļuves iespējas cilvēkiem ar kustību traucējumiem;
- ✚ Popularizēt kultūras aktivitātes, veicināt sabiedrības iesaistīšanos pašdarbības pulciņos, tādējādi paplašinot brīvā laika pavadīšanas iespējas;
- ✚ Veicināt kultūrtūrisma attīstību, iepazīšanu, popularizēšanu un saglabāšanu;
- ✚ Veicināt sadarbību pasākumu organizēšanā starp kultūras un izglītības iestādēm. Veicināt bērnu un jauniešu vērtīborientācijas veidošanos;
- ✚ Uzlabot informācijas nodrošināšanu par pasākumiem, piedāvājot dažādus informācijas kanālus un pasniegšanas veidus. Turpināt jau izveidojušos sadarbību ar avīzēm, televīziju, taču būtiski paplašinot informācijas klāstu un dažādojot informācijas nodošanu;
- ✚ Paplašināt esošo kultūras iestāžu skaitu ar Vēstures un mākslas muzeju;
- ✚ Saglabāt un tehniski pilnveidot esošo bibliotēkas iestāžu tīklu un pilnveidot to infrastruktūru;

- ✚ Ieviest moderno tehnoloģiju izmantošanu materiālu uzglabāšanai;
- ✚ Turpināt darbu pie speciālistu apmācīšanas, kā arī savu speciālistu iesaistīšanas citu sagatavošanā;
- ✚ Paplašināt bibliotēkas funkcijas (apmācības, konsultācijas, moderno tehnoloģiju pakalpojumi, mobilās bibliotēkas pakalpojumi - bibliobuss u.t.t.);
- ✚ Attīstīt un pilnveidot sporta infrastruktūras bāzi (īpaši stadionus un sporta laukumus);
- ✚ Popularizēt aktīvu dzīves veidu sabiedrībā;
- ✚ Iesaistīt privāto sektoru sporta infrastruktūras veidošanā un atbalsta sniegšanā sporta attīstībai;
- ✚ Veicināt sporta kompleksu veidošanu un kvalitatīvu uzturēšanu;
- ✚ Turpināt dažāda līmeņa, t.sk., arī Baltijas valstu un Eiropas līmeņa sacensību organizēšanu.

Infrastruktūra un vide

- ✚ Organizēt informatīvus skaidrojošus pasākumus par atkritumu apsaimniekošanas, enerģijas taupīšanas, ūdenssaimniecības sistēmas un vides aizsardzības pasākumiem sabiedrībā, iesaistot uzņēmējus;
- ✚ Uzlabot novada ceļu segumu, samazinot grants ceļu īpatsvaru;
- ✚ Izstrādāt veloceliņu plānojumu un paredzēt to būvniecību līdz ar ceļu atjaunošanu;
- ✚ Atjaunot Pārogres, Jaunogres un Ciemupes staciju;
- ✚ Atjaunot novada kanalizācijas sistēmu, nomainot novecojušās caurules un izveidojot lietusūdeņu novadīšanas sistēmu;
- ✚ Pieslēgt Jaunogres kanalizācijas sistēmu attīrīšanas iekārtām;
- ✚ Veikt esošās atkritumu izgāztuves darbības izpēti ar mērķi pārveidot to par atkritumu šķirošanas un pārstrādes centru;
- ✚ Izveidot kapsētu izmantošanas un apkalpošanas sistēmu, paredzot Ciemupes vai Ogresgala kapsētas paplašināšanos;
- ✚ Izveidot dzīvnieku kapsētu;
- ✚ Izveidot vienotu dabas aizsardzības objektu sarakstu un nodrošināt to aizsardzību;
- ✚ Noteikt būvniecības ierobežojumus potenciālās riska teritorijās, kas var ietekmēt pilnvērtīgu novada dzīvi;
- ✚ Izveidot rekreācijas zonas piekrastes teritorijā, lai novērstu postījumu nodarīšanu dabai.

PRIORITĀTES UN PASĀKUMI

Novada attīstības programma ir izstrādāta, izmantojot četru pakāpju pieeju – tās pamatā ir novada prioritātes, kurām seko mērķi, pasākumi un projekti, kas saistīti ar šo prioritāti.

Katrai prioritātei ir noteikti mērķi kā prioritāšu realizēšanas līdzeklis. Katrs mērķis ietver pasākumu virkni tā sasniegšanai. Lai kvalitatīvāk būtu iespējams izvērtēt katra pasākuma īstenošanas efektivitāti, tiek sniegts izmērāmu indikatoru kopums, kā arī - mērķgrupa, uz kuru tiem ir jābūt vēršoties pirmām kārtām. Projekti pēc to apzināšanas sadarbībā ar pašvaldības iestādēm tiks ietverti „Projektu grāmatā”, norādot to saistību ar konkrētu prioritāti, mērķi un pasākumu.

Balstoties uz iepriekšējās sadaļās ietverto analīzi, SVID un vīziju, kā arī ieteikumiem, ir noteiktas četras novada prioritātes:

- ✚ Infrastruktūras pilnveidošana un attīstība,
- ✚ Ekonomikas dažādošana un uzņēmējdarbības attīstība,
- ✚ Cilvēkresursu attīstība,
- ✚ Sociālās palīdzības un veselības aprūpes sistēmas pilnveidošana.

Prioritāšu ietvars

Prioritāte 1 - Infrastruktūras pilnveidošana un attīstība			
Mērķi	Pasākumi	Indikatori pasākumiem	Mērķgrupa
Mērķis 1: <i>Izveidot optimālu transporta infrastruktūras pārklājumu un sekmēt saistīto pakalpojumu kvalitātes celšanos</i>	1.1.Ceļu un dzelzceļu pārklājuma kvalitātes uzlabošana un modernizācija	Asfaltētā ceļu seguma pieaugums (km), uzlabotā grants ceļu seguma pieaugums (km), grants ceļu īpatsvara samazinājums pret asfaltētajiem ceļiem; nomainītās dzelzceļa slīdes un pārmijas, ierīkotie velociņi (km)	Iedzīvotāji, uzņēmēji
	1.2.Ceļu satiksmes drošības sistēmas uzlabošana	Izbūvētie tuneļi dzelzceļa pārbrauktuvju vietā (gab); satiksmes negadījumu skaita samazināšanās; tranzītkrāvu intensitātes samazināšanās	Iedzīvotāji

	1.3.Ar transporta pakalpojumiem saistīto objektu pilnveidošana	Uzlabota dzelzceļa staciju infrastruktūra (invalidu piebrauktuves, stacijas, peroni), autobusu pieturvietu uzlabošana (ierīkotās nojumes, soliņi, pieturvietu paaugstinājumi), ierīkotais apgaismojums, izvietotie maršrutu saraksti	Iedzīvotāji
Mērķis 2: Radīt videi un iedzīvotājam draudzīgu infrastruktūru	2.1.Ūdens apgādes, kanalizācijas un atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošana	Ūdens zuduma samazinājums, ūdens kvalitātes paaugstināšanās, neattīrīto ūdeņu apjoma un zudumu samazinājums, nomainītie un no jauna ieklātie cauruļvadi (km), centralizētai ūdensapgādei un kanalizācijas sistēmai pievienotie dzīvojamie un saimnieciskie objekti, informatīvo kampaņu skaits par videi draudzīgiem pasākumiem, izveidotie atkritumu šķirošanas objekti, nešķiroto atkritumu apjoma īpatsvara samazināšanās	Infrastruktūru apsaimniekojošie uzņēmumi, iedzīvotāji
	2.2.Energoefektivitātes uzlabošana infrastruktūras un dzīvojamās objektos	Nosiltinātie dzīvojamie objekti, nomainītās un no jauna uzstādītās apgaismes laternas (gab.), atjaunotie enerģijas padeves objekti	Infrastruktūru apsaimniekojošie uzņēmumi, iedzīvotāji
	2.3.Iedzīvotājiem pievilcīgas rekreācijas un dzīvojamās vides izveidošana	Izveidotie un uzlabotie rekreācijas objekti (pie dzīvojamām mājām, parki, peldvietas u.c.), izbūvētās jaunas dzīvojamās telpas (kv.m), t.sk., sociālās mājas	Iedzīvotāji

Prioritāte 2 - Ekonomikas dažādošana un uzņēmējdarbības attīstība			
Mērķi	Pasākumi	Indikatori pasākumiem	Mērķgrupa
Mērķis 1: Palielināt novada ekonomikas konkurētspēju un veicināt uzņēmējdarbības attīstību un tās konkurētspējas paaugstināšanu	1.1.Uzņēmumiem labvēlīgas saimnieciskās vides attīstīšana	Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaita pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem; jaundibināto uzņēmumu skaita pieaugums; rūpniecības produkcijas kopapjoma pieaugums; IT lietotāju skaita pieaugums uzņēmumos; jaunu darba vietu skaita pieaugums; piesaistīto investīciju apjoma pieaugums, jaundibināto uzņēmumu skaita pieaugums	Uzņēmēji, investori
	1.2.Dažādu uzņēmējdarbības formu - MVU, lieli uzņēmumi - attīstīšana un biznesa inkubatoru, industriāli tehnoloģisko parku un klasteru izveide	Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaita pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem; MVU skaita pieaugums; lielo uzņēmumu skaita pieaugums; realizēto projektu skaits privātajā sektorā; jaunu darba vietu skaita pieaugums; piesaistīto investīciju apjoms, jaundibināto uzņēmumu skaita pieaugums	Uzņēmēji, pašvaldība
	1.3.Konkurētspējīgas un inovatīvas vietējās ražošanas un pakalpojumu sektora attīstīšana	Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaita pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem; rūpniecības produkcijas kopapjoma pieaugums; kopējā pievienotā vērtība; preču un pakalpojumu eksporta pieaugums	Uzņēmēji, iedzīvotāji
	1.4.Tūrisma infrastruktūras (t.s. kultūrtūrisma) tālāka attīstīšana un dažādošana, kā arī tūrisma pakalpojumu kvalitātes paaugstināšana un pieejamības pilnveidošana	Uzņēmumu skaita pieaugums tūrisma nozarē; tūristu skaita pieaugums; pasākumu skaita un veidu dažādošana; tūrisma infrastruktūras un produktu attīstības projektu skaits	Uzņēmēji, iedzīvotāji, tūristi

	1.5. Netradicionālās lauksaimniecības attīstība, lauksaimniecības un nelauksaimniecības ražošanas specializācija konkurētspējīgās jomās	Saimniecību skaita pieaugums; īstenoto biznesa plānu un izstrādāto projektu skaita pieaugums; piesaistīto investīciju apjoma pieaugums	Lauksaimnieki
	1.6. Partnerattiecību attīstīšana starp privāto un sabiedrisko sektoru	Projektu skaita pieaugums; īstenotās aktivitātes, ieguldītā finansējuma apjoms	Uzņēmēji, pašvaldība
Mērķis 2: Veicināt investīciju piesaisti novadā un radīt labvēlīgu investīciju pamatu uzņēmējdarbības attīstībai	2.1. Investīciju piesaistes nodrošināšana augstas pievienotās vērtības nozarēs	Tiešo ārvalstu investīciju vērtība uz 1 iedzīvotāju; realizēto projektu skaits	Uzņēmēji, investori
	2.2. Finanšu atbalsta pieejamības nodrošināšana uzņēmējdarbībai, nodrošinot piekļuvi informācijai par finanšu resursiem, kā arī pieejamību cita veida konsultācijām	Īstenoto projektu skaita pieaugums, pastāvīgo informācijas avotu skaits	Uzņēmēji, pašvaldība, masu mediji
	2.3. Starptautiskas sadarbības veicināšana, līdzdalība nacionālās un starptautiskās konferencēs, semināros par ekonomiku, uzņēmējdarbību un to organizēšana	Īstenoto projektu skaits, organizēto pasākumu skaita pieaugums, līdzdalības pieaugums pasākumos	Uzņēmēji
	2.4. Datu bāzes par potenciālajām investīciju vietām (platību, telpām) izveidošana un uzturēšana	Datu bāze	Pašvaldība, uzņēmēji, investori

Prioritāte 3 -Cilvēkresursu attīstība			
Mērķi	Pasākumi	Indikatori pasākumiem	Mērķgrupa
Mērķis 1: Veicināt izglītības sistēmas pilnveidi un pieejamību	1.1. Bērniem draudzīgas mācību psiholoģiskās vides, drošības sajūtas un motivācijas radīšana	Skolēnu skaita samazināšanās, kas beiguši skolu ar liecību; skolēnu zināšanu dinamika	Pedagogi, skolēni
	1.2. Darba turpināšana pie rehabilitācijas programmu un korekcijas programmu izstrādes un ieviešanas	Skolēnu skaits, kuriem nepieciešamas šādas programmas; izstrādāto korekcijas programmu skaita pieaugums	Pedagogi, skolēni; vecāki
	1.3. Mūžizglītības sistēmas un pakalpojumu pieejamības pilnveidošana, kā arī popularizēšana sabiedrībā	Iedzīvotāju skaita pieaugums, kuri iziet apmācības kursus; piedāvāto programmu skaita pieaugums; pakalpojumu sniedzēju skaita pieaugums	Iedzīvotāji, mācību iestāžu darbinieki
	1.4. Profesionālās izglītības iestāžu mācību programmu saskaņošana ar darba tirgus prasībām	Profesionālo izglītības iestāžu beidzēju, kas strādā savā specialitātē, skaita pieaugums (%)	Pedagogi, audzēkņi, darba devēji
	1.5. Darba prakšu nodrošināšana atbilstoši darba tirgus prasībām	Uzņēmēju prakšu piedāvājuma skaita pieaugums	Audzēkņi, darba devēji
	1.6. Karjeras izglītības veicināšana	Skolēnu skaita samazinājums, kuri pamet mācības profesionālās izglītības iestādēs pēc 1.gada; izvēlēto mācību iestāžu un vai programmu mainīto skolēnu skaita samazinājums	Skolēni, audzēkņi, pedagogi
	1.7. Interesu izglītības dažādošana un popularizēšana	Piedāvāto programmu skaita pieaugums; formālā un neformālā izglītībā iesaistīto iedzīvotāju skaita pieaugums	Iedzīvotāji
Mērķis 2: Pilnveidot un uzlabot mācību iestāžu infrastruktūru un aprīkojumu	2.1. Mācību iestāžu materiāli-tehniskā stāvokļa regulāra novērtējuma veikšana	Skolu novērtējuma ziņojumi	Skolēni, audzēkņi, pedagogi, darba devēji
	2.1.1. Nepieciešamo remontdarbu veikšana, aprīkojuma iegādāšana un uzstādīšana	Veikto remontdarbu apjoms, izmaksas, iegādātais aprīkojums	Skolēni, audzēkņi, pedagogi

Mērķis 3: Bibliotēku tīkla attīstība un pieejamības veicināšana	3.1. Materiāltehniskās bāzes pilnveidošana un aprīkošana	Bibliotēku skaita, kurās pilnveidota materiāli-tehniskā bāze, pieaugums	Bibliotēkas, iedzīvotāji
	3.2. Iespieddarbu fondu attīstīšana	Iespieddarbu un elektronisko informācijas nesēju skaits; grāmatu fonda pieaugums (%)	Bibliotēkas, iedzīvotāji
	3.3. Sistēmu izveidošana grāmatu fonda saglabāšanai DVD un CD formātos	CD un DVD formātā saglabāto vienību skaits	Bibliotēkas, iedzīvotāji
	3.4. Datubāzes izveidošana un regulāra papildināšana	Izveidota datu bāze(-s)	Bibliotēkas, iedzīvotāji
Mērķis 4: Attīstīt un dažādot kultūras vidi	4.1. Materiāli tehniskās bāzes modernizācija un aprīkošana	Izremontēto un aprīkoto kultūras/tautas namu skaits	Kultūras/tautas nami
	4.2. Kultūras pasākumu dažādošana un popularizēšana	Iedzīvotāju skaits, kas iesaistīti kultūras aktivitātēs	Iedzīvotāji
	4.3. Vienotas informācijas apmaiņas sistēmas izveidošana starp kultūras/ tautas namiem	Kultūras pasākumu skaits; informācijas apritē iesaistītie informācijas avoti	Iedzīvotāji, kultūras darbinieki, masu mediji
	4.4. Kultūras iestāžu un skolu sadarbības attīstīšana	Kopsadarbības pasākumu skaits	Kultūras iestādes, izglītības iestādes, iedzīvotāji
	4.5. Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un uzturēšana	Veiktie pasākumi mantojuma saglabāšanai; līdzekļu apjoma pieaugums kultūrvēsturiskā mantojuma uzturēšanai un saglabāšanai	Iedzīvotāji
Mērķis 5. Veicināt nodarbinātību un sekmēt bezdarbnieku iekļaušanos darba tirgū	5.1. Izglītota un kvalificēta darba spēka aizplūšanas mazināšana	Iedzīvotāju, kas dodas dzīvot uz galvaspilsētu skaita samazināšanās	Iedzīvotāji, pašvaldības darbinieki, uzņēmēji
	5.2. Iedzīvotāju uzņēmējdarbības iniciatīvas atbalstīšana un jaunu darba vietu radīšanas veicināšana	Jaundibināto uzņēmumu skaita pieaugums; jauno darba vietu skaita pieaugums	Iedzīvotāji, uzņēmēji, izglītības iestādes
	5.3. Sociālo riska grupu (invalīdu, jauniešu ar pamatizglītību, sieviešu pēc bērna piedzimšanas, pirmspensijas vecuma iedzīvotāju, notiesāto) integrācija ekonomiskajās aktivitātēs	Nodarbināto skaita pieaugums; bezdarba līmenis	Iedzīvotāji, uzņēmēji, izglītības iestādes
Mērķis 6. Paaugstināt	6.1. Cilvēkresursu kapacitātes paaugstināšana sabiedriskajā sektorā	Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darba kvalitāti (aptauja vai pētījums)	Pašvaldības un valsts institūciju darbinieki

cilvēkresursu kapacitāti	6.2. Vietējam darba tirgus pieprasījumam atbilstoša darbaspēka sagatavošana	Nodarbināto skaits; bezdarba līmenis; finansējumu saņēmušo projektu skaits	Iedzīvotāji, uzņēmēji, izglītības iestādes
	6.3. Zināšanu līmeņa par uzņēmējdarbības attīstības iespējām paaugstināšana un savstarpējās sadarbības/partnerības attīstības veicināšana	Finansējumu saņēmušo projektu skaits	Iedzīvotāji, uzņēmēji, izglītības iestādes, NVO

Prioritāte 4 - Sociālās palīdzības un veselības aprūpes sistēmas pilnveidošana			
Mērķi	Pasākumi	Indikatori pasākumiem	Mērķgrupa
Mērķis 1: Modernizēt sociālās palīdzības un veselības aprūpes infrastruktūru	1.1. Infrastruktūras un aprīkojuma modernizēšana	Veiktie remontdarbi, iegādātā aparatūra, programmatūra, tehnikas vienības	Sociālais dienests un veselības aprūpes iestādes, iedzīvotāji
	1.2. Infrastruktūras pielāgošana cilvēkiem ar kustību traucējumiem	Pielāgotās infrastruktūras vienības, veiktie remonta darbi	Sociālais dienests un veselības aprūpes iestādes, iedzīvotāji
Mērķis 2: Veicināt sociālās palīdzības un veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un pieejamību	2.1. Sociālās aprūpes sniegšana mājās	Mājās aprūpēto skaita pieaugums	Sociālais dienests, iedzīvotāji
	2.2. Sociālo darbinieku darbs pie iedzīvotāju dzīves apstākļu apsekošanas un situācijas izvērtēšanas	Apskoto iedzīvotāju skaits	Sociālais dienests un veselības aprūpes iestādes
	2.3. Sociālā dienesta sadarbības pilnveidošana ar iestādēm Ogres novadā	Iesaistīto institūciju skaits	Pašvaldības, sociālās aprūpes iestādes, iedzīvotāji
	2.4. Sociālo darbinieku kvalifikācijas celšana un profesionālās izglītības iegūšana	Sociālo darbinieku skaita pieaugums, kuri ieguvuši profesionālo izglītību; sociālo darbinieku skaita pieaugums, kuri ceļ savu kvalifikāciju	Sociālais dienests; iedzīvotāji
	2.5. Sociālo rehabilitācijas programmu izstrāde un aprobācija	Izstrādāto rehabilitācijas programmu skaits, aptvertās mērķauditorijas skaits	Sociālais dienests un veselības aprūpes iestādes, iedzīvotāji, NVO
	2.6. Dzīvojamā fonda nodrošināšana maznodrošinātajiem	Ar dzīvojamo platību nodrošināto personu skaits; piešķirtās platības daudzums	Pašvaldības iestādes, maznodrošinātie iedzīvotāji
	2.7. Medicīniskās un sociālās rehabilitācijas komplekss risinājums	Palīdzību saņēmušo skaita pieaugums	Sociālais dienests un veselības aprūpes iestādes, iedzīvotāji
	2.8. Profilakses pasākumu attīstīšana un popularizēšana	Profilakses pasākumu skaita pieaugums, pakalpojumu saņēmušo skaits	Sociālais dienests un veselības aprūpes iestādes, iedzīvotāji
	2.9. Sistemātisku preventīvo pasākumu veikšana	Sniegto pakalpojumu veidu pieaugums, pakalpojumu saņēmēju skaits	Sociālais dienests un veselības aprūpes iestādes, iedzīvotāji
	2.10. Atbalsta sniegšana sociālo darbinieku darba apstākļu un spēju veicināšanai	Atbalsta saņēmušo skaits	Sociālais dienests, iedzīvotāji

Mērķis 3: Veselīga dzīves veida veicināšana	3.1. Veselīga dzīves veida popularizēšana	Informatīvo pasākumu skaits, rīkotās akcijas	Pašvaldības iestādes, iedzīvotāji, uzņēmēji, NVO
	3.2. Sporta un fiziskās kultūras popularizēšana	Sporta pasākumu un dalībnieku skaita pieaugums	Pašvaldības iestādes, iedzīvotāji, uzņēmēji, NVO
	3.3. Sporta un atpūtas objektu veidošana, modernizācija, uzraudzība	No jauna izveidotie un/vai modernizētie objekti	Pašvaldības iestādes, iedzīvotāji, uzņēmēji, NVO

FINANSĒJUMA PLĀNS

Detalizēts finanšu plāns novada attīstības programmas ieviešanai tiks izstrādāts pēc Rīcības daļas sagatavošanas, apzinot plānotos projektus un tiem nepieciešamo un iespējamo finansējumu no dažādiem finanšu avotiem.

IEVIEŠANAS NODROŠINĀŠANA

Lai nodrošinātu sekmīgu attīstības programmas ieviešanu, pēc Ogres novada domes pieņemtā lēmuma par programmas apstiprināšanu ir jānodrošina plaša sabiedrības līdzdalība dokumenta ieviešanas procesa pārraudzībā.

Dažādu organizāciju un iesaistīto pušu aktivitātes sabiedriskajā un privātajā sektorā, kuru politika, programmas un lēmumi būtiski ietekmē reģiona attīstību, ir jāintegrē, lai nodrošinātu galveno mērķu sasniegšanu un tādējādi veidotu līdzsvarotu un ilgtspējīgu novada attīstību. Lai to nodrošinātu, nepieciešams:

- ✚ izveidot novada programmas uzraudzības darba grupu, kas nodrošinātu visu novada attīstības procesā iesaistīto pušu saskaņotu rīcību programmas īstenošanai;
- ✚ nostiprināt partnerattiecības starp valsts un pašvaldības pārvaldes institūcijām, uzņēmējiem, nevalstiskajām organizācijām un iedzīvotājiem;
- ✚ nodrošināt programmas pamatnostādņu integrāciju dažādu sabiedrisko organizāciju plānos un programmās, nosakot skaidrus mērķus un atbildību.

Stratēģijas īstenošanas gaitu uzraudzīs Ogres novada domes izveidota uzraudzības grupa, kuras sastāvā ietilps dažādu pašvaldību iestāžu, kā arī NVO un uzņēmēju pārstāvji no jomām, kuras skar programma.

Ik gadu Ogres novada domes deputātiem tiks sniegts pārskats par stratēģijas īstenošanu un nepieciešamajām izmaiņām.

Programmas „atvēršana” papildināšanai notiks 2007. un 2010.gadā, aktīvi iesaistot sabiedrību dokumenta uzlabošanā atbilstoši attīstības tendencēm. Izņēmumi ir pieļaujami tikai būtisku labojumu nepieciešamības gadījumā, kas var nozīmīgi iespaidot novada attīstību. Vienlaikus ar papildinājumu iestrādāšanu ir nepieciešams organizēt neatkarīgu starpposma izvērtēšanu, lai noteiktu sasniegtos rezultātus un lemtu par papildus labojumiem.

PUBLICITĀTES PASĀKUMI

Lai nodrošinātu plašu atbalstu attīstības programmas ieviešanai, kā arī turpmākai pilnveidošanai atbilstoši sociālekonomiskās attīstības noteiktajām prasībām laika gaitā, ir nepieciešams veikt sekojošus publicitātes pasākumus:

- ✚ izvietot programmas apstiprināto variantu mājas lapā www.ogre.lv, tādējādi nodrošinot ikviena interesenta iespējas izskatīt dokumentu un izteikt savus priekšlikumus;
- ✚ izsūtīt programmas elektronisko kopiju visām pašvaldības iestādēm, kā arī nozīmīgākajiem novada uzņēmējiem, lai nodrošinātu iestāžu darba vai biznesa plānu sasaisti ar programmu;
- ✚ nodrošināt programmas iespiešanu un bezmaksas izvietošanu novada bibliotēkās, kā arī mācību iestādēs;
- ✚ sniegt informāciju par veiktajām izmaiņām programmā, kā arī tās īstenošanas gaitu novada laikrakstos, TV un radio informatīvajos izdevumos.

Tādējādi tiks nodrošināta ikviena sabiedrības locekļa aktīva līdzdalība programmas ieviešanas procesā ne tikai tās sabiedriskās apspriešanas laikā, bet arī ikdienā.

1. PIELIKUMS - PAŠVALDĪBAS RAKSTUROJUMS

OGRES NOVADA DOME

Ogres novada dome organizē likumā “Par pašvaldībām” pašvaldībām noteikto funkciju izpildi, kā arī veic citos Latvijas Republikas likumos un Ministru kabineta noteikumos pašvaldībām deleģēto uzdevumu izpildi. Ogres novadu veido Ogres pilsēta un Ogresgala pagasts.

Novada administratīvais centrs atrodas Ogres pilsētā, Ogresgala pagastā darbojas divi pakalpojumu sniegšanas centri – Ogresgalā un Ciemupē.

No novada izveidošanas dienas līdz pašvaldību vēlēšanām, kas notiks 2005.gada martā, Ogres novada domi veido 20 deputāti:

11 Ogres pilsētas domē ievēlētie deputāti – Edvīns Bartkevičs, Raimonds Javoīšs, Aivars Balodis, Gunārs Kārklīšs, Marina Morozova, Raimonds Pabrieža, Vita Pūķe, Ruta Rabčevska, Ludmila Sokolova, Juris Tukišs, Ilga Vecziediņa - un 9 Ogresgala pagasta padomē ievēlētie deputāti – Pēteris Pļavnieks, Eleonora Brivņa, Edgars Kozlovs, Vera Krilovska, Normunds Kupcis, Juris Kusiņš, Franciska Ļoļāne, Normunds Rudzītis, Egita Tontegode. Jaunizveidotās pašvaldības domes pirmā sēde notika 2002.gada 20.decembrī, tajā par domes priekšsēdētāju deputāti ievēlēja Edvīnu Bartkeviču, par priekšsēdētāja vietnieku – Raimondu Javoīšu.

Domes darbības nodrošināšanai ir izveidotas trīs pastāvīgas komitejas:

- finanšu komiteja;
- tautsaimniecības komiteja;
- sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja.

Pašvaldības galvenās funkcijas nosaka likums “Par pašvaldībām”. Pamatojoties uz šī likuma prasībām, dome organizē darbu novada administratīvajā teritorijā, šim nolūkam mērķtiecīgi izmantojot pašvaldības budžeta līdzekļus. Prioritārie darbības virzieni ir:

- izglītība;
- iedzīvotāju sociālā nodrošināšana;
- komunālo pakalpojumu kvalitātes un mājokļu uzlabošana;
- novada infrastruktūras sakārtošana;
- uzņēmējdarbības attīstība.

Ogres novada budžeta līdzekļi pārskata gadā tika izlietoti mērķtiecīgi, tādējādi radot stabilus pamatus izglītības sistēmas attīstībai, iedzīvotāju sociālajai nodrošināšanai, komunālo pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanai un novada infrastruktūras sakārtošanai. Pašvaldības finansiālā stabilitāte veicina investīciju piesaisti un garantē kreditoru uzticību, kas ir ļoti būtiski, domājot par novada attīstību un realizējot šim nolūkam izstrādātās programmas.

2004.gada sākumā Ogres novada dome ieguva ISO 9001:2000 kvalitātes vadības sistēmas sertifikātu. Starptautiskajiem standartiem atbilstoša sertifikāta iegūšanas mērķis ir sakārtot visus pašvaldības darba procesus un uzlabot pašvaldības pakalpojumu kvalitāti. Pašreizējā posmā īpaša uzmanība tiek pievērsta klientu apmierinātības līmeņa raksturotājiem, rūpīgi tiek kontrolēta sūdzību un iesniegumu izpilde noteiktajā termiņā, analizēti sūdzību cēloņi, kā arī sniegto pakalpojumu neatbilstības gadījumi.

ISO kvalitātes sistēmas ievērošanu kontrolēs ne tikai domes iekšējais audits, bet arī uzraudzīs auditorfirma "SGS". Sertifikāts, atbilstīgi starptautiskajiem standartiem, tiek piešķirts uz trim gadiem pēc tam jāveic pārsertifikācija.

OGRES NOVADA RANGS PAŠVALDĪBU GRUPĀ

Lai noteiktu īpaši atbalstāmās teritorijas, kopš 1997.gada visas Latvijas administratīvās teritorijas jeb pašvaldības tiek ranžētas. Laika posmā līdz 2000.gadam tika noteikts katras teritorijas attīstības rangs atsevišķi divās grupās – rajonu un republikas pilsētu grupā un pagastu un rajonu pilsētu grupā. Pēc 2000.gada tiek izmantota jauna metodika – tiek noteikts ne tikai rangs, bet tiek aprēķināts arī teritorijas attīstības indekss. Saskaņā ar šo metodiku teritorijas attīstības indeksu aprēķina trim grupām: rajonu, pilsētu un pagastu grupai. Pilsētu grupā tiek iekļautas gan republikas pilsētas, gan rajonu pilsētas, kā arī novadu pašvaldības, kuru centrs ir pilsēta. Ja novada pašvaldību veido tikai pagasti, tā tiek ieskaitīta pagastu grupā.

Lai katram rādītājam piešķirtu tā specifisko nozīmību, katru standartizēto rādītāju reizina ar nozīmības svaru. Tādējādi aprēķina teritorijas attīstības indeksa komponentus, kuru summa veido teritorijas attīstības indeksu.

13.tabula

Īpaši atbalstāmo teritoriju noteikšanai nepieciešamie rādītāji un to svori

Nr.	Rādītājs	Pagasti		Pilsētas	
		+ vai -	svars	+ vai -	svars
1.	Bezdarba līmenis	+	0,25	+	0,3
2.	Iedzīvotāju ienākuma nodokļa apmērs uz vienu iedzīvotāju	+	0,25	+	0,3
3.	Demogrāfiskās slodzes līmenis	+	0,15	+	0,2
4.	Iedzīvotāju blīvums uz vienu km ²	+	0,1	-	-
5.	Zemes vidējā kadastrālā vērtība	+	0,1	+	-
6.	Pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņas	+	0,15	+	0,2
Svaru summa		-	1	-	1

Piezīmes:

1. Plusa (+) zīme norāda, ka attiecīgo rādītāju izmanto.
2. Mīnusa (-) zīme norāda, ka attiecīgo rādītāju neizmanto.

Lai visus pētījumā ietvertos rādītājus padarītu salīdzināmus un apvienojamus vispārinātā rādītājā, saglabājot metrisku samērojamību, 2000.gada metodikā (pielietota kopš 2001.gada) tiek veikta rādītāju standartizācija ar tai sekojošu teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanu. Standartizētos rādītājus aprēķina no sākotnējiem rādītājiem, kuri izteikti cilvēku, naudas, procentu vai citās reālās vienībās. Standartizācijas rezultātā sākotnējās mērvienības zūd, tādēļ dažādi rādītāji kļūst savstarpēji salīdzināmi. Standartizēto rādītāju vērtības aprēķina katram rādītājam, katrai teritorijai. Tehniski to izdara, no konkrētās teritorijas interesējošā rādītāja lieluma atskaitot rādītāja vidējo aritmētisko un dalot ar šī rādītāja standartnovirzi. Tālāk katrai teritorijai var aprēķināt visu aprēķinos izmantoto standartizēto rādītāju svērto aritmētisko vidējo jeb teritorijas attīstības indeksu un sakārtot teritorijas šo indeksu secībā.

Attiecīgi, balstoties uz teritorijas attīstības indeksu, visas pašvaldības grupas ietvaros tiek secīgi sarindotas jeb ranžētas. Rangs norāda pašvaldības pozīciju attiecīgajā grupā.

2002.gadā pirmajās vietās starp 77 administratīvajām vienībām (pilsētas un novadi, kuru sastāvā ir pilsētas) ierindojušās nelielās pilsētas ap Rīgu, kuru iedzīvotāji galvenokārt strādā Rīgā - Salaspils, Baloži, Ikšķile.

Ogres novada attīstības indekss ir 0.407, tādējādi Ogres novads ieņem 10. rangu pašvaldību grupā „Pilsētas un novadi, kuru sastāvā ir pilsētas”.

14.tabula.

Teritorijas attīstības indekss un rangs pašvaldību grupai „Pilsētas un novadi, kuru sastāvā ir pilsētas”

Administratīvā teritorija	2002.gadā		Grupa
	Attīstības indekss	Rangs	
Salaspils	1.104	1	I
Baloži	1.013	2	I
Ikšķile	0.795	3	I
Ķeguma novads	0.563	6	I
Lielvārde	0.530	7	I
Ogres novads	0.407	10	I
Rīga	0,404	11	I

Teritorijas attīstības indeksu lieto:

1. vietējo pašvaldību teritoriju attīstības salīdzināšanai un vērtēšanai;
2. reģionālās attīstības valsts atbalsta programmu izstrādei;
3. kritēriju izstrādei valsts atbalsta intensitātes noteikšanai Eiropas Savienības līdzfinansētajiem pašvaldības projektiem;
4. valsts, plānošanas reģionu un pašvaldību attīstības plānošanas un atbalsta pasākumu īstenošanai.

2. PIELIKUMS – PAŠVALDĪBAS BUDŽETS 2002.-2003.

2003.gads bija pirmais gads, Ogres pilsētai un Ogresgala pagastam strādājot vienotā pašvaldībā. Saskaņā ar 2002.gada 1.novembrī parakstīto vienošanos par novada izveidošanas un funkcionēšanas konceptuālajiem jautājumiem, novada budžeta iestāžu finansēšana pēc apvienošanās tika veikta atbilstoši gada sākumā apstiprinātajām izdevumu tāmēm katrā pašvaldībā. Budžets 2003. gadam tika izstrādāts pēc vienotas metodikas saskaņā ar domes nolikumu un finanšu vadības un grāmatvedības uzskaites nolikumu apvienotajā pašvaldībā, pirmām kārtām paredzot finansējumu algu fondam, iestāžu uzturēšanas izdevumiem un kredītsaistību kārtošanai, atsevišķi lemjot par pašvaldības investīcijām kapitālajiem remontiem un pamatlīdzekļu iegādei.

Ogres novada budžets sastāv no pamatbudžeta un speciālā budžeta.

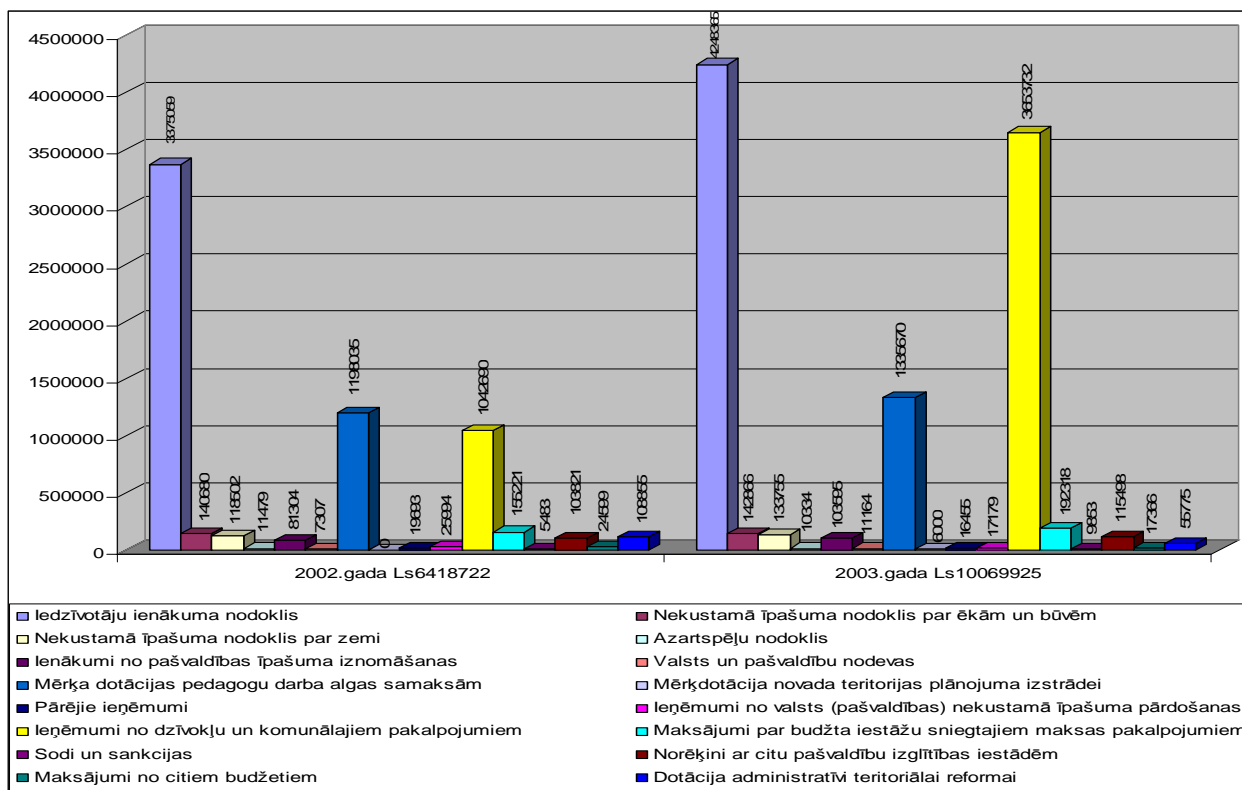
Pamatbudžets ir budžeta galvenā daļa, kuras ieņēmumus veido nodokļu ieņēmumi: iedzīvotāju ienākuma, nekustamā īpašuma (par zemi, kā arī ēkām un būvēm) un azartspēļu nodokļi, nenodokļu ieņēmumi, kuros ietilpst maksājumi par budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem, dažādas pašvaldību nodevas un citi ieņēmumi, kā arī valsts budžeta mērķdotācijas.

Speciālais budžets ietver īpašiem mērķiem iezīmētus ieņēmumu avotus – privatizācijas fonds, autoceļu fonds, dabas resursu nodoklis, kā arī saņemtie ziedojumi un dāvinājumi. Speciālā budžeta līdzekļi tiek novirzīti konkrētu pasākumu realizācijai.

PAMATBUDŽETA IEŅĒMUMI

2003.gadā Ogres novada pamatbudžeta ieņēmumi sastādīja Ls 10069925, kas ir par 56.88% vairāk nekā 2002.gada ieņēmumi. Šāds pamatbudžeta ieņēmumu pieaugums lielā mērā ir saistīts ar 3 pašvaldības uzņēmumu reorganizāciju par pašvaldības aģentūrām un šo aģentūru saimnieciskās darbības ieņēmumu iekļaušanu Ogres novada domes konsolidētajā budžetā ar 2002.gada oktobri ("Mālkalne") un 2003.gada sākumu ("Dziednīca", "Ogres novada kultūras centrs").

35.attēls - Pamatbudžeta ieņēmumi (Ls) laika posmā no 2002.gada līdz 2003.gadam

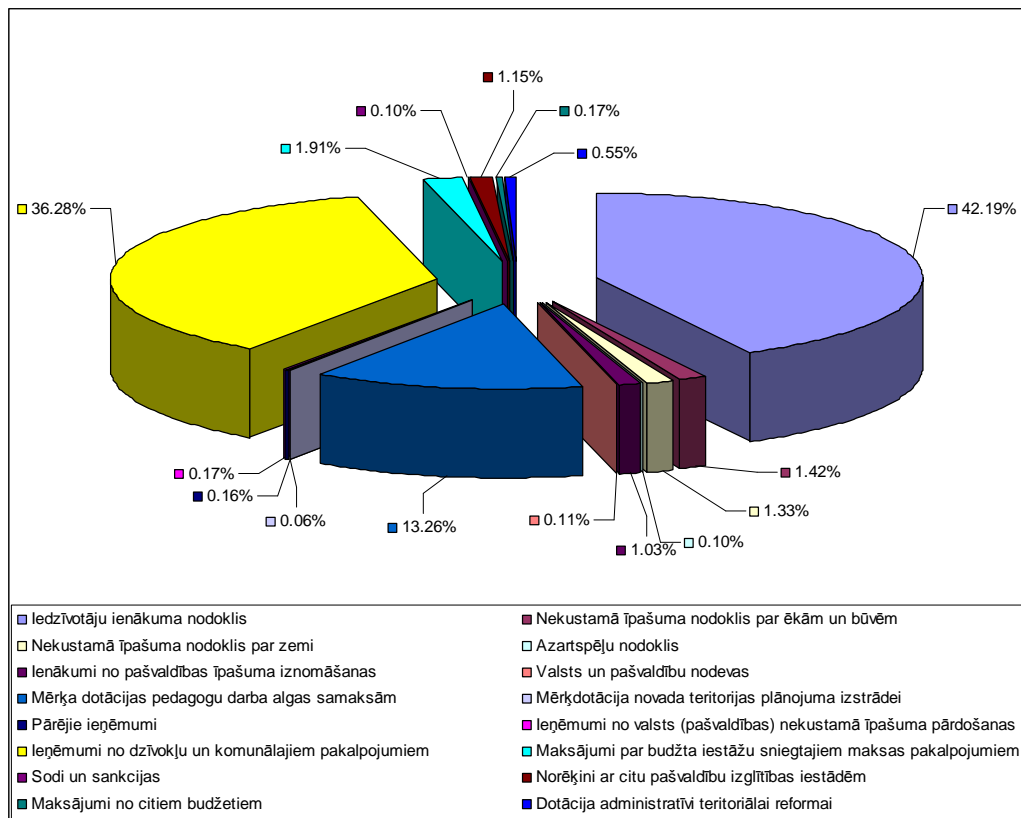
Pamatbudžeta lielāko ieņēmumu daļu 2003.gadā, tāpat kā 2002.gadā, veidoja ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumi 2003.gadā bija 43% no kopējiem ieņēmumiem. 2003.gadā iedzīvotāju ienākuma nodoklis tika iekasēts par 25.88% vairāk nekā 2002.gadā.

2003.gadā ievērojami ir palielinājušies ieņēmumi no dzīvokļu un komunālajiem pakalpojumiem, salīdzinājumā ar 2002.gadu pieaugot par 250.41%. Šo ieņēmumu pieaugums arī ir saistīts ar pašvaldības aģentūras “Mālkalne” saimnieciskās darbības ieņēmumu iekļaušanu Ogres novada domes konsolidētajā budžetā ar 2002.gada oktobri. Ieņēmumi no dzīvokļu un komunālajiem pakalpojumiem veido 37% no kopējiem ieņēmumiem.

Mērķa dotācijas pedagogu darba algas samaksām bija 13% no kopējiem ieņēmumiem. Šī ieņēmumu daļa 2003.gadā ir pieaugusi gandrīz par 12%, salīdzinot ar 2002.gadu.

2003.gadā, salīdzinot ar 2002.gadu, ievērojami ir samazinājušies ieņēmumi, kas veido maksājumus no citiem budžetiem, ieņēmumi no valsts (pašvaldības) nekustamā īpašuma pārdošanas, azartspēļu nodokļa maksājumi un pārējie ieņēmumi.

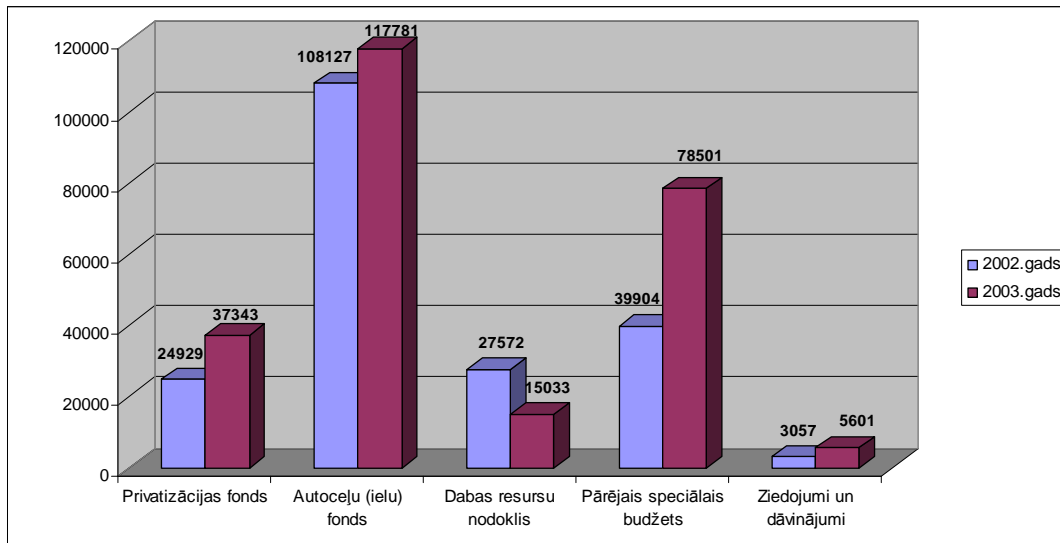
36.attēls - Pamatbudžeta ieņēmumu struktūra % 2003.gadā

Speciālā budžeta ieņēmumi

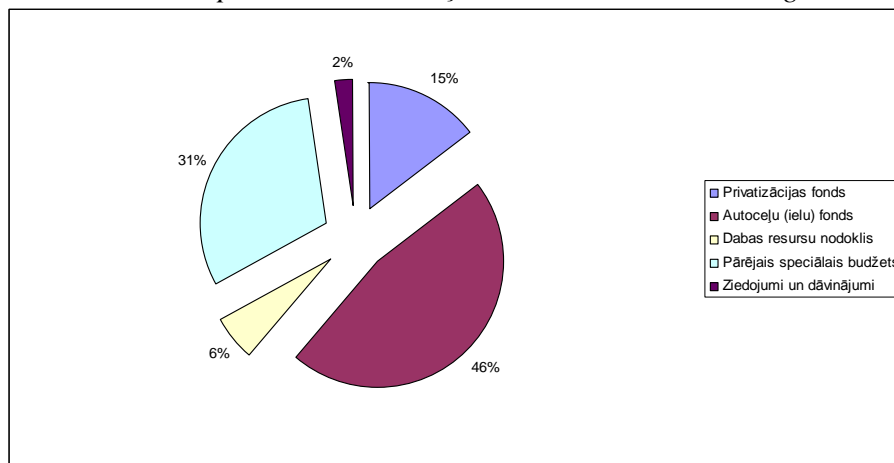
Speciāla budžeta ieņēmumi 2003.gadā bija Ls 254259, kas ir par 24.88% vairāk nekā 2002.gadā.

37.attēls - Speciālā budžeta ieņēmumi (Ls) laika posmā no 2002.gada līdz 2003.gadam

Tā lielāko ieņēmumu daļu veido ieņēmumi no autoceļu fonda (46%).

38.attēls - Speciālā budžeta ieņēmumu struktūra % 2003.gadā

2003.gadā, salīdzinot ar 2002.gadu, par 96.72% ir palielinājies pārējais speciālais budžets, par 83.22% ir pieauguši ziedojumi un dāvinājumi, un par 49.80% ir palielinājušies ieņēmumi privatizācijas fondā. Ievērojami ir samazinājušies ieņēmumi no dabas resursu nodokļa iemaksām.

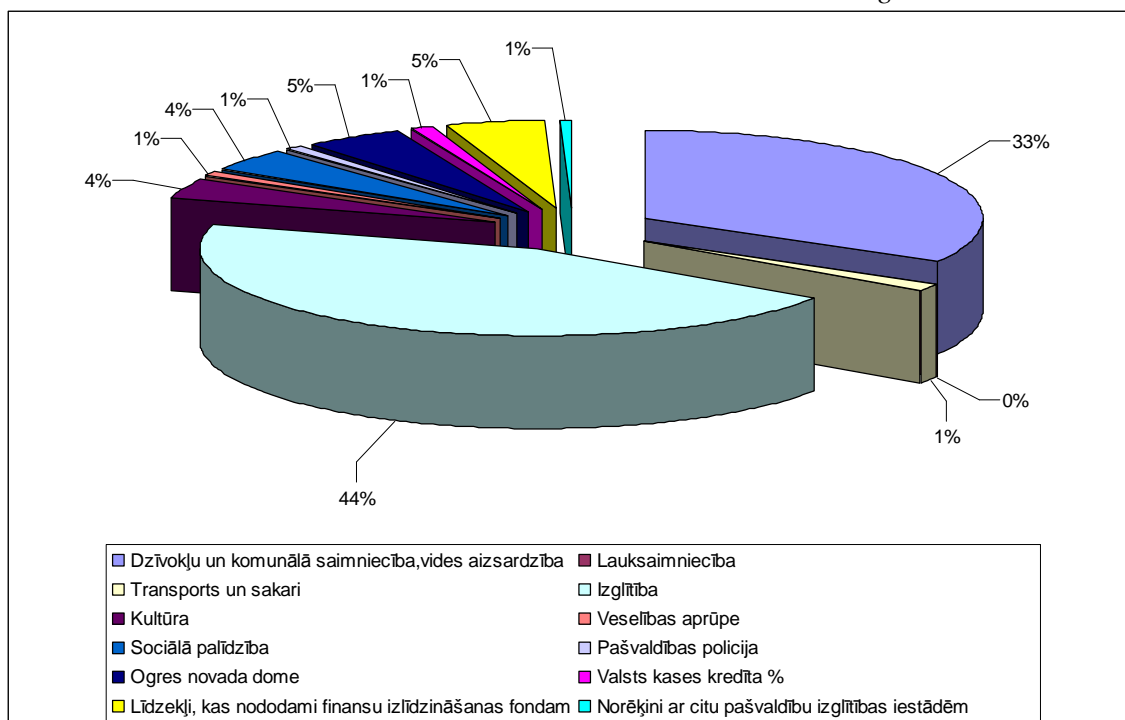
PAMATBUDŽETA IZDEVUMI

Pamatbudžeta izdevumi 2003.gadā bija Ls 11128082, kas ir par 80.06% vairāk nekā 2002.gadā.

2003.gadā Ogres novada dome veica pašvaldības īpašumā esošo izglītības iestāžu (pavisam 13) renovācijas pirmo kārtu, kā arī divu sporta haļļu būvniecību pilsētas stadiona teritorijā un pie 1. vidusskolas. 2003.gadā budžeta izdevumu lielākais īpatsvars - 44,8% jeb Ls 4990888 - ir izlietots izglītības iestāžu finansēšanai. Mērķdotācija skolu un interešu izglītības pedagogu algām 2003.gadā bija Ls 1254292, pirmsskolas izglītības iestāžu piecgadīgo un sešgadīgo bērnu apmācības pedagogu darba samaksai - Ls 75102 un kultūras darbinieku algām - Ls 6276. Dzīvokļu un komunālajai saimniecībai, vides aizsardzībai izlietoto līdzekļu īpatsvars ir 33,4% jeb Ls 3715668. Kā būtiskākie izdevumi jāmin: izdevumi dzīvokļu un komunālajai saimniecībai, ko realizē pašvaldības aģentūra "Mālkalne" Ls 3134905; izdevumi novada ielu apgaismošanai Ls 83630. Lai atrisinātu klaiņojošo suņu un kaķu problēmu novadā, 2003.gadā tika izbūvēta klaiņojošo dzīvnieku patversme Ogrē, Indrānu ielā 9, šim nolūkam izlietojot Ls 27604. Patversmes apsaimniekošanas funkciju izpildi novada dome ir deleģējusi pašvaldības aģentūrai "Mālkalne". Satiksmes organizācijas pilnveides un gājēju drošības palielināšanas nolūkā, 2002.g tika uzsākta un 2003. gadā pabeigta gājēju tuneļa Brīvības ielā renovācijas 1. kārtā, izlietojot Ls 89888; Kalna prospekta rekonstrukcijai izlietoti Ls 59678. Papildus ceļu fonda finanšu līdzekļiem pilsētas ielu, iebraucamo ceļu un stāvlaukumu asfaltēšanai no budžeta tika izlietoti Ls 80868.

Arī 2003.gadā Ogres novada dome veica atskaitījumus finanšu izlīdzināšanas fondā, un šī maksājuma summa ir Ls 528624, kas salīdzinājumā ar 2002.gadu pieaugusi par Ls 155640 jeb 42%.

38.attēls - Pamatbudžeta izdevumu struktūra % 2003.gadā

SPECIĀLĀ BUDŽETA IZDEVUMI

Speciālā budžeta izdevumi 2003.gadā bija Ls 255642, kas ir par 24% vairāk nekā 2002.gadā.

Speciālā budžeta lielāko izdevumu daļu sastāda izdevumi no autoceļa fonda. 2003.gadā Ls 103 081 ir izlietoti autoceļu ikdienas uzturēšanai, t.sk. ceļu remontiem Ls 42 870, ceļu kaisīšanai un tīrīšanai ziemas periodā Ls 46 267, ceļa zīmju uzstādīšanai un labošanai Ls 13 944, kā arī Ls 3 132 autoceļu periodiskai uzturēšanai (koku zāģēšanai sakarā ar Kalna prospekta izbūvi).

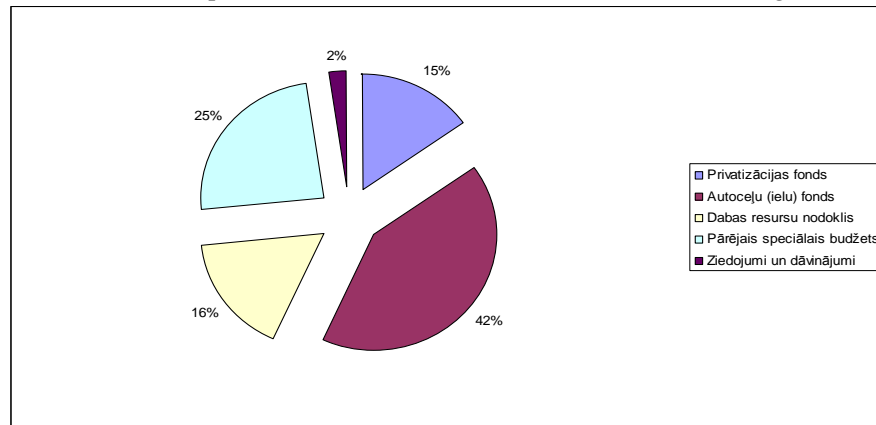
Privatizācijas fonda izdevumi 2003.gadā ir palielinājušies par 40.31%, salīdzinot ar 2002.gadu. Tie ir saistīti ar privatizācijas procesa norisi (dzīvokļu privatizācijas komisijas darba samaksu, objektu inventarizāciju, ierakstīšanu Zemesgrāmatā, izsoles publicēšanu "Latvijas Vēstnesī" un citi). Privatizācijas fonda izdevumi ir 15% no kopējiem izdevumiem.

Dabas resursu nodokļa izdevumi veido 16% no kopējiem izdevumiem. Lielākais īpatsvars bija lietussūdens kanalizācijas izbūvei Skolas ielā (67,6%).

Pārējie speciālā budžeta līdzekļu ieņēmumi pamatā saistīti ar projektu piesaistītajiem līdzekļiem un tranzīta maksājumiem Reģionālās attīstības padomei. Ar Baltijas – Amerikas partnerattiecību programmas atbalstu realizēts jau otrais projekts par līdzfinansējuma grantu piešķiršanu NVO projektiem; dienas aprūpes centram „Saime” projekta ietvaros piesaistīti līdzekļi no Labklājības ministrijas Sociālās palīdzības fonda Ls 18 979 apmērā. Pateicoties Nīderlandes pašvaldību asociācijas un Nīderlandes valdības atbalstam, Ogres novada dome un Hengelo pilsēta Nīderlandē 2003.gadā īstenoja kopprojektu “Kopīgs darbs nolūkā uzlabot dzīves kvalitāti mūsu mājokļos” ar mērķi veicināt

iedzīvotāju ieinteresētību iesaistīties dzīves kvalitātes uzlabošanā un mājokļa problēmu risināšanā. Šī projekta ietvaros piesaistīti Ls 7 406.

39.attēls - Speciālā budžeta izdevumu struktūra % 2003.gadā

3. PIELIKUMS – OGRES NOVADA UZŅĒMĒJU UN NVO APTAUJAS REZULTĀTU ANALĪZE

Uzņēmēju analīzes rezultāti

Veicot Ogres novada ekonomikas esošās situācijas analīzi, tika veikta uzņēmēju aptauja, lai apzinātu uzņēmēju viedokli par uzņēmējdarbības vidi Ogres novadā, uzņēmumu realizējamiem un plānotajiem attīstības un investīciju projektiem, kā arī uzņēmēju viedokli par Ogres novada sociālekonomisko situāciju un tās attīstību nākotnē.

Aptaujas notika individuālu sarunu ietvaros ar uzņēmējiem un sadarbojoties ar Ogres mazo un vidējo uzņēmēju apvienību (MVUA). Kopumā aptaujā piedalījās 39 uzņēmumi, no kuriem 26% darbojās apstrādes rūpniecībā un tikpat uzņēmumu nodarbojas ar nekustamā īpašuma operācijām, nomu un citiem komercpakalpojumiem, 14% darbojās viesnīcu un sabiedriskās ēdināšanas sfērā, 11% - būvniecībā, 9% - sabiedrisko, sociālo un individuālo pakalpojumu jomā, 6% - elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes jomā, kā arī vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā un visbeidzot 3% lauksaimniecības nozarē.

Lielākā daļa (37%) no aptaujātiem uzņēmumiem bija mazie uzņēmumi, kuri savā uzņēmumā nodarbina mazāk par 10 strādājošo, 26% no visiem uzņēmumiem, kas piedalījās aptaujā, nodarbināja 50-249 strādājošo, 23% - 10-24 strādājošo, 11% - 25-49 strādājošo un 3% - 250 un vairāk strādājošo.

Ogres novada sociālekonomiskās situācijas novērtējums

Kā rāda aptaujas rezultāti, lielākā aptaujāto uzņēmēju daļa (77%) kā Ogres novada attīstību veicinošu faktoru minēja Ogres novada izdevīgo ģeogrāfisko stāvokli, 38% uzņēmēju - pieejamo infrastruktūru un iespējas to attīstīt. 36% uzņēmēju minēja attīstītu uzņēmējdarbību novadā, 28% atzīmēja dabas resursu pieejamību, 25% - cilvēkresursu pieejamību un 15% - kompetenta pašvaldības vadību, 10% - sadarbības iespējas ar sadraudzības pilsētām, 8% - finanšu resursu piesaistes kapacitāti.

Savukārt, kā rāda aptaujas rezultāti, lielākā aptaujāto uzņēmēju daļa (72%) kā Ogres novada attīstību kavējošu faktoru minēja pašvaldības nepietiekamo atbalstu. Vairākkārt tika minēts pašvaldības darbinieku profesionālisma trūkums un pārāk augstais birokrātijas līmenis. Nesakārtotā infrastruktūra ir otrs faktors, kuru minēja 62% uzņēmumu, norādot uz sliktu ceļu stāvokli, tiltu trūkumu, gāzes, elektrības un ūdens padeves trūkumu. Kā nākamo faktoru 28% uzņēmēju uzsvēra kvalificētā darbaspēka trūkumu Ogres novadā. Rīgas tuvums daudziem uzņēmējiem (23%) šķiet traucējošs, jo notiek cilvēku pārcelšanās uz Rīgu, pakalpojumi tiek pirkti galvaspilsētā, arī algas tiek pieprasītas augstākas Rīgas tuvuma dēļ. Šī problēma īpaši būtiska ir tūrismā strādājošiem uzņēmumiem. 21% uzņēmumu kā kavējošu faktoru sekmīgai Ogres novada attīstībai minēja detālplāna trūkumu. Kā citus kavējošus faktorus Ogres novada attīstībai uzņēmēji minēja finanšu līdzekļu trūkumu, ražošanas uzņēmumu trūkumu, uzņēmējdarbībai nelabvēlīgu vidi, sociālās infrastruktūras trūkumu, konkurētspējīgu atalgojumu un nepietiekamu sabiedrības iesaistīšanu novada attīstības procesos.

Aptaujas ietvaros tika noskaidrots uzņēmēju vērtējums par pašvaldības atbalstu uzņēmējdarbības attīstībai pēc 10 baļļu sistēmas.

Lielākā daļa uzņēmēju sniedza negatīvu novērtējumu pašvaldības darbam uzņēmējdarbības attīstības veicināšanā (55% no visām sniegtajām atbildēm), kā galvenos iemeslus minot neefektīvu pašvaldības darbību, tai skaitā lēnu un pasīvu pašvaldības darbinieku darbu, darbinieku profesionalitātes trūkumu un augstas birokrātijas līmeni, nepietiekamu vietējo uzņēmēju atbalstu un nepietiekošu uzņēmēju informēšanu un iesaistīšanu pašvaldībā notiekošajos procesos.

Ar pozitīvu novērtējumu pašvaldības darbam uzņēmējdarbības attīstības veicināšanā tika saņemti 42% no visām atbildēm. Kā galvenie iemesli pozitīvam novērtējumam tika minēti: pašvaldības iniciatīva organizēt informatīvos seminārus, informācijas sniegšana presē, publisko apspriešanu organizēšana, ikgadēju pasākumu rīkošana uzņēmējiem, kā arī atsaucība no darbinieku puses un elastīga pieeju problēmu risināšanai un finansiālās palīdzības sniegšanai, mazo un vidējo uzņēmumu apvienības izveidošana un sadarbība ar citām valstīm.

Gandrīz 3% gadījumos uzņēmēji nespēja sniegt savu novērtējumu par pašvaldības darbu uzņēmējdarbības vides sekmēšanā.

Ierosinājumi pašvaldībai uzņēmējdarbības vides uzlabošanai Ogres novadā

Lai sekmētu uzņēmējdarbības vides uzlabošanu Ogres novadā, 87% no aptaujāto Ogres novada uzņēmēju sniegtajām atbildēm tika minēta nepieciešamība pašvaldībai vairāk atbalstīt vietējos uzņēmējus, sekmējot vietējo firmu pakalpojumu izmantošanu, sniedzot atbalstu jaunu produktu, pakalpojumu un tehnoloģiju ieviešanai un attīstībai, piedāvājot konsultācijas uzņēmējiem (uzņēmējdarbības speciālista-konsultanta nepieciešamība), organizējot tikšanās ar uzņēmējiem, sniedzot atbalstu investīciju piesaistei u.c. Nākamais ierosinājums, kuru 51% no aptaujātajiem uzņēmējiem savās atbildēs minēja pašvaldības efektivitātes uzlabošanai: Ogres novada domes darbinieku apmācība, birokrātijas samazināšana un uz mūsdienu ekonomisko situāciju tendētas domāšanas veidošana. 26% no uzņēmēju sniegtajām atbildēm tika ierosināts veicināt informācijas pieejamību un publiskošanu. 18% uzņēmēju savās atbildēs minēja detālplāna izstrādāšanas nepieciešamību.

3% gadījumos uzņēmēji nespēja sniegt atbildi par priekšlikumiem, kas būtu jāveic pašvaldībai, lai uzlabotu uzņēmējdarbības vidi novadā.

NVO aptaujas rezultāti

Pavisam tika aptaujātas 8 NVO Ogres novadā, kuras darbojas izglītības jomā, sociālā aprūpes sfērā, sporta jomā un zivsaimniecībā.

Kā liecina aptaujas rezultāti, NVO kā galvenos Ogres novada attīstību veicinošos faktorus minēja sekojošus: Rīgas tuvums, kas nodrošina Ogres novadam pozitīvas attīstības iespējas; cilvēkresursu pieejamība; labvēlīga uzņēmējdarbības vide; dabas resursu pieejamība, kas ļauj attīstīties dažādām nozarēm, kā zivsaimniecībai, kokapstrādei un tūrismam; sadarbība sekmēšana ar sadraudzības pilsētām.

Saskaņā ar aptaujas rezultātiem, NVO kā galvenās problēmas Ogres novadā minēja sekojošas: finanšu līdzekļu trūkums, lai spētu sekmīgi un efektīvi nodrošināt aktivitāšu veikšanu attiecīgajās jomās, kurās darbojas NVO; sociāli mazaizsargāto iedzīvotāju atstumtība; sadarbības trūkums ar pašvaldību; informācijas trūkums par notiekošajām aktivitātēm pašvaldībā; nesakārtota infrastruktūra un zaļās zonas augstais piesārņojuma līmenis.

Aptaujas ietvaros tika noskaidrots NVO vērtējums par pašvaldības līdzšinējo darbu NVO atbalstīšanā. Lielākā daļa NVO pašvaldības darbu vērtē ļoti pozitīvi, pamatojot to ar efektīvu līdzšinējo sadarbību ar pašvaldību. Pārējās NVO, saskaņā ar aptaujas rezultātiem, piešķir vidēju novērtējumu pašvaldības darbam, pamatojot to ar nepietiekamu pašvaldības palīdzību NVO problēmu risināšanā un nepietiekamu sabiedrības iesaistīšanu pašvaldībā notiekošajos procesos.

Lai sekmētu NVO darbības attīstību Ogres novadā un veicinātu sabiedrības iesaistīšanos pašvaldības procesos, NVO minēja sekojošas darbības, kas būtu uzlabojamas pašvaldībā: aktīvāka sadarbības izveidošana ar pašvaldību, efektīvāks pašvaldības atbalsts NVO darbības attīstībai, kā arī informācijas sniegšanas sabiedrībai uzlabošana.